Detaljregulering Pillarguribrota

Planbeskrivelse med konsekvensutredning

Oppdragsnr.: **52601810** Dokumentnr.: **001** Versjon: **JO4** Dato: **2026-11-05**

Norconsult

Oppdragsgiver:	Nye Otta skifer AS og Logrheim AS
Oppdragsgivers kontaktperson:	Ingrid Tho/Hans Gunnar Rosten
Rådgiver	Norconsult Norge AS, Otta
Oppdragsleder:	Line Brånå
Fagansvarlig:	Line Brånå
Andre nøkkelpersonar:	Trond Røneid

Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
J04	2026-11-05	Revidert etter tilbakemelding fra planmyndighet	TroRoe	LiBBe	LiBBe
J03	2026-10-30	Revidert etter tilbakemelding fra planmyndighet	TroRoe	LiBBe	LiBBe
J02	2026-09-02	For behandling hos planmyndighet	TroRoe	MagSve	LiBBe
R001	2026-07-10	Gjennomgang hos oppdragsgiver	LiBBe		

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandlar. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare nyttes til det formål som går fram i oppdragsavtalen, og må ikke kopierest eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Sammendrag

Detaljregulering for Pillarguribrota i Sel kommune skal sikre en langsiktig arealavklaring for videre drift og utvikling av Nye Otta Skifer AS sine uttaksområder, samtidig som det legges til rette for etablering av et nytt reiselivs- og opplevelsesanlegg ved Høghaugen. Planområdet ligger om lag 2,5 km sørvest for Otta sentrum og omfatter eksisterende og tidligere skiferuttak, tilhørende driftsområder, skog- og utmarksarealer samt nødvendig infrastruktur.

Planforslaget viderefører og sikrer utnyttelsen av en viktig skiferressurs ved Pillarguri, som har vært grunnlag for næringsvirksomhet i området i over 150 år. Samtidig åpnes det for etablering av et reiselivsanlegg med tilhørende overnatting, bade- og opplevelsesfasiliteter basert på områdets geologi, steinindustrihistorie og lokale naturressurser. Ambisjonen er å skape et helhetlig reiselivskonsept som kan bidra til økt verdiskaping og flere arbeidsplasser i regionen.

Planforslaget er utarbeidet i tråd med fastsatt planprogram og forskrift om konsekvensutredninger. Det er gjennomført egne fagutredninger for blant annet naturmangfold, landskap, kulturmiljø, støy, flom og overvann, vannmiljø og samfunnssikkerhet. Naturverdier er kartlagt gjennom feltregistreringer i 2023 og 2025, og vurderingene bygger på oppdatert kunnskapsgrunnlag og nasjonale databaser.

Konsekvensutredningen viser at planforslaget gir noe negative konsekvenser for naturmangfold, landskap og friluftsliv som følge av arealbeslag og økt aktivitet. Samtidig vurderes konsekvensene for kulturmiljø som små, og virkninger knyttet til trafikk, støy, støv, overvann og landbruk som begrensede når planlagte avbøtende tiltak gjennomføres. Videreføring og utvikling av skiferdriften gir samtidig betydelige positive virkninger ved å sikre framtidig utnyttelse av en viktig mineralressurs.

Samlet vurderes planforslaget å gi grunnlag for både videre skiferdrift og ny reiselivsutvikling, med betydelige samfunnsmessige gevinster knyttet til næringsutvikling, sysselsetting og verdiskaping. Selv om planen medfører enkelte negative virkninger for miljø- og friluftsinteresser, vurderes disse i hovedsak som håndterbare gjennom planbestemmelser, avbøtende tiltak og videre oppfølging. På denne bakgrunn anbefales planforslaget videreført.

Innholdsliste

1 Bakgrunn 6
1.1 Formålet med planen 6
1.2 Forslagstiller og plankonsulent 6
1.3 Planområdet og eiendomsforhold 6
2 Planprosess og medvirkning 9
2.1 Planinitiativ og planoppstart 9
2.2 Planprogram 9
2.3 Varsel om oppstart 9
2.4 Utvidelse av planavgrensning etter varsel om oppstart 9
3 Planstatus og rammebetingelser 11
3.1 Nasjonale føringer 11
3.2 Regionale føringer 13
3.3 Kommunale planer 14
4 Beskrivelse av området 16
4.1 Grunnforhold 16
4.2 Naturressurser 17
4.3 Naturverdier og biologisk mangfold 21
4.4 Friluftsliv 23
4.5 Kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap 26
4.6 Landskap 29
4.7 Trafikk 32
5 Beskrivelse av planforslaget 34
5.1 Plankart og arealformål 34
5.2 Gjennomgang av arealformål 36
5.2.1 Fritids- og turistformål (FTU) 36
5.2.2 Steinbrudd og masseuttak (SM) 45
5.2.3 Bebyggelse kombinert med andre angitte hovedformål (BAA) 51
5.2.4 Kjøreveg (KV) 51
5.2.5 Annen veggrunn (AVG) 52
5.2.6 Gangareal, (GG) 52
5.2.7 LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag (LNFR) 52
5.2.8 Landbruk (L) 52
5.3 Hensynssoner 53
5.3.1 Andre sikringssoner, H190 53
5.3.2 Ras- og skredfare, H310 53

5.3.3 Flomfare, H320 53
5.3.4 Høgspenningsanlegg, H370 53
5.3.5 Bevaring naturmiljø, H560 54
5.3.6 Bevaring kulturmiljø, H570 54
5.4 Rekkefølgebestemmelser 54
5.5 Naturfare 55
6 Virkninger av planen- konsekvensutredning 58
6.1 Overordnede planer 59
6.2 Naturverdier og biologisk mangfold 59
6.2.1 Vurdering etter naturmangfoldloven §§8-10 64
6.3 Friluftsliv 65
6.4 Kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap 67
6.5 Landskap 69
6.6 Trafikk 71
6.7 Landbruk 74
6.8 Flom og overvann 76
6.9 Naturressurser/mineralressurser 77
6.10 Sammenstilling av konsekvenser 79
6.11 Klima og energi 80
6.12 Samfunnssikkerhet: risiko- og sårbarhetsanalyse 80
7 Innkomne innspill 82
8 Avsluttende drøfting og anbefaling 93
9 Vedlegg 94

1 Bakgrunn

1.1 Formålet med planen

Formålet med detaljreguleringsplanen for Pillarguribrota er å sikre langsiktig arealavklaring for videre drift og utvikling av skiferuttaket. Nye Otta Skifer AS ønsker å utvide driftsområdene for å kunne utnytte skiferressursen på en hensiktsmessig og bærekraftig måte over tid. Per i dag har Nye Otta Skifer AS driftskonsesjon for skiferbruddene. Foreliggende driftsplan er godkjent av Direktoratet for mineralforvaltning. Når ny reguleringsplan er vedtatt vil ny driftsplan bli utarbeidet, med bakgrunn i reguleringsplandokumentene. Søknad om ny driftskonsesjon vil bygge på de framtidige planene for Pillarguribrota. En vedtatt reguleringsplan er en forutsetning for selskapets langsiktige drift, og skal samtidig bidra til forutsigbarhet for arealbruk og berørte interesser i og rundt planområdet.

I tillegg skal reguleringsplanen avklare arealbruk og rammer for etablering av hotell- og reiselivsrelatert virksomhet øst for skiferbruddene, på Høghaugen.

Planen skal legge til rette for en helhetlig løsning der ulike hensyn avveies, og som gir grunnlag for en langsiktig og forutsigbar utvikling av området.

1.2 Forslagstiller og plankonsulent

Tiltakshavere for detaljreguleringsplanen er Nye Otta Skifer AS, samt Logrheim AS. Feste Nordøst AS har vært plankonsulent i oppstartsfasen av reguleringsplanarbeidet, herunder frem til og med utarbeidelse og høring av planprogram. Etter dette har Norconsult Norge AS overtatt som plankonsulent og har hatt ansvar for det videre planarbeidet, herunder utarbeidelse av planforslag med planbeskrivelse og konsekvensutredning.

1.3 Planområdet og eiendomsforhold

Planområdet ligger i Sel kommune, om lag 2,5 km sørvest for Otta sentrum, og omfatter områder med eksisterende og tidligere skiferuttak, tilgrensende skog- og utmarksområder samt tilhørende infrastruktur.

Dagens arealbruk er i hovedsak preget av steinbruddsvirksomhet, med aktive og avsluttede uttaksområder, rigg- og lagerarealer, samt interne anleggs- og driftsveger. Områdene omkring uttakene består hovedsakelig av skog og utmark som benyttes til friluftsliv, beite og annen tradisjonell utmarksbruk. Innenfor og i tilknytning til planområdet finnes også kulturhistoriske spor etter tidligere skiferdrift, samt etablerte stier og ferdselsårer som knytter området til omkringliggende turmål. Arealbruken reflekterer dermed en kombinasjon av næringsvirksomhet, natur- og landskapsverdier og arealer brukt til friluftsliv.

Planområdet omfatter følgende eiendommer (hele- eller deler av eiendommene) i Sel kommune: 203/1, 203/9, 204/1, 204/2 205/1, 206/1, 208/1, 209/1 og 210/1.

Planområdet har en størrelse på ca. 1441 daa og ligger mellom Tho-kampen i nord, Søre Svartkampen i sørvest, Pillarguri/Selsjordkampen i nordøst og Rauberget i sørøst. Beliggenheten og utstrekningen fremgår av figur 1-1 og 1-2.

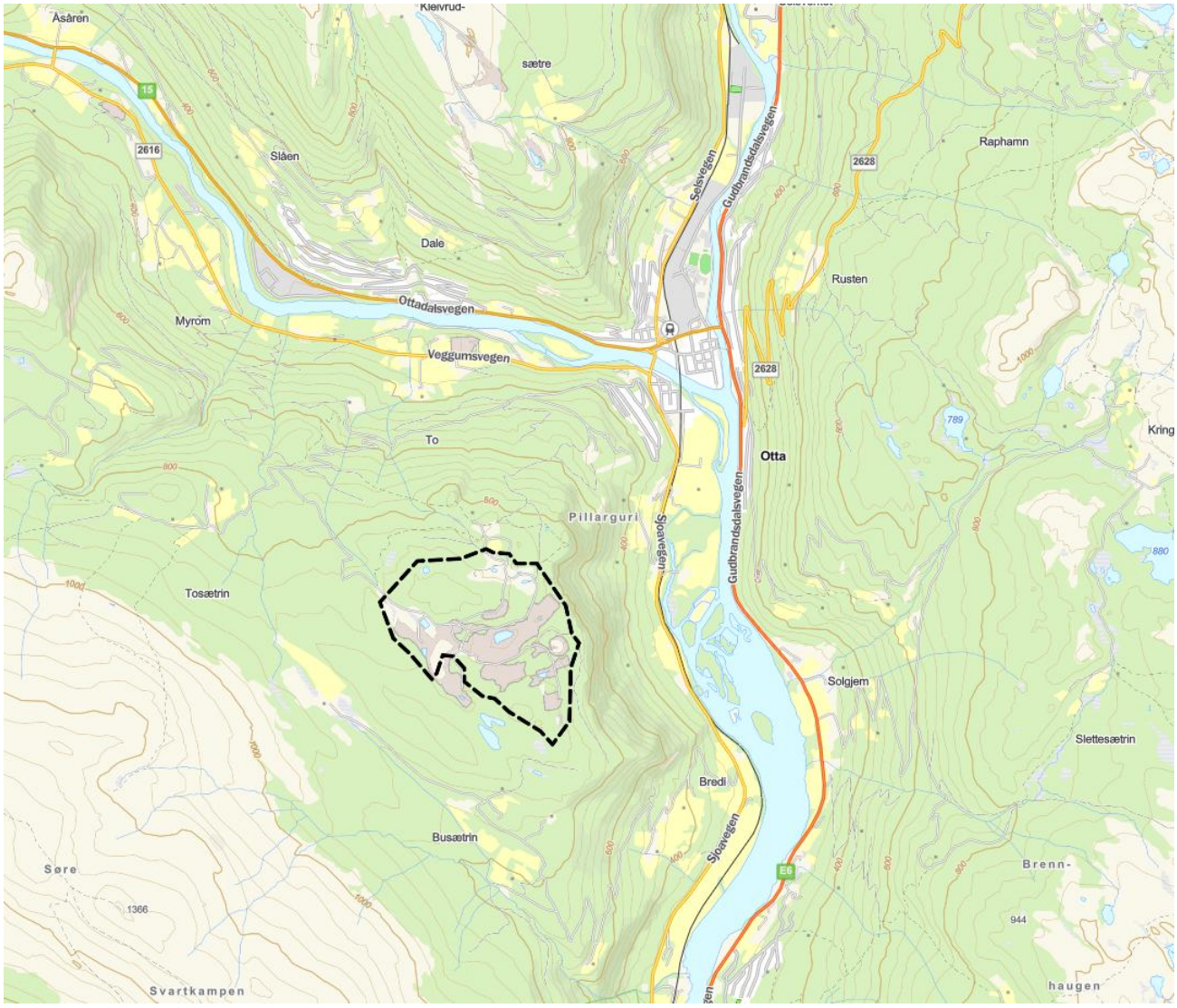

Figur 1-1. Oversiktskart som viser planområdets beliggenhet. Kilde: InnlangdsGIS

Arealene rundt planområdet består i hovedsak av sammenhengende skog- og utmarksområder med begrenset bebyggelse. Terrenget er kupert og preget av ås- og fjellformasjoner under skoggrensen. I nord og nordvest grenser planområdet mot setrene Haugalykkjesætre, Hjellumsætre og Ottabragdsætre, som har atkomst via Puillarguribrota.

Mot øst faller terrenget brattere ned mot dalen og Lågen, og landskapet får et tydeligere dalpreg. Skogsområdene omkring planområdet inneholder eksisterende stier og ferdselsårer som benyttes som adkomst til nærliggende turmål.

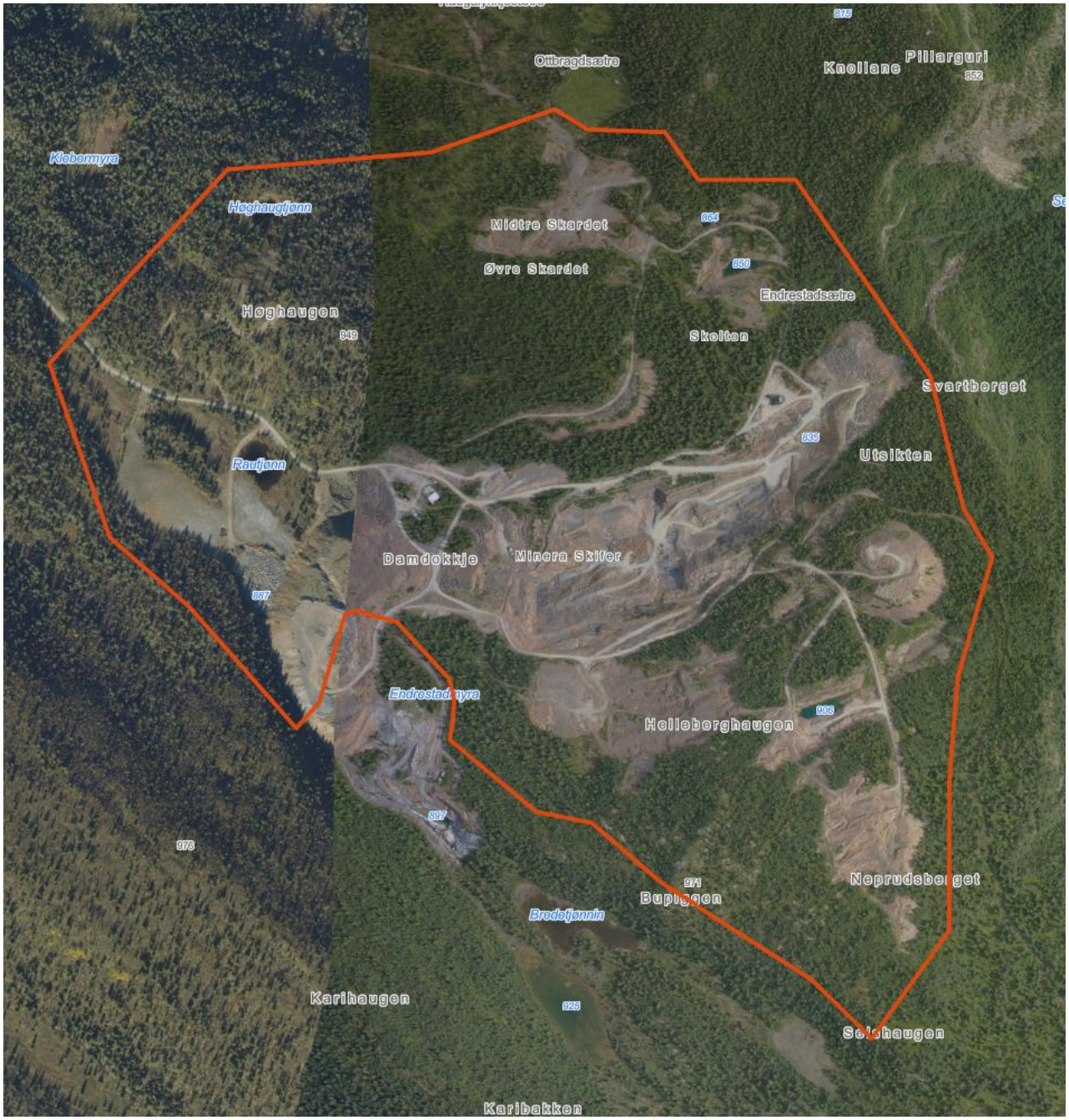

Figur 1-2. Ortofoto av planområdet. Planområdet er markert med rød linje. Kilde: InnlandsGIS

2 Planprosess og medvirkning

2.1 Planinitiativ og planoppstart

Planinitiativ for detaljreguleringsplanen er datert 09.06.2022. På bakgrunn av planinitiativet ble det gjennomført et oppstartsmøte på Sel rådhus den 25.08.2022, med deltakelse fra Otta Skifer AS og Sel kommune. Oppstartsmøtet la grunnlaget for videre planarbeid, herunder avklaring av planavgrensning, krav til planprogram og utredninger, samt videre prosess i henhold til plan- og bygningsloven.

2.2 Planprogram

Vurdering av planforslagets forhold til forskrift om konsekvensutredninger er gjort i planinitiativet. Det er der konkludert med at tiltaket som det åpnes for gjennom detaljreguleringsplanen omfattes av vedlegg I, punkt 19 i forskrift om konsekvensutredninger, som gjelder uttak av mineraler og masseuttak over angitte terskelverdier. Planarbeidet utløser dermed krav til konsekvensutredning med planprogram, jf. forskriftens § 6 og plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 12-9.

Utkast til planprogram ble utarbeidet på grunnlag av planinitiativ og oppstartsmøte, og fulgte som vedlegg til varsel om oppstart av planarbeidet datert 24.10.2022. Planprogrammet ble revidert i henhold til innkomne merknader til oppstartsvarselet, og endelig fastsatt av Formannskapet i Sel kommune 25.04.2023 (sak 34/2023).

Som følge av utvidelse av planområdet og innarbeiding av nye formål ble det gjennomført ny varsling og høring av revidert planprogram i perioden februar–mars 2025, med høringsfrist 27.03.2025. Revidert planprogram ble deretter behandlet politisk og fastsatt av Sel formannskap 28.04.2026. Det fastsatte planprogrammet er lagt til grunn for det videre arbeidet med detaljreguleringsplanen for Pillarguribrota.

2.3 Varsel om oppstart

De krav som følger plan- og bygningsloven til kunngjøring og varsling av planarbeid er fulgt. Oppstart av detaljreguleringsplanarbeidet for Pillarguribrota ble varslet ved brev til berørte naboer og offentlige myndigheter, med vedlagt utkast til planprogram, datert 27.10.2022. I tillegg ble planarbeidet kunngjort gjennom annonse i Gudbrandsdølen Dagningen (GD) og Norddalen, samt på hjemmesidene til Sel kommune og Feste Nordøst AS. Det ble mottatt totalt 11 merknader.

Som følge av senere utvidelse av planområdet og innarbeiding av nye formål ble det gjennomført ny varsling og høring av revidert planprogram i 2025. Varsel om utvidelse av planområdet og høring av revidert planprogram ble sendt ut og kunngjort i februar 2025, med høringsfrist 27.03.2025. I forbindelse med utvidet varsling kom det inn 7 merknader. Innkomne merknader i forbindelse med den utvidede varslingen er oppsummert og vurdert i tilknytning til behandlingen av det reviderte planprogrammet.

2.4 Utvidelse av planavgrensning etter varsel om oppstart

Etter varsel om oppstart er det foretatt en mindre utvidelse/tilpasning av planområdet vest i planområdet, vist nedenfor. Utvidelsen av planområdet er for å regulere kompensasjonsareal for inngrep i naturtype i

planområdet. Endringen er vurdert å være svært begrenset i areal og arealformålet i overordna plan videreføres, herunder LNF-formål. Det har vært dialog med grunneier som berøres av utvidelsen.

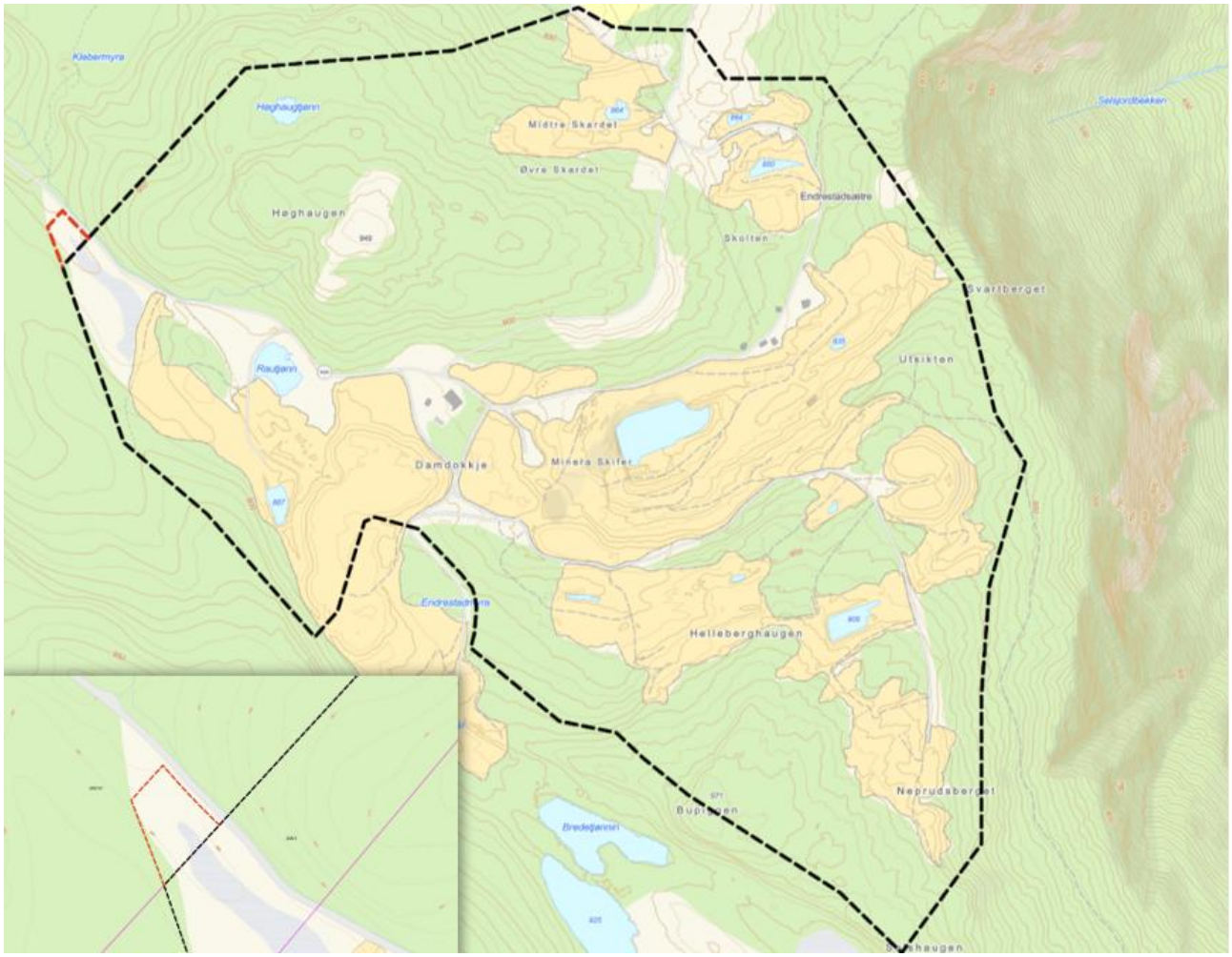

Figur 2-1 viser planavgrensningen ved varsel om oppstart (sort stiplet linje) og utvidelse av planavgrensningen (rød stiplet linje).

3 Planstatus og rammebetingelser

3.1 Nasjonale føringer

Plan- og bygningsloven (2008)

Planlegging etter loven skal sikre en bærekraftig utvikling for hele landet, og at hver og en av oss kan være med i beslutninger som angår oss og våre omgivelser. Plan- og bygningsloven gir grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser og om utbygging. Arealbruken blir gjort bindende for den enkelte grunneier gjennom planer som bestemmer hvilke bygge- og anleggstiltak og hvilken virksomhet som er tillatt. Planleggingen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale interesser og må derfor skje i nært samråd med statlige fagetater, organisasjoner, næringsliv og innbyggere.

Kulturminneloven (1978)

Lov om kulturminner (kulturminneloven) har som formål å verne kulturminner og kulturmiljøer som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning. Kulturminner er ressurser som gir grunnlag for nålevende og framtidige generasjoners opplevelse, selvforståelse, trivsel og virksomhet. Kulturminneloven er en viktig særlov som skal hensyntas i arealplanlegging.

Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (Mineralloven 2010)

Formålet med loven er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling. Mineralloven med tilhørende forskrifter er et bransjeregelverk for mineralnæringen i Norge, og fastsetter grunnleggende rammer og vilkår for å utøve mineralvirksomhet. Loven gjelder uttak av mineraler, og leting og undersøkelse i forkant av eventuell utvinning. Loven inneholder også regler for avslutningen av mineralundersøkelser og uttak.

Naturmangfoldloven (2009)

Loven omhandler forvaltning av naturens mangfold, omfatter all natur, og gjelder for alle sektorer som forvalter naturmangfold eller tar beslutninger som har konsekvenser for dette mangfoldet. Mange av prinsippene som følger av denne loven er sentrale for å ivareta miljøhensyn i arealplanlegging, da Naturmangfoldloven anses som sektorovergripende.

Mineralloven (2009)

Formålet med loven er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling. Loven gjelder ethvert uttak av mineralske forekomster. Loven utløser plikt om driftskonsesjon ved uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m^3 masse.

Forurensningsloven (1983)

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) har som formål å verne det ytre miljø mot forurensning, redusere mengden av avfall og å fremme en bedre behandling av avfall. Loven skal sikre en forsvarlig miljøkvalitet, slik at forurensninger og avfall ikke fører til helseskade, går ut over trivselen eller skader naturens evne til produksjon og selvfornyelse. Forurensningsloven er en viktig særlov som skal hensyntas i arealplanlegging.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 - 2027

Vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019. Dokumentet er utarbeidet i henhold til plan- og bygningslovens § 6-1. Forventningene er delt inn i tre hovedområder:

1) Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet

2) Bærekraftig areal- og transportutvikling

3) Byer og tettsteder der det er godt å leve

Det første hovedfokusområdet gir føringer for at næringsutvikling er et viktig grunnlag for vår velferd, og at det må legges til rette for næringsutvikling som utnytter et område eller en region sine fortrinn og ressurser. Det andre hovedfokusområdet gir føringer om planlegging som bidrar til å redusere transportbehov og klimautslipp. Viktige strategier for dette er å lokalisere handel og publikumsrettede servicefunksjoner til eksisterende tettsteder, og virksomheter som genererer tungtrafikk sentralt i forhold til overordnet vegnett.

Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024)

Statlige planretningslinjer for klima og energi har som formål å bidra til at areal- og samfunnsplanleggingen understøtter nasjonale mål om reduserte klimagassutslipp, omstilling til et lavutslippssamfunn og økt bruk av fornybar energi. Retningslinjene vektlegger blant annet effektiv arealbruk, klimatilpasning, hensyn til natur og karbonrike arealer, samt samordning av klima- og energihensyn i planlegging etter plan- og bygningsloven.

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2025)

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet skal sikre en samordnet og bærekraftig utvikling av arealbruk og transportsystem. Retningslinjene legger vekt på å redusere transportbehov og klimagassutslipp, styrke trafikksikkerheten og legge til rette for effektive og miljøvennlige mobilitetsløsninger. Planleggingen skal bidra til verdiskaping, næringsutvikling og levende lokalsamfunn, samtidig som hensynet til natur, friluftsliv, jordvern og lokalt handlingsrom ivaretas.

Meld. St. 18 (2015-2016) Melding til Stortinget - Friluftsliv.

Natur som kilde til helse og livskvalitet. Tilrådning fra Klima- og miljødepartementet 11.03.2016 og godkjent i statsråd samme dato. Målet i meldingen er å ivareta og videreutvikle friluftslivet, gjennom bevaring og tilrettelegging av viktige friluftsområder, stimulering til økt friluftsaktivitet for alle og ivaretakelse av allemannsretten. Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge.

Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021)

Arealdisponering og planlegging av det fysiske miljøet skal fremme trivsel og bokvalitet, forebygge helsekonsekvenser av støy, samt ivareta og utvikle gode lydmiljøer og stille områder. Arealplanlegging og forebyggende tiltak er de viktigste verktøyene for å nå disse målsettingene og forhindre at flere blir plaget av støy. For å forebygge støyplage og andre negative helsekonsekvenser er det gitt kvalitetskriterier for ny støyfølsom bebyggelse.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-5/18, samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling

Rundskrivet gir føringer for ivaretakelse av samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling. Dette innebærer at risiko og sårbarhet skal vurderes i planarbeidet, og at nødvendige tiltak innarbeides for å sikre at arealbruken er forsvarlig.

3.2 Regionale føringer

Regional planstrategi for Innlandet fylkeskommune 2020-2024 (gjeldende ved oppstart av planarbeidet)

I strategien er det definert tre langsiktige utviklingsmål for Innlandet:

- Bærekraftig ressursforvaltning som gir utvikling og nye arbeidsplasser.
- Levende lokalsamfunn med bærekraftige byer, tettsteder og bygder.
- At aktører i fylket får større nasjonal betydning og synlighet.

Uttalte satsingsområder er innbyggere, inkludering, innovasjon og infrastruktur.

Regional plan for klima, energi og miljø i Innlandet (2023)

Regional plan for klima, energi og miljø i Innlandet gir føringer for reduserte klimagassutslipp, bærekraftig ressursbruk og hensyn til natur og miljø i regional og kommunal planlegging.

Regional plan for verdiskaping 2018-2030 (24.08.2018)

Regional plan for verdiskaping påpeker bl.a. at Nord-Gudbrandsdal har nasjonalt og internasjonalt potensiale innenfor næringsutvikling basert på natur- og kulturverdier og lokale naturressurser. Det er viktig at de naturgitte råvarer foredles lokalt.

3.3 Kommunale planer

Kommuneplanens arealdel

I kommuneplanens arealdel for Sel kommune (2016–2025) er planområdet i hovedsak avsatt til råstoffutvinning, med tilhørende formål for eksisterende og framtidig uttak. Området inngår i bestemmelsesområde 1 – Pillarguri, der hensynet til kartlagte råstoffforekomster skal vektlegges særskilt i forhold til annen arealbruk.

Øvrige deler av planområdet og nærliggende arealer er i kommuneplanens arealdel avsatt til LNFR-formål (landbruk, natur, friluftsliv og reindrift). I tillegg berører planområdet en hensynssone for kulturminner (H570), som innebærer særskilte krav til ivaretakelse av kulturhistoriske verdier i videre planlegging. Kommuneplanens arealdel stiller plankrav til nye eller utvidede uttaksområder for råstoff.

Kulturminneplan (2021)- Sel kommune

Kulturminneplan for Sel kommune, vedtatt i 2021, er et viktig plangrunnlag for reguleringsplanarbeidet. Planen er utformet som en temaplan med hovedvekt på bergverk og steinindustri, og gir føringer for hvordan kulturminner og kulturmiljø knyttet til historisk uttaksvirksomhet skal forvaltes og ivaretas i kommunal arealplanlegging. Innenfor og i tilknytning til planområdet er det registrert flere kulturminner av lokal og regional verdi. Reguleringsplanen skal sikre at hensynet til disse kulturminnene ivaretas gjennom arealavklaringer, hensynssoner og bestemmelser, samtidig som det legges til rette for videre næringsvirksomhet i tråd med føringene i kulturminneplanen.

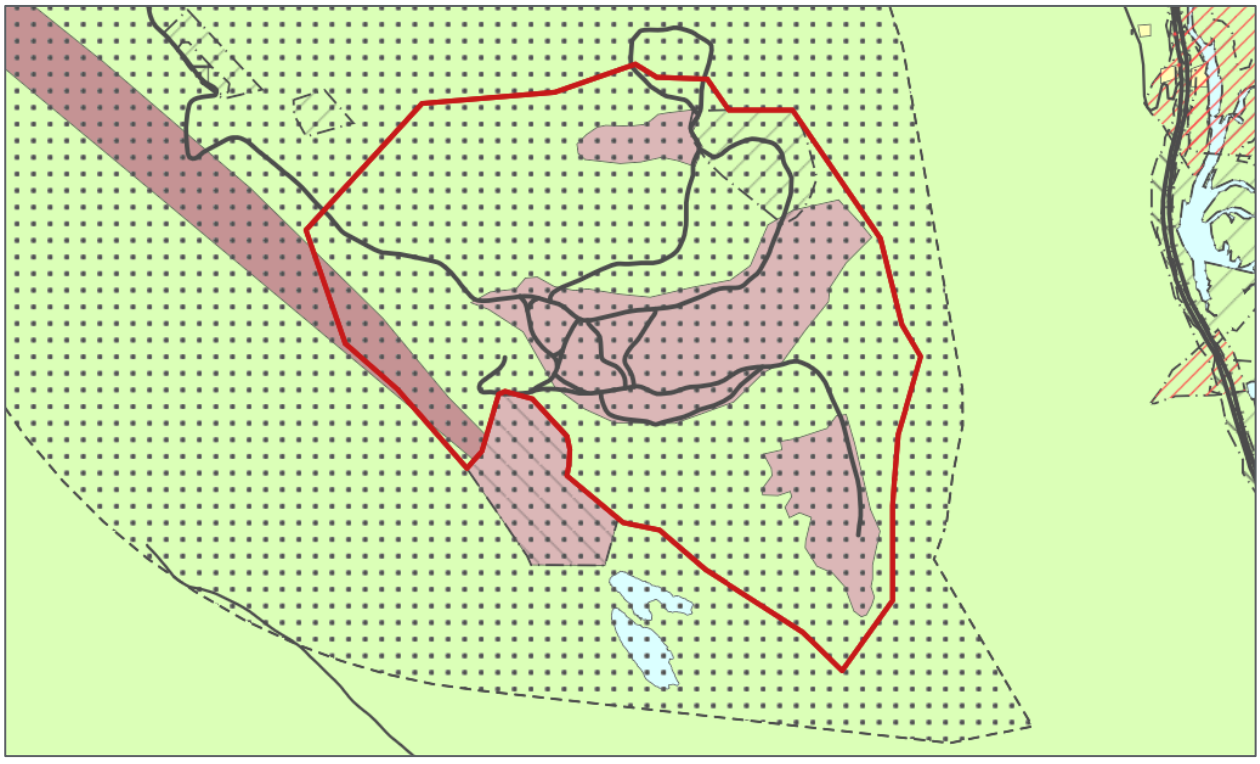

Figur 3-1. Utsnitt fra kommuneplanens arealdel. Plangrensen er vist med rød strek. Kilde: InnlandsGIS

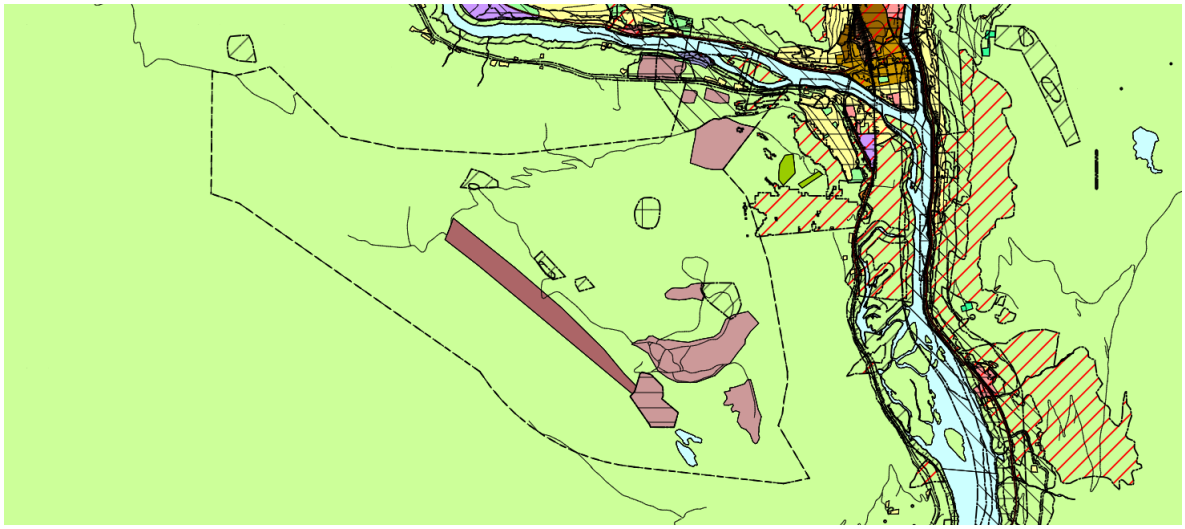

Figur 3-2. Utsnitt fra kommuneplanens arealdel som viser bestemmelsesområde 1 med sort tiplet linje. Kilde: Kommunens kartløsning.

Reguleringsplaner

Innenfor og i tilknytning til planområdet gjelder det i dag én eldre reguleringsplan for kleberbrudd på Pillarguri, vedtatt i 31.01.2005, som omfatter et avgrenset område sørøst i bestemmelsesområde Pillarguri. Denne reguleringsplanen regulerer uttak av kleberstein, samt tilhørende veganlegg og landbruksarealer, og inngår ikke i det aktuelle planforslaget. For øvrige deler av planområdet foreligger det ingen detaljreguleringsplan, og arealbruken styres i dag av kommuneplanens arealdel.

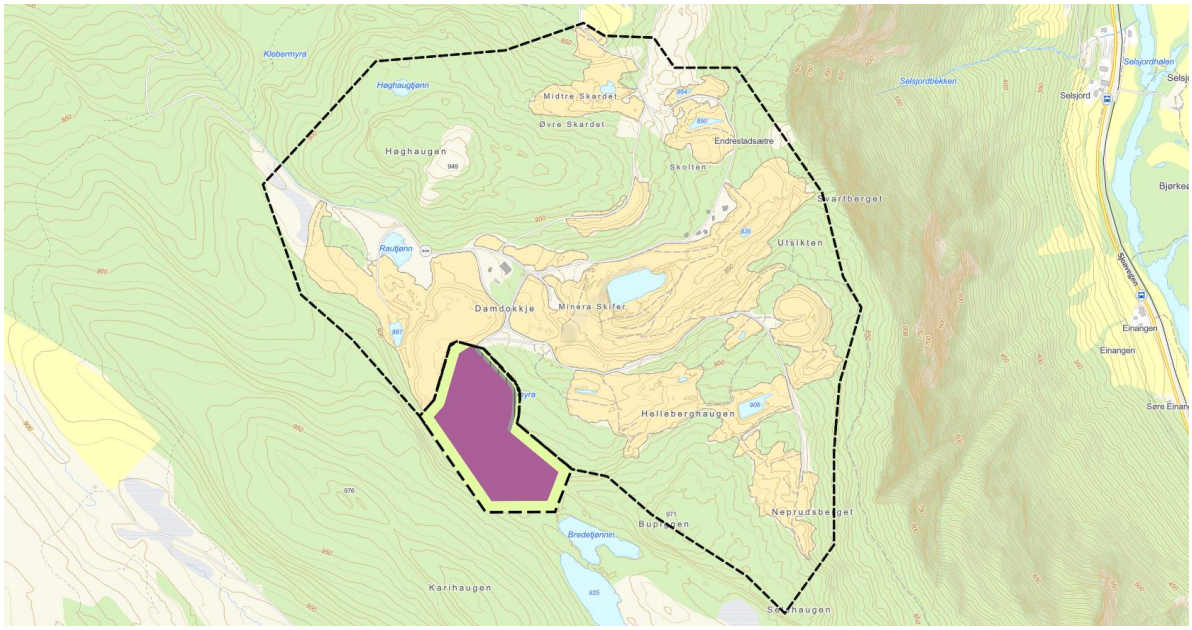

Figur 3-3. Kartet viser reguleringsplan for kleberbrudd på Pillarguri. Svart stiplet linje viser planområdet. Kilde: InnlandsGIS

4 Beskrivelse av området

4.1 Grunnforhold

Grunnforholdene i planområdet består i hovedsak av tynne eller usammenhengende løsmassedekker over berggrunn, med innslag av bart fjell i store deler av området. Løsmassene domineres av forvitringsmateriale, og i sentrale deler av eksisterende uttaksområder forekommer også fyllmasser knyttet til tidligere og pågående drift.

Figur 4-1. Utsnittet viser løsmasser. Plangrense er angitt med svart stiplet linje. Kilde: InnlandsGIS

Det er i tillegg registrert enkelte mindre områder med myr og torv. Berggrunnen i området består hovedsakelig av glimmerskifer, med innslag av grønnstein og amfibolitt, og danner grunnlaget for de drivverdige skiferforekomstene.

NGUs kartdatabase viser at det er registrert tre forekomster av byggeråstoff innenfor planområdet.

4.2 Naturressurser

Skog og landbruk

Arealtypene innenfor planområdet består i hovedsak av skog- og utmarksarealer, samt arealer påvirket av eksisterende og tidligere råstoffutvinning. Skogarealene varierer i bonitet og treslag, med innslag av barskog, blandingsskog og områder uten tresetting. I tillegg forekommer det arealer med åpen fastmark, mindre partier med myr, samt områder som er blitt omformet gjennom tidligere terrenginngrep og massehåndtering i forbindelse med skiferdrift.

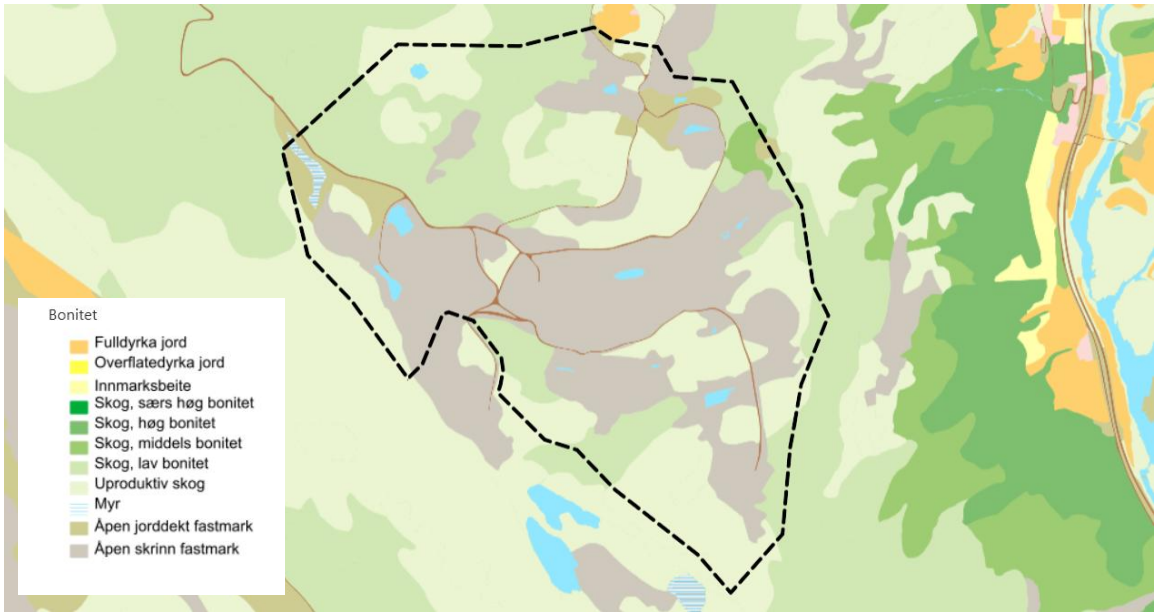

Figur 4-2. Utsnittet viser arealinformasjonskart for bonitet. Plangrense er vist som svart stiplet linje. Kilde: Naturbasen

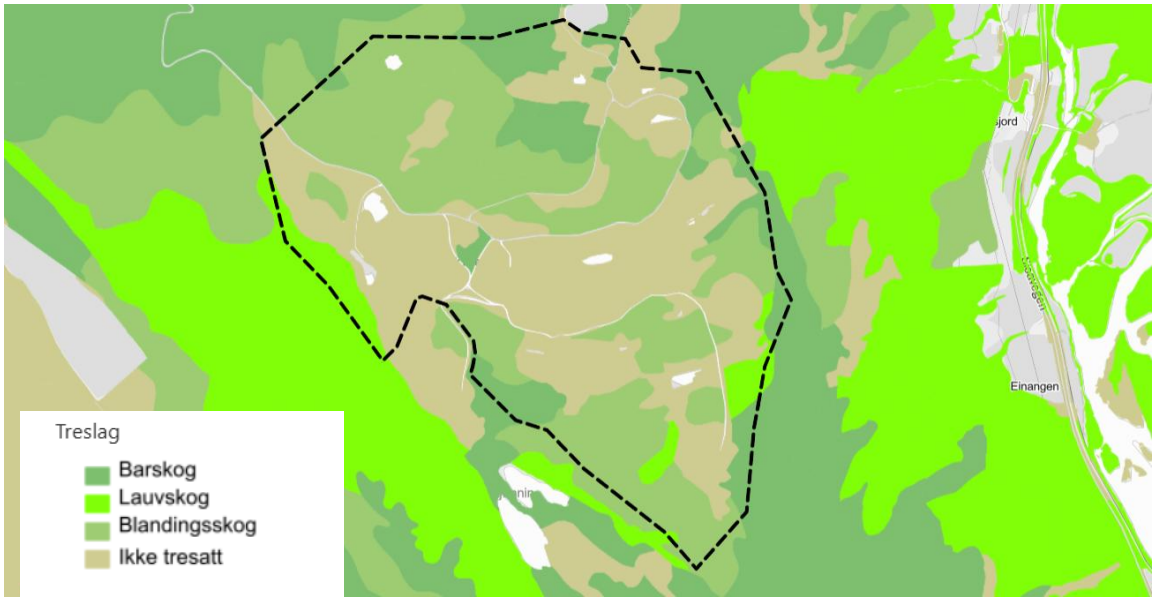

Figur 4-3. Utsnittet viser arealinformasjonskart for treslag. Plangrense er vist som svart stiplet linje. Kilde: Naturbasen

Det er ikke registrert dyrka eller dyrkbar mark innenfor planområdet. Området benyttes imidlertid som beiteområde for sau og storfe, der arealene i hovedsak er klassifisert som «godt beite» samt noen få områder med «mindre godt beite». Kartutsnittet under viser bruk til både sauebeite, men registreringene for storfe er i hovedsak sammenfallende med registreringene for sau.

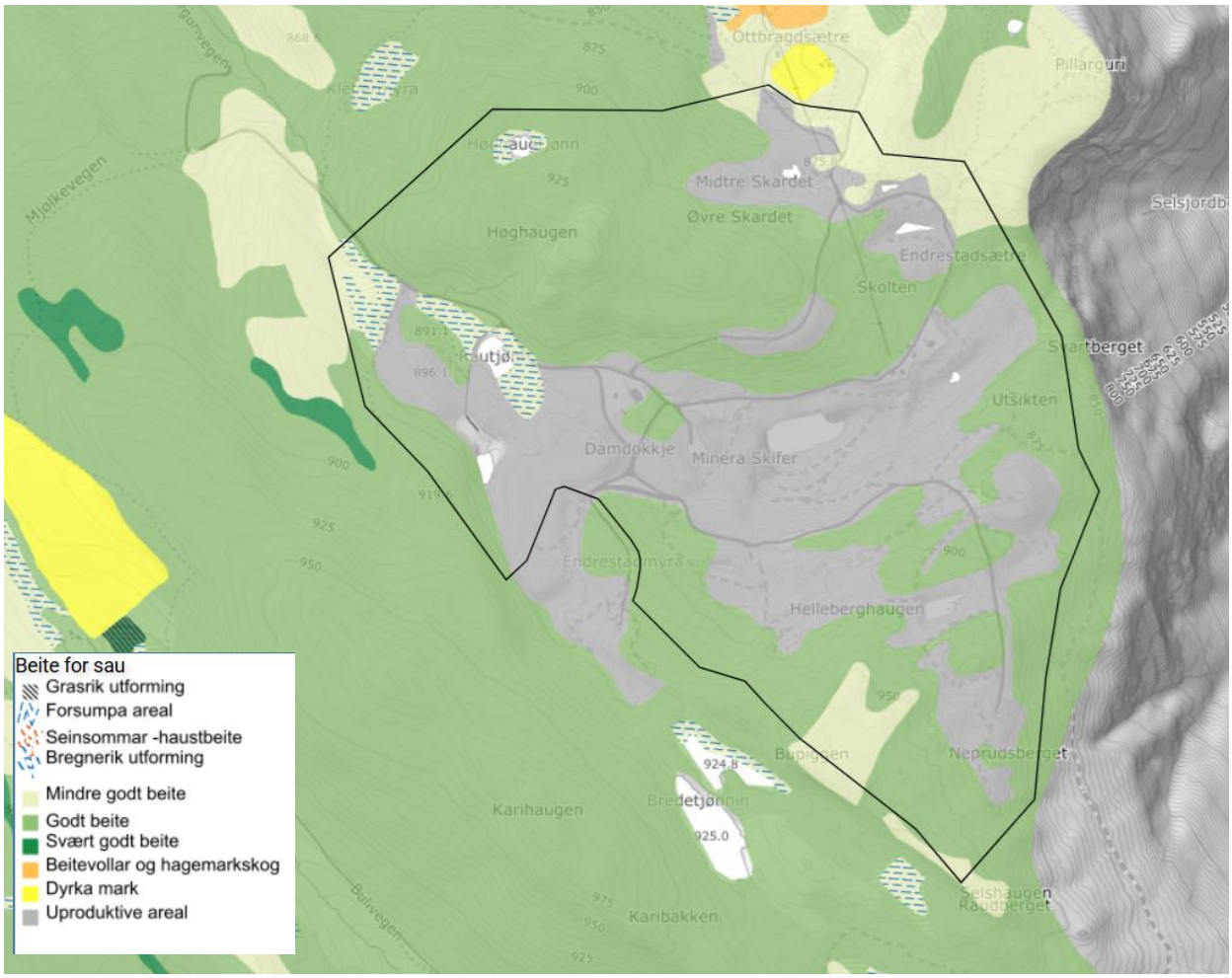

Figur 4-4. Utsnittet viser arealinformasjonskart som viser beite for sau. Kilde: Kilden

De eksisterende uttaksområdene og tilgrensende driftsarealer framstår som et utpreget industripreget landskap, mens omkringliggende skog- og utmarksområder i større grad har preg av sammenhengende natur- og friluftsområder.

Deler av planområdet ligger innenfor arealer som er registrert som vernskog. Vernskog er skog som har en viktig funksjon for å verne mot naturskader, blant annet ras, skred og erosjon, og som bidrar til stabilitet i bratt terreng og fjellnære områder. Vernskog er ikke fredet, men forvaltningen av slike arealer er underlagt særskilte hensyn og retningslinjer etter skoglovgivningen.

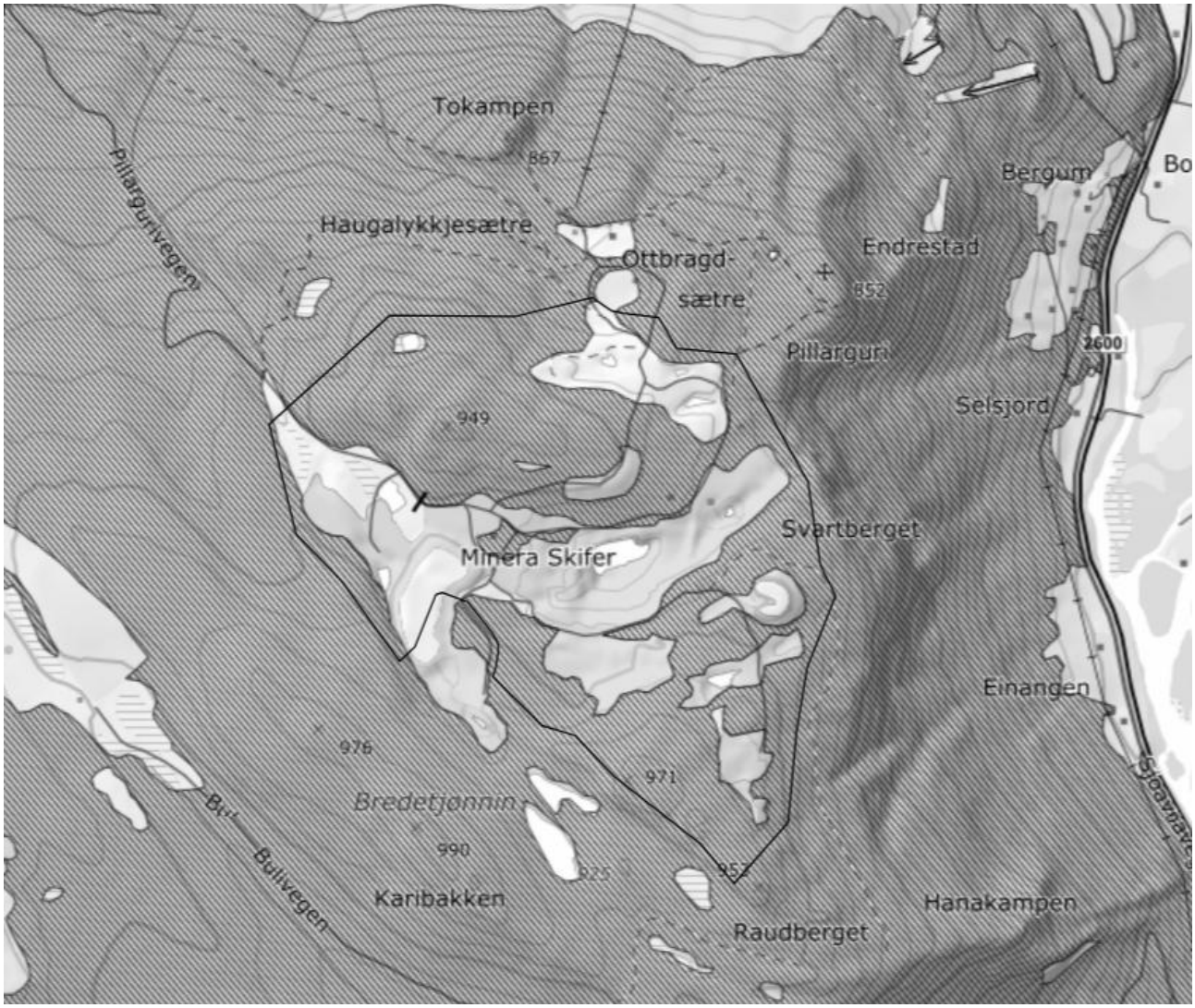

Figur 4-5. Utsnittet viser vernskog med svart skravur. Plangrense er vist med svart linje. Kilde: Kilden- Arealinformasjon

Mineralressurser – Pillarguri-skiferen og skiferdrift

NGUs mineralressursdatabase viser at området ved Pillarguritoppen inngår i en registrert berggrunnsressurs av typen naturstein (skifer). Forekomsten er knyttet til fast berggrunn og inngår i den regionale skiferføringen i Ottadalen.

Innenfor og i nær tilknytning til planområdet finnes flere registrerte forekomster av naturstein. Disse omfatter bl.a. forekomstene ved Pillarguri, Raudberget og Ottbragdi.

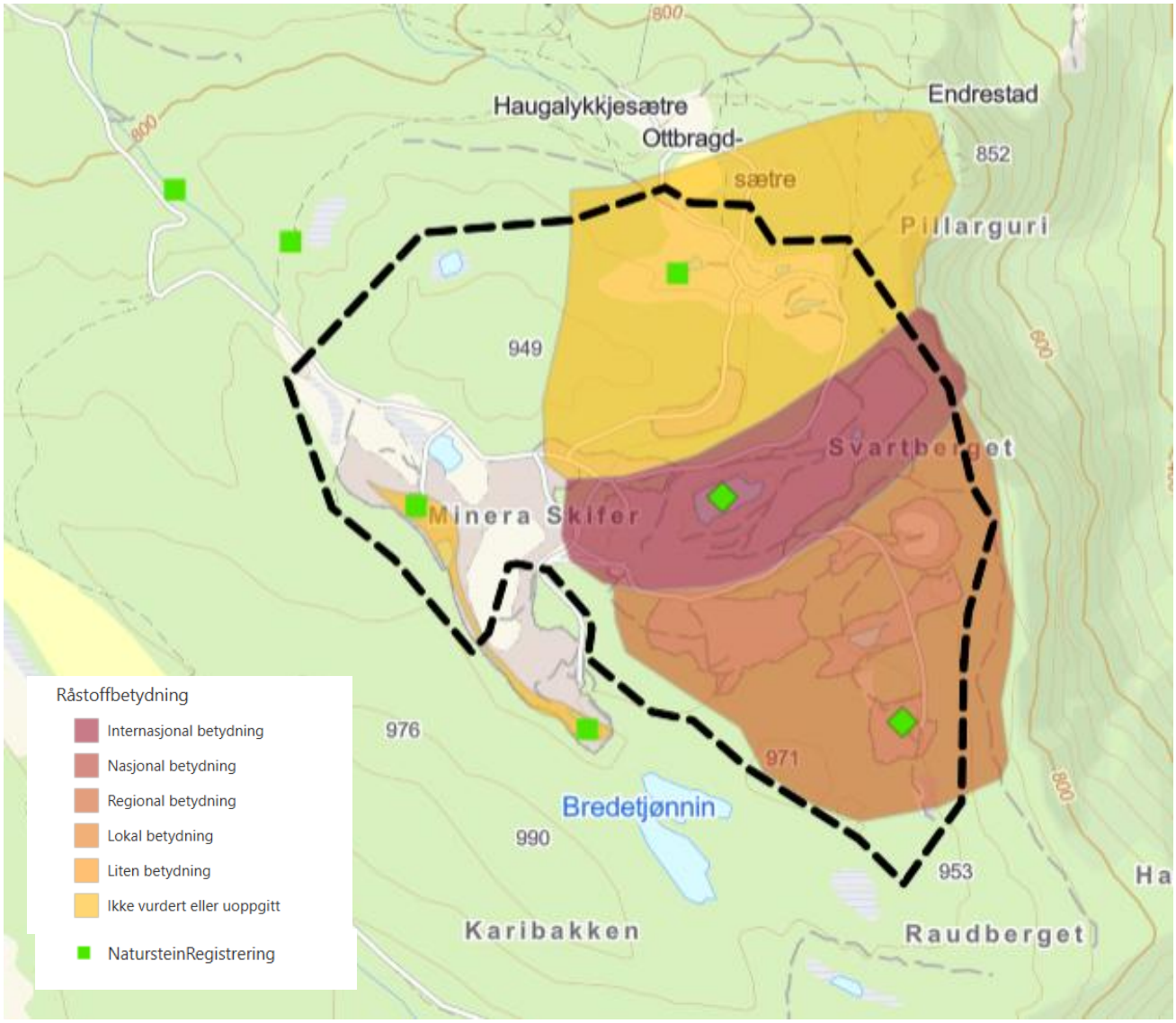

Figur 4-6. Kartutsnittet viser mineralressurser med ulik råstoffbetydning. Kilde: InnlandsGIS

Pillarguri-forekomsten er den mest betydningsfulle i området, og er klassifisert med internasjonal råstoffbetydning. Her foregår det i dag aktiv drift i et større dagbrudd, som utgjør en vesentlig del av skiferproduksjonen i Otta-området. Raudberget-forekomsten, som ligger like sør for Pillarguri, har regional betydning. Ottbragdi-forekomsten omfatter flere eldre skiferbrudd. I denne forekomsten er skiferen stedvis relativt sterkt foldet, særlig i den vestlige delen av området. I disse partiene øker vrakandelen, og skiferoverflaten framstår som markant og ujevn. I tillegg forekommer det lokalt høy sprekketetthet.

Det har vært drift på skiferforekomster i dette området helt tilbake til 1840-årene, trolig også før dette. Drift i industrielle former startet i 1875. I dag foregår størstedelen av driften i Otta i hovedbruddet, sentralt i forekomsten, men skiferdrift forekommer også i noen mindre brudd innenfor Pillarguribrota. Forekomsten er den viktigste av Pillarguri-type forekomster i Otta-området. Pillarguri-skiferen er sort til mørk grå i fargen, men rustbrun skifer forekommer også i dagnært fjell.

Skiferbruddet er i dag blant Norges største. Drivverdig skifer opptrer i to markerte lag som heller om lag 30 grader i nordlig retning. Ved inndrift øker mengden overfjell derfor betydelig. Skiferlagene er svært homogene. Det er fremdeles store reserver i forekomsten, men i midtre del må store mengder overfjell fjernes for å få tak i drivverdige soner.

Nye Otta Skifer AS driver virksomhet i tre brudd innenfor planområdet. Skifervirksomheten i planområdet foregår som dagbruddsdrift med uttak av naturstein (skifer). Uttaket skjer ved boring og sprengning, etterfulgt av oppdeling og uttak av blokker tilpasset skiferens geologiske struktur, såkalt pallebryting. Driften er konsentrert til eksisterende uttaksområder, og aktiviteten foregår i hovedsak nede i bruddene.

Virksomheten har i dag et moderat omfang og tilpasses etterspørselen i markedet. Drift skjer hovedsakelig på dagtid med et begrenset antall ansatte, og produksjonen varierer over tid. Overskuddsmasser håndteres innenfor planområdet og benyttes i stor grad til tilbakefylling i uttaksområdene. Overflate- og grunnvann håndteres i henhold til gjeldende driftsplan og ledes til nærliggende resipienter.

4.3 Naturverdier og biologisk mangfold

I forbindelse med reguleringsplanarbeidet er det gjennomført kartlegginger og faglige utredninger av naturverdier og naturmangfold i planområdet. Kartleggingene er utført av Miljøfaglig Utredning AS i tråd med Miljødirektoratets kartleggingsinstruks, og bygger på både eksisterende kunnskap fra nasjonale databaser og feltregistreringer. Det ble gjennomført feltkartlegging av naturtyper og artsmangfold i planområdet høsten 2023, samt supplerende kartlegging av det utvidede planområdet høsten 2025.

Kartlegginger gjennomført i forbindelse med reguleringsplanarbeidet viser at planområdet omfatter et variert naturmiljø, dominert av barskog, men med innslag av flere naturtyper og artsforekomster. Området ligger i nordboreal vegetasjonssone og preges av kupert terreng med lisider, koller, mindre myrpartier og forsenkninger med sig og bekkedrag. Skog utgjør hovednaturtypen og består hovedsakelig av blåbærskog og bærlyngskog med dominans av gran, og med innslag av furu og bjørk.

Skogen bærer preg av tidligere plukkhogst og dimensjonshogst, og forekomsten av biologisk gamle trær og død ved er generelt begrenset. Samtidig finnes det partier med eldre granskog som ivaretar viktige økologiske strukturer og fungerer som leveområder for arter knyttet til eldre skog. Flere slike skogpartier er kartlagt som naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets instruks og er vurdert å ha moderat til høy lokalitetskvalitet, med stor verdi etter gjeldende metodikk.

Naturtyper

I deler av planområdet er det også registrert naturtyper knyttet til åpne eller semi-åpne arealer, herunder naturbeitemark og semi-naturlig eng, samt nakent eller tørkeutsatt kalkberg og mindre arealer med fjellhei. Disse naturtypene har sentrale økosystemfunksjoner og bidrar til økt variasjon i landskapet, både strukturelt og artsmessig. Flere av lokalitetene er vurdert å ha stor verdi, bl.a. på bakgrunn av naturtypens sjeldenhet, økologiske betydning og tilstand.

I det utvidede planområdet (tilleggsarealet) er det registrert færre naturtypelokaliteter, men kartleggingene har påvist boreal (avskoget) hei og eng-aktig sterkt endret fastmark. Boreal (avskoget) hei er i ny norsk rødliste for naturtyper vurdert som sterkt truet, og lokaliteten er derfor tillagt stor verdi til tross for begrenset størrelse. Arealer med eng-aktig sterkt endret fastmark har sentrale økosystemfunksjoner knyttet til åpent areal, beitepåvirkning og lokal variasjon i vegetasjon, og er også gitt stor verdi.

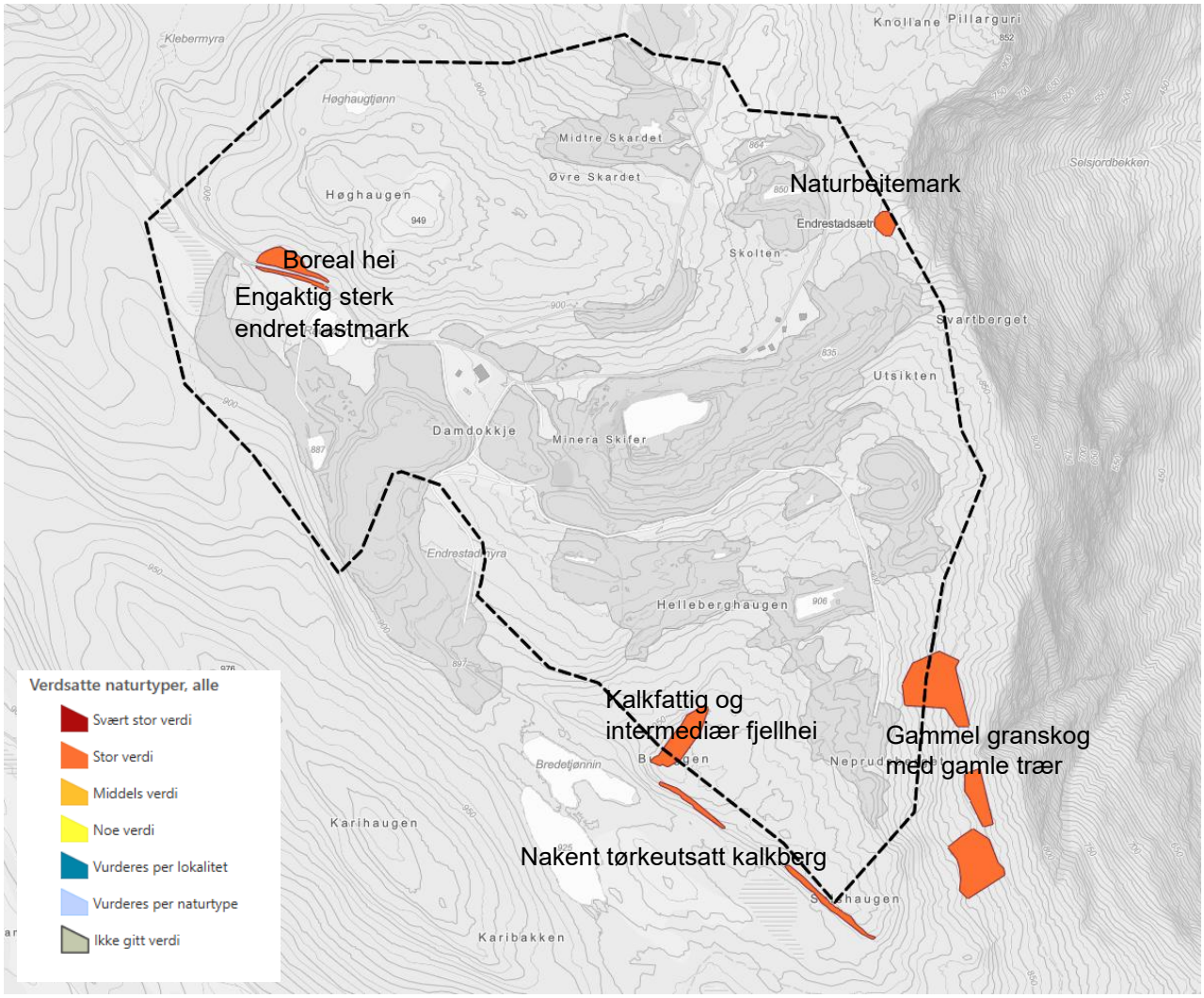

Figur 4-7. Utsnittet viser verdsatte naturtyper. Kilde: Naturbasen

Artsmangfold

Når det gjelder artsmangfold, er det hovedsakelig registrert vanlige og vidt utbredte arter knyttet til barskog, hei og semi-naturlige arealer. Samtidig er det påvist flere nær truede arter, hovedsakelig lav og moser knyttet til eldre bartrær og fuktige mikrohabitater. I det opprinnelige planområdet er bl.a. granseterlav (NT) og labbmose (NT) registrert, mens det i tilleggsarealet er funnet sprikeskjegg (NT) og gubbeskjegg (NT). Forekomstene er avgrenset som egne økologiske funksjonsområder og vurdert å ha middels verdi. Det vurderes også å være et visst potensial for ytterligere rødlistearter, særlig innen lav og moser, selv om samlet artsrikdom vurderes som moderat. Ingen fremmede arter er registrert i planområdet.

Pillarguritoppen inngår i et større sammenhengende skog- og fjellskogområde som benyttes av vanlig forekommende viltarter, herunder elg og annet hjortevilt, samt hønsefugl som orrfugl og storfugl. Området vurderes å ha betydning som oppholds- og gjennomgangsområde. Under gjennomførte kartlegginger er det ikke dokumentert aktive spillplasser innenfor planområdet, men orrfugl er registrert i tilgrensende myr- og skogsområder, og potensial for bruk av området vurderes som til stede.

Økosystemtjenester

Skog- og myrarealene i planområdet gir viktige økosystemtjenester, bl.a. knyttet til karbonlagring, vannregulering og lokal flomdemping. Myrer og fuktige partier har særlig betydning i denne sammenhengen. Området kan også bidra med rekreasjons- og høstingsverdier som bærplukking og jakt, men disse verdiene er delvis redusert som følge av eksisterende steinbruddsdrift og tilhørende forstyrrelser.

Geologisk mangfold og verneområder, inkludert utvalgte naturtyper

Det er ikke registrert verneområder, utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven eller lokaliteter med geologisk arv innenfor planområdet.

4.4 Friluftsliv

Innenfor og i tilknytning til planområdet er det registrert friluftsområder som benyttes til uorganisert friluftsliv både sommer og vinter. Planområdet inngår i et større sammenhengende turområde omkring Pillarguritoppen, som brukes til aktiviteter som fotturer, skigåing og naturopplevelse. Deler av planområdet fungerer som ferdsels- og atkomstareal til viktige turmål i området, og det finnes eksisterende stier og tråkk som knytter planområdet til omkringliggende skog- og fjellområder.

Innenfor og i tilknytning til planområdet finnes friluftsområder som er kartlagt og verdisatt i offentlige databaser, bl.a. gjennom Naturbase. Friluftslivsområdene som fremgår av Naturbase er kartlagt og verdsatt av Sel kommune etter nasjonal metodikk utarbeidet av Miljødirektoratet, og inngår i Naturbase som nasjonal database for friluftsliv.

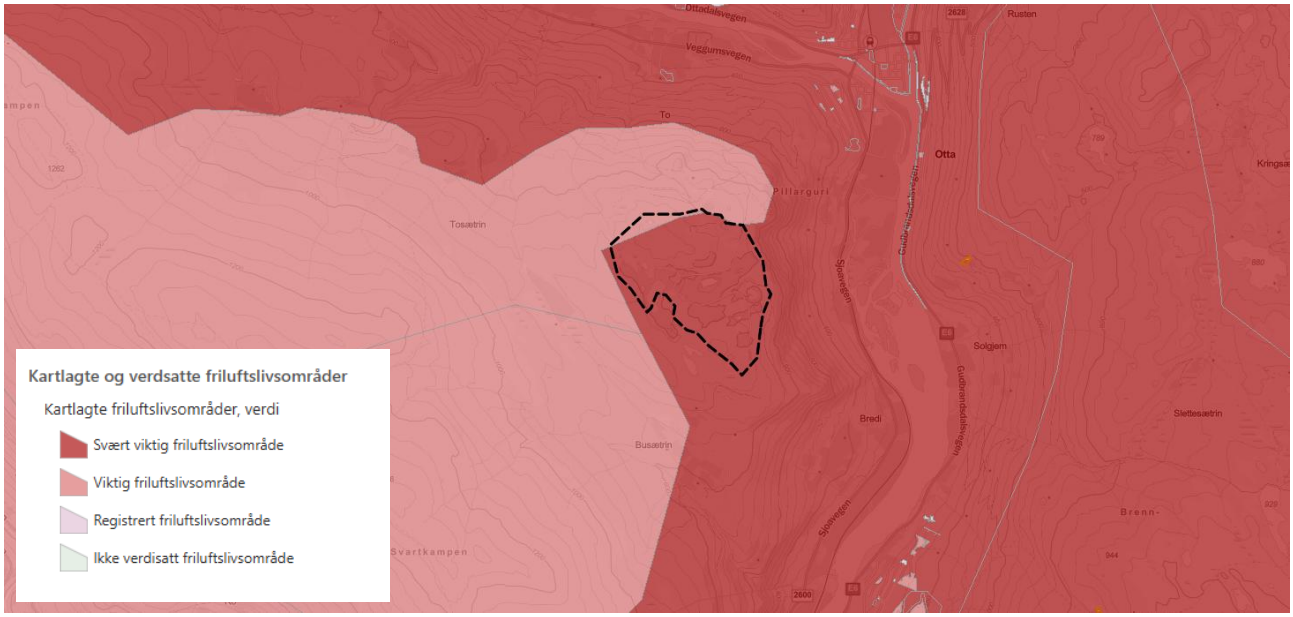

Figur 4-8. Utsnittet viser kartlagte og verdsatte friluftsområder. Kilde: Naturbasen

Naturbase-kartet viser et kartlagt friluftslivsområde som omfatter det meste av planområdet. Dette området er registrert som en del av friluftslivsområdet «Dalbunnen Gudbrandsdalen og Ottadalen» (rødt på kartet i figur 4-8) og er et større sammenhengende friluftsområde med regional utbredelse, som dekker deler av skog- og fjellområdene omkring Otta og videre opp i dalsidene. Områdetype er naturterreng og er registrert som et svært viktig friluftsområde med stor brukerfrekvens.

En mindre del av planområdet inngår i et kartlagt friluftslivsområde med viktig verdi, registrert som «Heidal og Ottadalen fjellområde 2» (lys rødt på figur 4-8). Området er klassifisert som et stort turområde med tilrettelegging, og omfatter fjellområder mellom Heidal og Ottadalen. Friluftsområdet er verdsatt som viktig for friluftsliv og fungerer som del av et større sammenhengende fjell- og turområde.

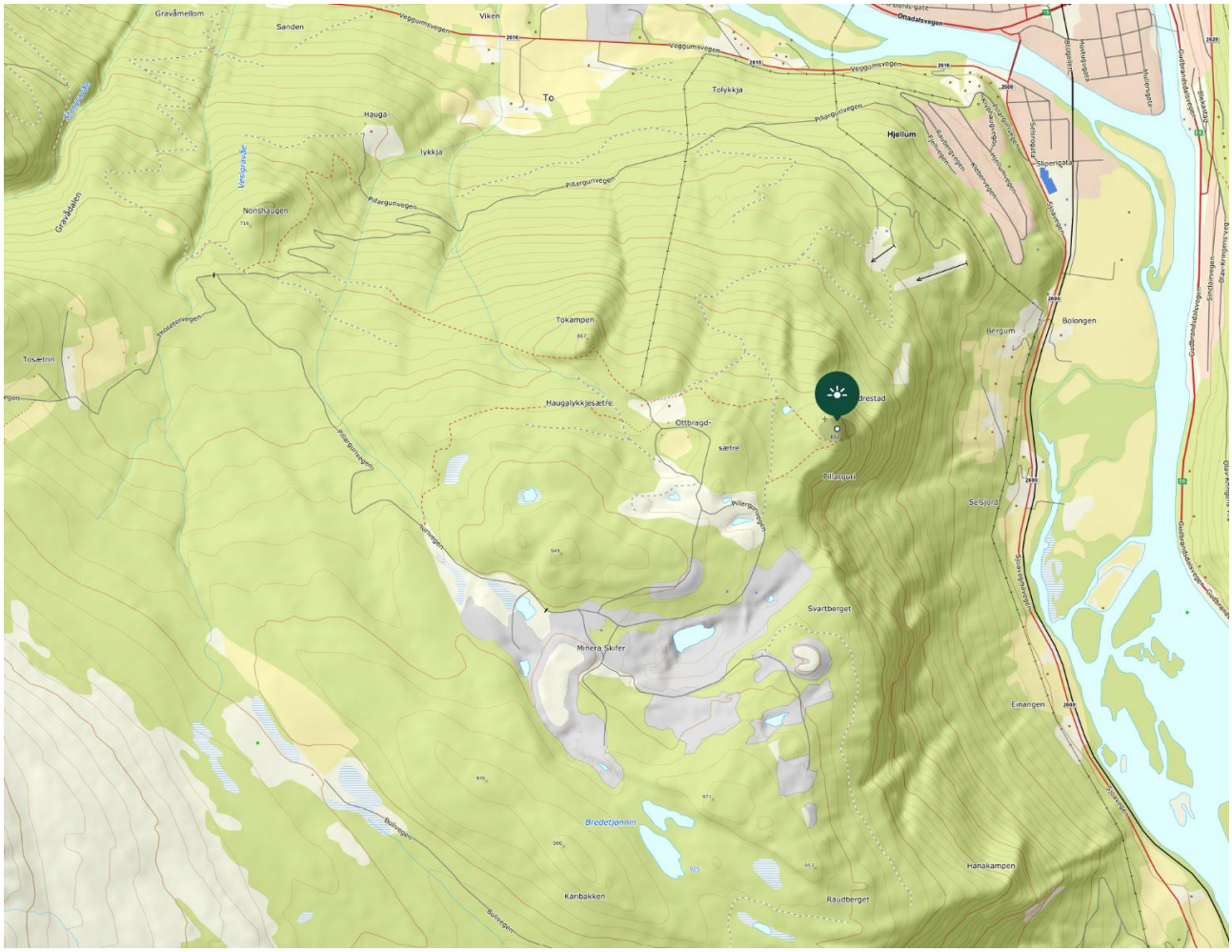

Figur 4-9. Utsnittet viser at det er flere stier i området: Kilde: UT.no

Pillarguri-området er et mye brukt turområde, og benyttes til friluftslivsformål både sommer og vinter. Friluftsområdene innenfor planområdet er hovedsakelig å anse som nærfriluftsområder med lokal verdi, og bruken er i stor grad knyttet til dagsturer. Mye brukte turmål er Tho-kampen/Sameti og Selsjordkampen/Pillarguri-toppen som ligger nord og nordøst for planområdet. Området sør i planområdet brukes også til friluftslivsformål. Området benyttes i dag til friluftsliv parallelt med eksisterende virksomhet.

Som et supplement til kartlagte friluftsområder og stidata er Strava Global Heatmap benyttet for å gi et bilde av registrerte ferdselsmønstre i og rundt planområdet. Varmekartet bygger på aktivitetsdata fra Strava-brukere og viser hvor det er registrert mest aktivitet innenfor valgte aktivitetsformer (her: fotbaserte aktiviteter). Høyere intensitet i kartet indikerer mer registrert ferdsel. Strava-data viser hovedsakelig ferdsel blant aktive brukere og gir derfor kun et bilde av hvor ferdselen er størst, men dekker ikke all bruk av områdene.

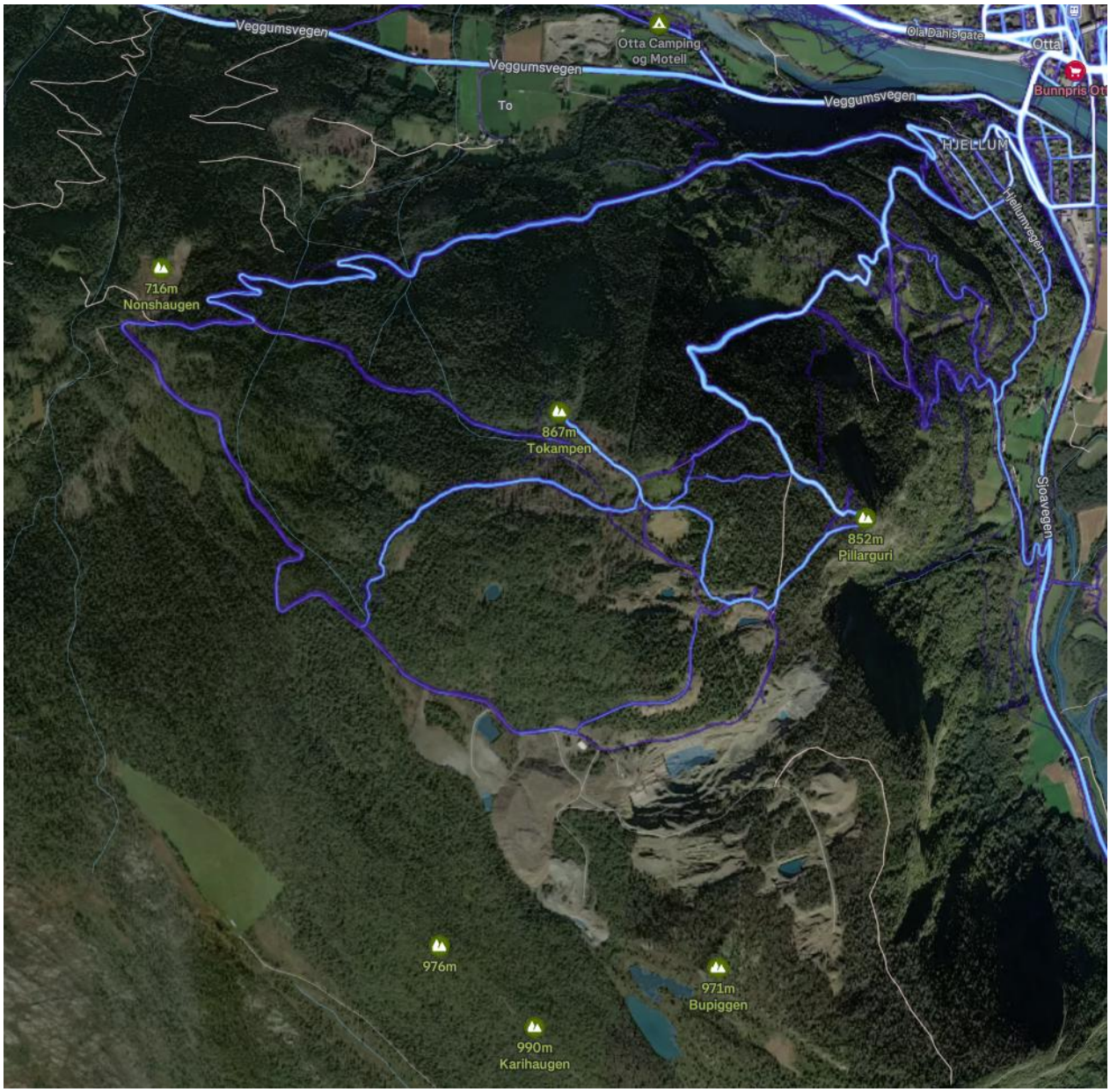

Figur 4-10. Utsnittet viser alle fotbaserte idretter. Kilde: Strava Heatmap

Mest aktivitet framgår som de tydeligste (lyseste) linjene i kartet, det vil si langs sammenhengende ferdselslinjer (stier, tråkk og vegtraséer) som går gjennom og i randsonene av planområdet, og videre i retning de mest brukte turmålene ved Pillarguritoppen/Selsjordkampen og Tho-kampen/Sameti.

Aktiviteten framstår i hovedsak som konsentrert langs disse traseene, mens områdene mellom traseene har svakere intensitet og dermed indikerer mindre eller mer spredt ferdsel.

4.5 Kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap

I forbindelse med oppstartsmøte med Sel kommune er det opplyst at kulturminner og kulturminneplan er et viktig tema for planprosessen. I kommuneplanen er det vektlagt at kjente kulturminner og kulturmiljø ikke skal bli berørt av nye utbyggingsområder (kap. 7.4 kommuneplan). Sel kommune har en kulturminneplan hvor de har utarbeidet en tabell for vekting av kulturminnene med verdisett i kategorier fra 1-4 der 1 er høyest og 4 er lavest (Sel kommune, 2021).

Tabell 1. Tabell for vekting av kulturminner i Sel kommune. Kilde: Sel kommune, 2021

Kategori	Verdi		Tiltak
1	Svært høy	Automatisk fredet, vedtaksfredet	Forslag til vedtaksfredning
2	Stor	Politisk vedtak om vern i kommunen	Anbefaling til vedtak
3	Middels	Har lokal verdi, i bygda, lokalt	Anbefalinger til eier
4	Liten	Alminnelig, privat	Evt. anbefalinger

I kulturminneplanen er det en hensynssone i området rundt Skardet, nord-øst i planområdet. Dette området er båndlagt etter lov om kulturminner (H570-15) (Sel kommune, 2021).

Skardet (H570-15)

Kulturminnet nordøst i planområdet, Skardet (H570-15), består av en skiferforekomst med flere bruddområder. Skardet har fått verdi-kategorisering 2: Stor verdi, ettersom det er en viktig del av historien til Sel kommune. Det antas drift fra midten av 1800-tallet, og er med det et av de eldste bruddområdene i Pillarguri-området. Mange av de eldste bruddene er ødelagt av nyere drift. Forekomsten er derfor verdifull i kulturhistorisk sammenheng. Skiferbruddet ligger utenfor det industrielle området som driftes i dag (Sel kommune, 2021).

Figur 4-11. Utsnitt fra «Temaplan for kulturminner: Bergverk og steinindustri. Grønn markør viser beliggenhet til Skardet (H570-15). Planområdet er markert med rød linje. Kilde: Sel kommune, 2021.

Klebermyra (H570-18, H570-19)
Kulturminnet nord-vest for planområdet, Klebermyra (H570-18, H570-19), er en forekomst av kleberstein som kan være svært gammel. Driftssporene i forekomsten er av ulik alder, og det er usikkert hvor lenge det er siden driften begynte. Det kan tyde på at det har vært blokkhogst fra ca. 1700-tallet ut ifra dagens driftsspor. Forekomsten er en del av flere brudd som er av stor kulturhistorisk verdi, både lokalt og nasjonalt. To av bruddene på draget er automatisk fredet (Sel kommune, 2021).

Figur 4-12. Utsnitt fra «Temaplan for kulturminner: Bergverk og steinindustri». Grønn markør viser beliggenhet til Klebermyra (H570-18, H570-19). Planområdet er markert med rød linje. Kilde: Sel kommune, 2021.

Rautjønn

Nord-vest i planområdet ligger kulturminnet 42663 Rautjønn. Kulturminnet er et klebersteinsbrudd som ikke er fredet.

Figur 4-13. *Rød flate viser beliggenhet til kulturminnet Rautjønn. Hvit stiplet linje viser plangrensen. Kilde: InnlandsGIS*

4.6 Landskap

Planområdet ligger i et markert fjell- og skoglandskap, i overgangen mellom dalbunnen i Ottadalen og høyere liggende fjell- og åsdrag. Området omfatter skiferforekomst i dalrommet vest for Otta sentrum, og landskapet er et ås- og fjellandskap under skoggrensen. Terrenget er kupert med tydelige lisider, koller og rygger, samt enkelte flater knyttet til seterområder. Skog dominerer landskapsbildet, hovedsakelig barskog, med åpne partier i tilknytning til myrer, heiområder og tidligere beite- og seterarealer.

Figur 4-14. Utsnittet viser flyfoto over området fra 2025. Kilde: Finn kart

Skiferforekomsten er omgitt av skogkledde dalsider og består av eksisterende og tidligere uttaksområder med tilhørende driftsarealer. Området har et tydelig preg av langvarig bruk og menneskelig påvirkning, blant annet gjennom historisk seterdrift, skogsbruk, veger og skiferuttak. I deler av planområdet, som er påvirket av eksisterende drift, er landskapsopplevelsen i stor grad preget av et industrilandskap, med åpne bruddområder og arealer benyttet til mellomlagring og oppbevaring av reststein. Samtidig inngår

planområdet i et større sammenhengende fjellandskap med relativt høy grad av åpenhet og landskapsrom, særlig i de høyere delene mot Pillarguritoppen.

Landskapet utover selve skiferbruddene kan samlet sett anses som typisk for fjellområdene i Nord-Gudbrandsdalen, med veksling mellom skogkledde åser, åpne fjellpartier og kulturbetingede landskapselementer.

Figur 4-15 viser utsikten fra Høghaugen mot nordøst.

Figur 4-16 viser Høghaugtjønnet.

Figur 4-17 viser dagens hovedbrudd.

Figur 4-18 viser et eldre uttaksområde.

4.7 Trafikk

Adkomst til planområdet går via grusvegen, Pillargurivegen. Pillargurivegen har avkjørsel fra FV2600 (Sjoavegen) i dalbunnen, og går gjennom og forbi eksisterende bebyggelse. Ved normal drift kjøres det 1–2 lastebillass med skiferstein per arbeidsdag fra bruddet til fabrikkanlegget på Otta. Dette tilsvarer om lag 5–10 turer med lastebil per uke, avhengig av aktivitetsnivå og markedsforhold. Driften sysselsetter 4–5 ansatte, noe som gir et begrenset omfang av personaltransport til og fra anlegget. Virksomheten har helårsdrift.

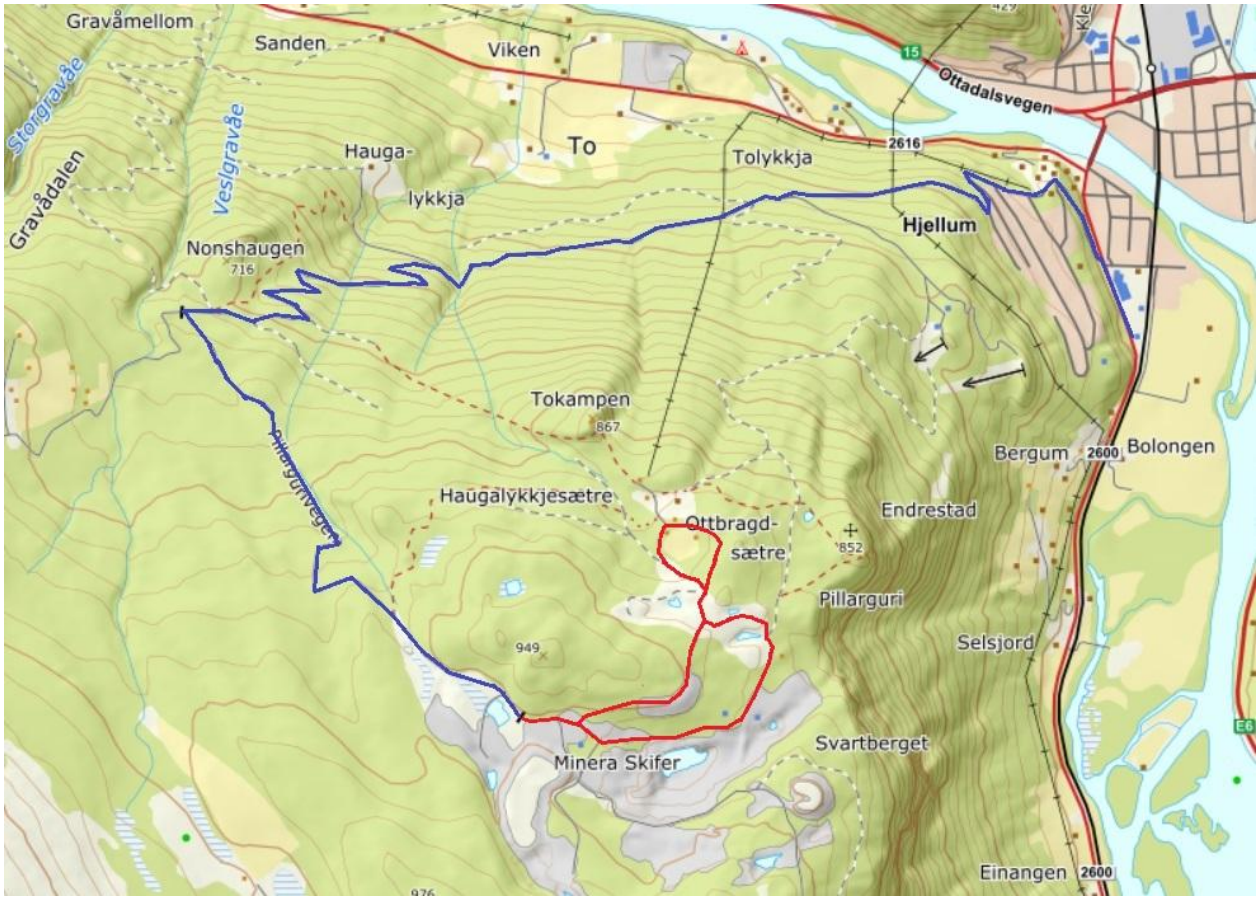

Figur 4-19. Kartutsnitt som viser kjøreadkomst fra FV2600 via Pillargurivegen til Nye Otta Skifer AS sitt uttaksområde. Kjøreruten markert med blå linje. Setervegen markert med rød linje. Kilde: Norges kart

I området er det etablerte seter- og driftsveger som benyttes av virksomheten, grunneiere og andre som bruker området (bl.a. Turgåere, bærplukkere). Langs driftsvegene kobles det på arbeidsveger til uttaksområdene som endres ut ifra aktiviteten til virksomheten.

5 Beskrivelse av planforslaget

5.1 Plankart og arealformål

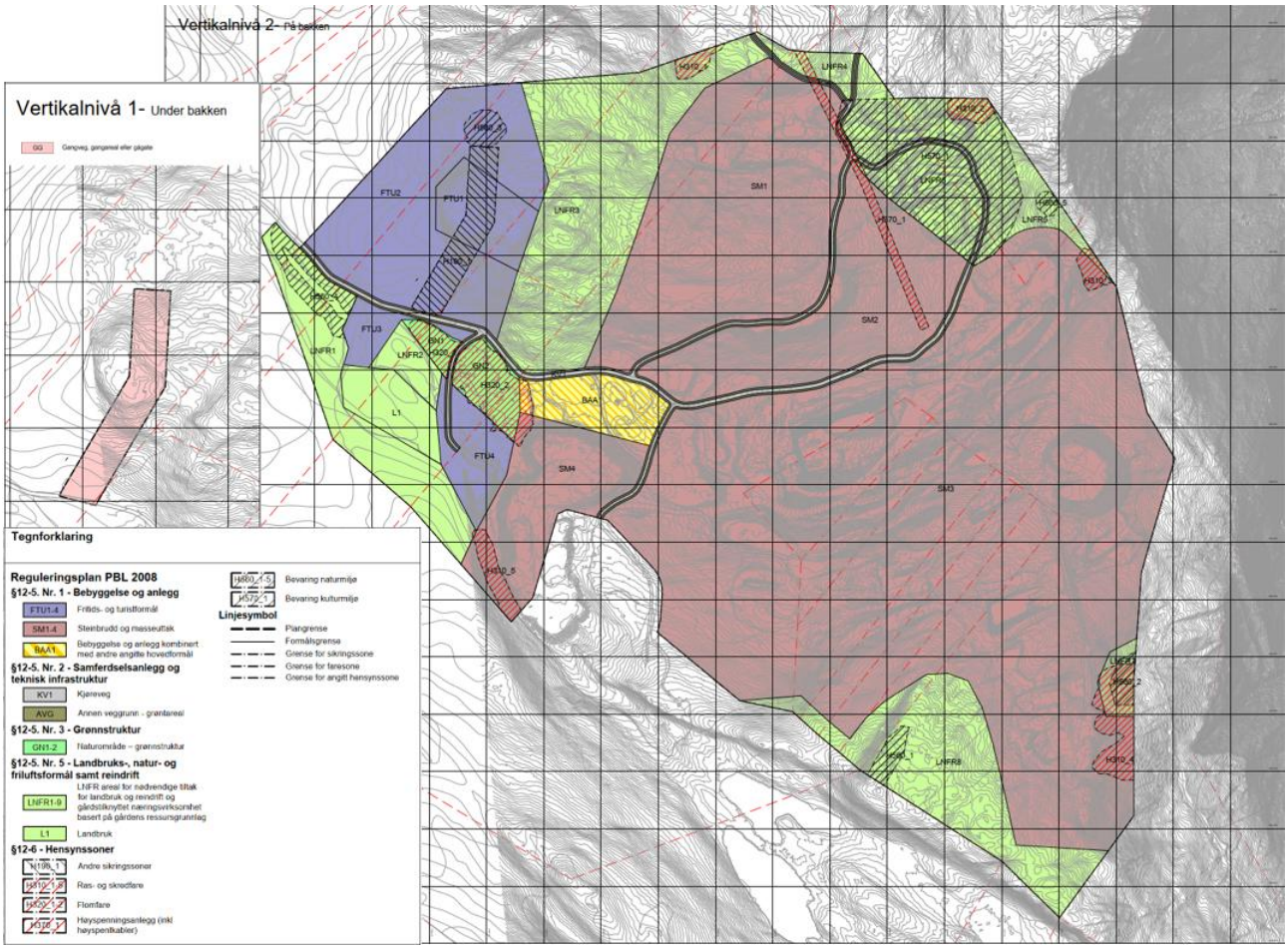

Figur 5-1. Utsnitt av plankart som viser planforslaget for Pillarguribrota.

Arealformål – vertikalnivå 2	
§12-5. Nr. 1- Bebyggelse og anlegg	**Areal (daa)**
1170- Fritids- og turistformål (FTU)	142,7
1200- Stein og masseuttak (SM)	881,8
1800- Bebyggelse kombinert med andre angitte hovedformål (BAA)	21,5
Sum areal denne kategori:	**104,6**
§12-5. Nr. 2- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	
2011- Kjøreveg (KV)	18,8
2019- Annen veggrunn, grøntareal (AVG)	19,7
Sum areal denne kategori:	**38,5**
§12-5. Nr. 3- Grønnstruktur	
Naturområde – grønnstruktur (GN)	16,8
Sum areal denne kategori:	16,8
§12-5. Nr. 5- Landbruks-, natur og friluftsformål samt reindrift	
5100- LNFR-areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet	323,6
5110- Landbruk	16,5
Sum areal denne kategori:	**340,1**
Totalt areal alle kategorier	**1441,3**

Arealformål – vertikalnivå 1	
§12-5. Nr. 2- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	**Areal (daa)**
2016- Gangveg, gangareal eller gågate (GG)	15,8

Hensynssoner	
§12-6- Hensynssoner	**Areal (daa)**
H190- Andre sikringssoner	15,8
H310- Ras- og skredfare	23,9
H320- Flomfare	18,6
H370- Høyspenningsanlegg	8,0
H560- Bevaring naturmiljø	19,9
H570- Bevaring kulturmiljø	62,7
Totalt alle kategorier	**148,9**

5.2 Gjennomgang av arealformål

5.2.1 Fritids- og turistformål (FTU)

Planforslaget åpner for etablering av et reiselivsanlegg med helårs drift i tilknytning til eksisterende skiferområder. Anlegget er planlagt med funksjoner knyttet til opplevelse, velvære, overnatting og servering. Planforslaget legger til rette for etablering av et helårsåpent reiselivsanlegg innenfor områdene FTU1–4. Innenfor områdene tillates det oppført bygg og anlegg for overnatting, servering, opplevelser og annen reiselivsrelatert virksomhet, samt tilhørende tekniske anlegg, interne adkomstveger og parkeringsarealer som er nødvendige for anleggets drift og bruk.

Konseptet som ligger til grunn for planforslaget åpner for et fjellintegrert hotell- og opplevelsesanlegg skånsomt plassert vest for Høghaugen ved Otta. En mulig løsning for planlagte hotell er at det tilpasset eksisterende terreng og organiseres med hotellrom i første etasje, mens lobby, restaurant, spa og øvrige fellesfunksjoner er samlet i øverste etasje. Tilkomsten vil skje via eksisterende skogsveg og en gangtunnel gjennom fjellet, noe som bidrar til å begrense synlige inngrep i landskapet. Konseptet illustrerer videre en enkel sirkelformet grunnform og er organisert rundt et skjermet laguneområde med organiske former. Ved Høghaugtjønn legges det i tillegg til rette for et mindre lokale for evt. møter, kurs og events (kildehus) som en del av opplevelsestilbudet.

Figur 5-2 viser en konseptskisse for hotellets funksjoner. Kilde: Vardehaugen AS

Figur 5-3 viser en konseptskisse av hotellet. Kilde: Vardehaugen AS

Innenfor FTU1 tillates det en BYA på inntil 5 000 m² med en maksimal byggehøyde på inntil kote +950. Det tillates etablering av tekniske installasjoner på taket inntil 1 meter over satt kotehøyde på inntil 10% av takflaten. Illustrasjonene av konseptet viser en bebyggelse med en utnyttingsgrad på om lag 3 500 m² BYA. For å sikre nødvendig handlingsrom i den videre utviklingen og detaljprosjekteringen, legger planen til rette for en noe høyere utnyttelse enn det som framgår av illustrasjonene. Tilsvarende er det åpnet for en mindre justering av byggehøydene, inntil 1 meter sammenlignet med illustrert snitt, for å ivareta behov som kan oppstå i de videre prosjekteringsfasene.

Teknisk infrastruktur som avløspsrenseanlegg tilknyttet anlegget kan etableres innenfor FTU3, mens FTU4 er areal tiltenkt parkering. Arealer for parkering er planlagt å ivareta både parkeringsbehov for hotell- og den reiselivsrelaterte virksomheten, men også parkeringsplasser for allmennheten og de som skal utøve friluftsliv i området. Dagens p-plasser nord for Rautjønn er foreslått omregulert til Naturområde-grønnstruktur og disse plassene blir ivaretatt gjennom parkering innenfor FTU4. På parkeringsplassene er det også åpnet for etablering av ladestasjoner for elbiler/-kjøretøy. På FTU4 er det åpnet for en utnyttingsgrad på inntil 200 m² for å ivareta f.eks. lager for drift og vedlikehold, overbygg for parkering o.l. Innenfor FTU2 tillates det etablert inntil 25 mindre overnattingsenheter med et bruksareal på inntil 45 m² BRA hver, samt et bygg ved Høghaugtjønn med et bebygd areal på inntil 100 m² som er tiltenkt lokaler for eksempelvis møter, kurs og events. De mindre overnattingsenhetene skal fungere som en integrert del av reiselivsvirksomheten og være underordnet hovedanlegget både i størrelse og uttrykk.

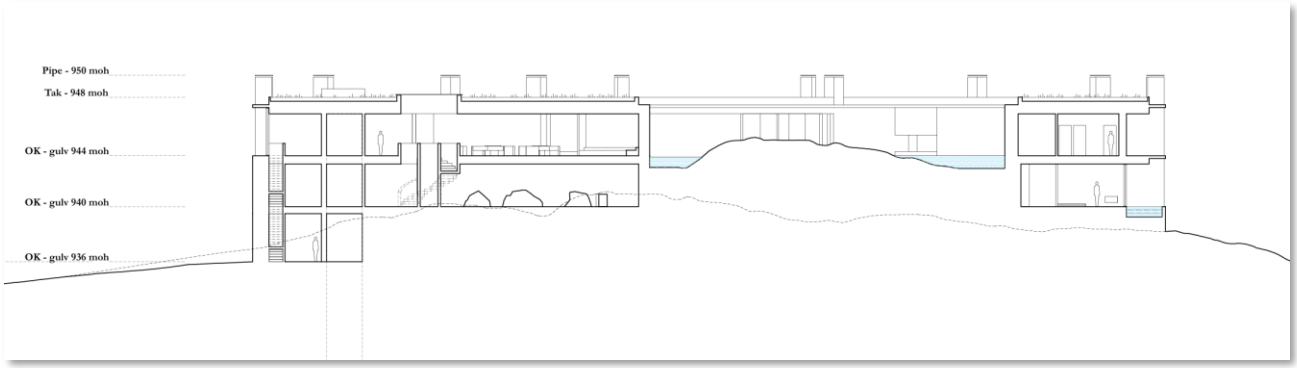

Figur 5-4 viser et snitt av hotellet. Kilde: Vardehaugen AS

Konseptet som ligger til grunn for planforslaget tar utgangspunkt i områdets landskap, geologi og steinindustrihistorie. Det legges opp til en utforming med høy arkitektonisk og estetisk kvalitet, der bebyggelsen i størst mulig grad skal tilpasses eksisterende terreng og omgivelser. Illustrasjonene viser et konsept der materialbruk og fargevalg henter inspirasjon fra lokale materialtradisjoner og landskapet omkring. Otta-skifer og kleberstein er sentrale referanser i konseptet, både som identitetsskapende elementer og som en kobling til områdets bergverks- og skiferhistorie. Naturstein er vist som et dominerende materialvalg, supplert med innslag av glass, treverk og andre naturpregede materialer i avdempede fargetoner.

Konseptet illustrerer videre en organisering rundt et sentralt laguneområde med tilhørende bade- og velværefunksjoner, der vann, stein og utsikt utgjør viktige opplevelseselementer. Illustrasjonene viser også

hvordan belysning og materialbruk kan bidra til å redusere visuell eksponering og understøtte en helhetlig tilpasning til landskapet.

Den endelige utformingen av bebyggelse, materialbruk, uteområder og tekniske løsninger vil bli fastlagt gjennom videre prosjektering innenfor rammene som reguleringsplanen og bestemmelsene setter.

Figur 5-5 viser hotellkonseptet kveldstid. Kilde: Vardehaugen AS

Et grunnleggende premiss for prosjektet er at bebyggelsen skal underordne seg landskapet.

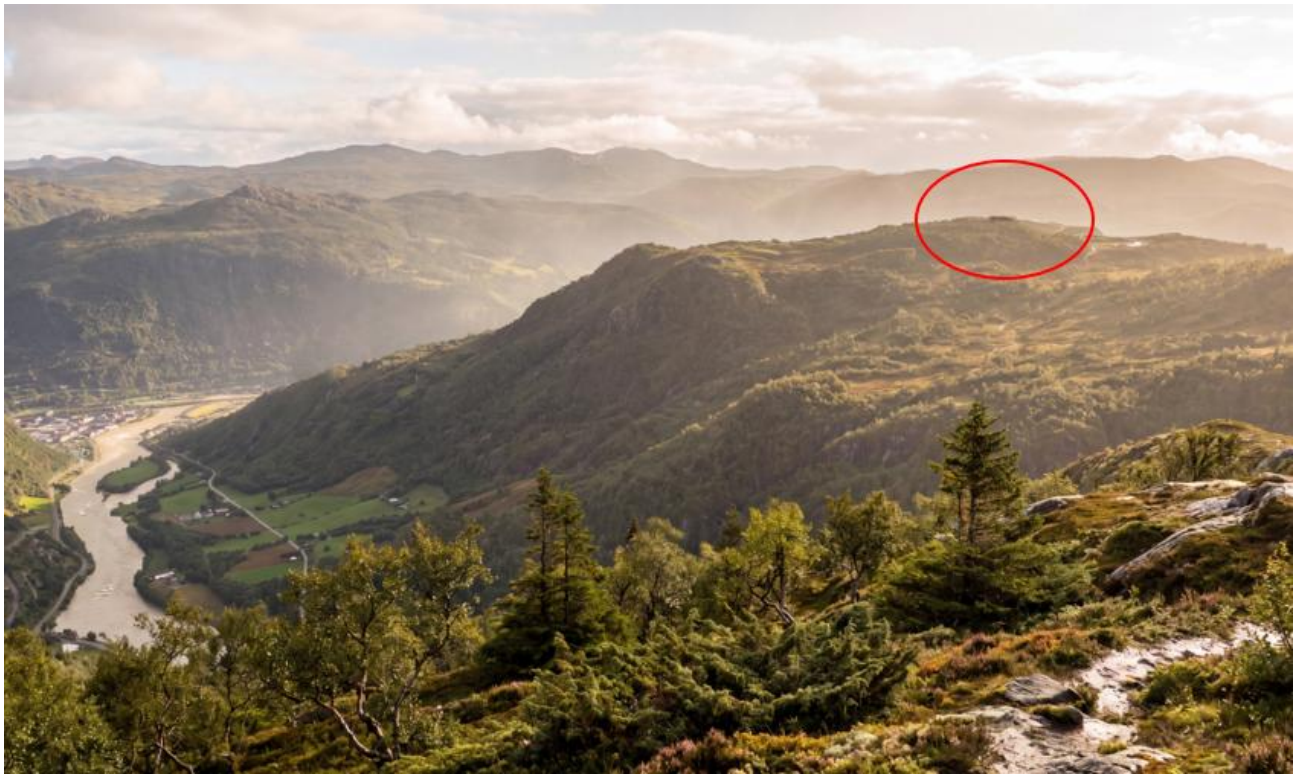

Figur 5-6 viser hotellkonseptet sett fra Veggumskampen. Kilde: Vardehaugen AS

Figur 5-7 viser hotellkonseptet fra Rusten. Kilde: Vardehaugen AS

Konseptet bygger på en skånsom tilpasning til terreng og landskap. Det legges opp til at terrenginngrep begrenses mest mulig og at eksisterende vegetasjon i størst mulig grad bevares. Vegetasjonsdekke og topplag som berøres av utbyggingen skal tas vare på og benyttes ved istandsetting og revegetering av området. Der arealer berøres av utbygging, kan vegetasjonsdekke og topplag gjenbrukes ved istandsetting og revegetering, med mål om å oppnå naturlige overganger mellom nytt og eksisterende terreng. Eventuelle murer og støttemurer skal begrenses i omfang og utføres i naturstein eller forblendes med naturstein. Eksisterende vegetasjon søkes i størst mulig grad bevart, og stedegen vegetasjon skal tilbakeføres etter byggefasen der dette er naturlig. Samlet skal terrengtilpasning, vegetasjon og materialbruk bidra til å redusere den visuelle eksponeringen av anlegget og sikre god landskapstilpasning.

Universell utforming skal legges til grunn ved prosjektering og utforming av bygg, uteområder og fellesfunksjoner som er tilgjengelige for publikum. Dette gjelder både adkomstløsninger, oppholdsarealer, bygninger og øvrig infrastruktur innenfor planområdet.

Overvann skal håndteres lokalt og i tråd med prinsippene i overvannsplanen. Det skal legges vekt på naturbaserte løsninger, og det skal dokumenteres at tiltakene ikke medfører økt avrenning eller økt flomfare nedstrøms. Alle anlegg for overvannshåndtering skal dimensjoneres for 200-årsflom med klimapåslag.

I planlegging og gjennomføring av prosjektet skal det også legges vekt på å begrense energiforbruk og klimagassutslipp. Dette skal bl.a. oppnås gjennom lokal massehåndtering hvor det i planforslaget er åpnet for deponi av overskuddsmasser innenfor arealformål L1, redusert transportbehov og bruk av materialer med lang levetid og lokal tilknytning. Det åpnes for aktiv bruk av tak og fasader med eksempelvis solceller, men det forutsettes at integreres på en måte som ivaretar bygningenes arkitektoniske uttrykk.

For å ivareta områdets åpne karakter og allmennhetens opplevelse av landskapet tillates inngjerding kun i direkte tilknytning til bygninger og tilhørende uteoppholdsarealer. Gjerder skal begrenses til det arealet som er nødvendig for bygningenes bruk, og inngjerding av ubebygde arealer eller naturområder tillates ikke. Dette skal bidra til å opprettholde et åpent og sammenhengende landskap rundt reiselivsanlegget.

Tunnel som atkomstløsning

Det er utarbeidet en situasjonsplan som viser et konsept for utvikling av reiselivsanlegget og en prinsipiell plassering av tunnel som atkomst til den planlagte hotellvirksomheten og til Høghaugetjønn. Løsningen skal sikre en funksjonell tilkomst, med mulig kobling både til hovedbygget og til nærliggende uteområder.

Figur 5-8. Prinsippskisse som viser situasjonsplan for området med reiselivsvirksomheten og tunnel i stiplet linje. Kilde: Vardehaugen AS

Tunnelkonseptet er utviklet med sikte på å gi en tilgjengelig og skånsom adkomst til anlegget, samtidig som inngrep i terreng og landskap begrenses. Løsningen illustrerer hvordan adkomst og tekniske funksjoner kan

samles på en arealeffektiv måte, med mål om å redusere synlige inngrep og bidra til en god landskapstilpasning.

Skissen viser et mulig tunnelkonsept med innslag fra to sider og vertikal forbindelse til hovedanlegget. Det er lagt til grunn en slak stigning på den horisontale delen av tunnelen (om lag 1:30), noe som gir gode forutsetninger for universell tilgjengelighet. Plassering, utforming og tekniske løsninger er vist på konseptnivå, og illustrasjonen skal betraktes som en prinsippskisse som danner grunnlag for videre avklaringer og detaljering i den videre prosjekteringen.

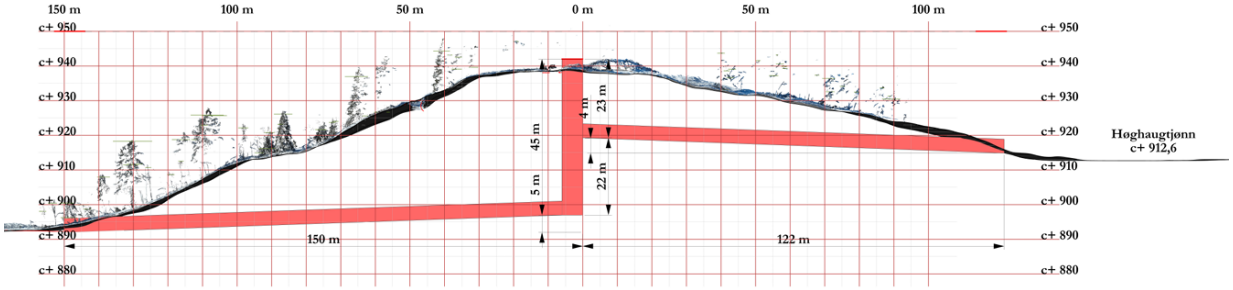

Figur 5-9. Prinsippskisse som viser tunnelsnitt. Kilde: Vardehaugen AS

Med utgangspunkt i dette er det regulert til tunnel (arealformål GG) i vertikalnivå 1. For å sikre nødvendig handlingsrom er reguleringsformålet avsatt med utgangspunkt i den skisserte tunnelen, med en utvidelse på 25 meter til hver side.

VA-anlegg

Det planlegges etablert et eget, lokalt vann- og avløpssystem for hotell med vertskap og betjening, for besøkende og for arbeidsplasser i skiferbruddet. Dette er tenkt plassert innenfor FTU3.

For drikkevannsforsyning legges det opp til etablering av grunnvannsbrønner med tilhørende vannverk innenfor planområdet. Avløp fra anlegget skal håndteres i et eget, lokalt renseanlegg dimensjonert for både hotell, badeanlegg og besøkende. Renseanlegget bygges som et kjemisk og biologisk renseanlegg. Etter rensing skal avløpsvannet etterpoleres og infiltreres lokalt i grunnen. For en mer detaljert beskrivelse av dimensjonering, renseløsning og forutsetninger vises det til VA-plan for Logrheim (VA Prosjektering AS, 14.07.2026).

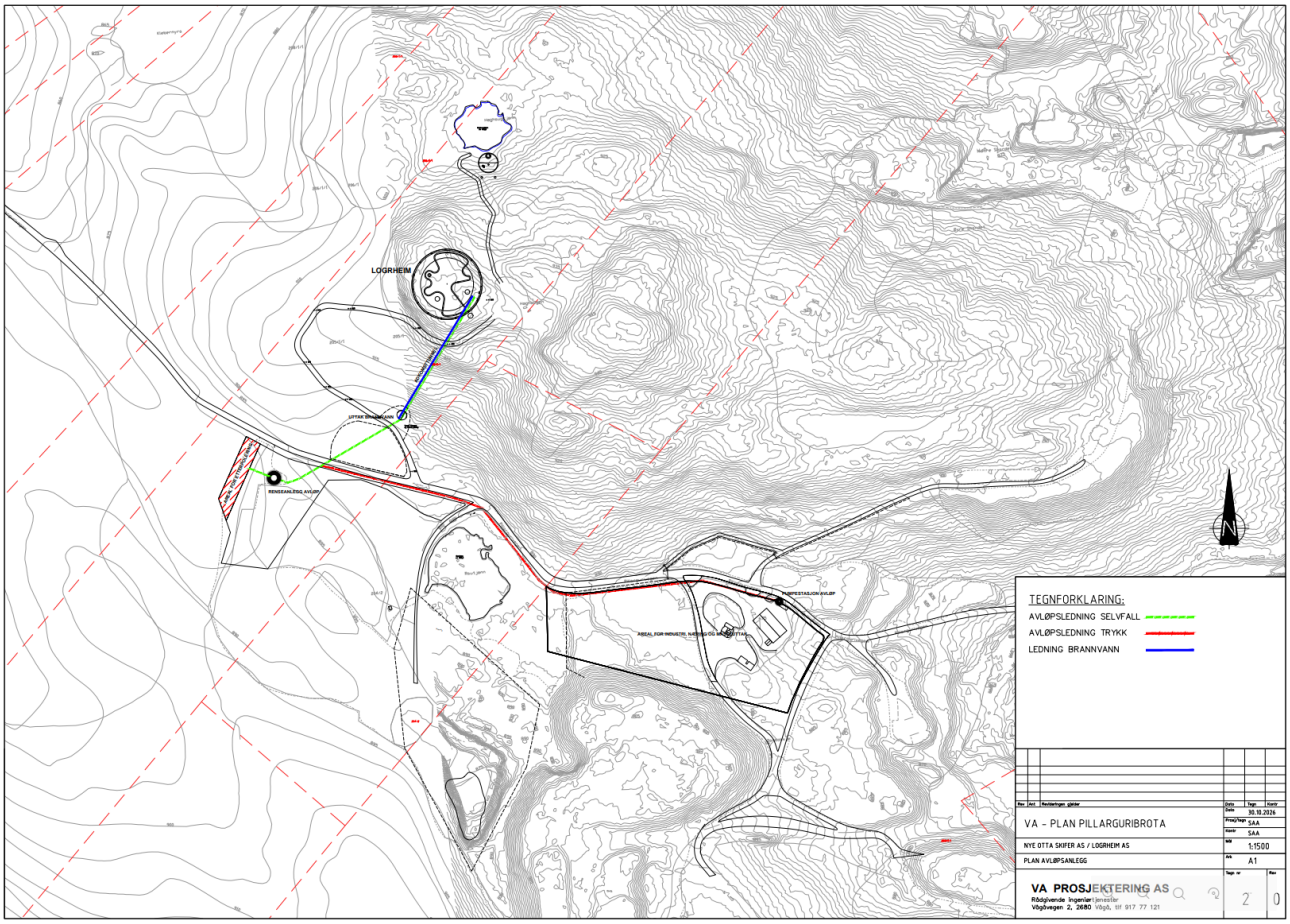

Figur 5-10 viser VA-plan for Pillarguribrota.

Vann knyttet til bade- og velværefunksjonene forutsettes håndtert i et separat teknisk vannsystem og inngår ikke i ordinært avløps- eller overvannssystem. Vannet renses og behandles i egne tekniske anlegg tilpasset virksomheten. Konseptet legger opp til at nødvendige tekniske installasjoner lokaliseres i fjellrom med tilknytning til driftstunnel og egen serviceadkomst. Dette gir gode forutsetninger for effektiv drift og vedlikehold, samtidig som tekniske funksjoner kan håndteres uten å påvirke opplevelsen i gjesteområdene.

Badeanlegg og tekniske løsninger

Logrheim er et konsept for et fjellintegrert termalbad der opplevelsen er knyttet til områdets geologi, lokale steinressurser og GeoNest-konseptet for fornybar energi. Konseptet åpner for ulike vann- og velværefasiliteter med varme og kalde badeopplevelser, og er utformet som et sammenhengende anlegg hvor gjestene kan bevege seg mellom de ulike funksjonene innenfor samme våtsone.

Bade- og velværefunksjonene er forutsatt betjent av bassengtekniske anlegg for rensing, sirkulasjon og vannbehandling. Vannhåndteringen legges opp som et separat system, adskilt fra ordinært avløps- og overvannssystem, med vekt på sikker og kontrollert drift. Mulighetene for varmegjenvinning fra blant annet dusjvann, gråvann og bassengvann vil bli vurdert i den videre prosjekteringen. Omfanget og innholdet i de ulike bade- og opplevelsesfunksjonene vil bli videreutviklet og nærmere avklart gjennom den videre

prosjekteringen. Det legges samtidig opp til at energi- og vannsystemer sees i sammenheng, slik at energi fra vannstrømmer og tekniske installasjoner kan utnyttes mest mulig effektivt.

Energiforsyning

Det arbeides med utviklingen av GeoNest – et konsept for lokal og fornybar energiforsyning til Logrheim. Konseptet tar utgangspunkt i geotermisk energi, energilagring, varmepumper og varmegjenvinning, med mål om å dekke deler av anleggets varmebehov gjennom lokale og fornybare energikilder. Ambisjonen er å redusere energibruk, klimagassutslipp og behovet for kjøpt energi, samtidig som belastningen på strømnettet begrenses.

Som en del av konseptet vurderes bruk av kleberstein og overskuddsmasser fra lokal steinindustri som varmelager. Dette kan bidra til bedre utnyttelse av lokale ressurser og gi restmasser en ny funksjon i energisystemet. Løsningen legger også opp til gjenvinning av varme fra vann og tekniske installasjoner for å utnytte energien mest mulig effektivt.

GeoNest er fortsatt under utvikling, og den endelige energiløsningen vil bli nærmere avklart gjennom videre prosjektering, testing og dokumentasjon. Dersom konseptet realiseres, kan det bidra til utvikling av ny kunnskap om fornybar energiforsyning, energilagring og sirkulær bruk av lokale steinressurser, samtidig som det styrker koblingen mellom områdets geologi, steinindustri og reiselivsutvikling.

5.2.2 Steinbrudd og masseuttak (SM)

Området regulert til steinbrudd og masseuttak omfatter eksisterende og tidligere uttaksområder ved Pillarguri, Skardet og Lia, og skal legge til rette for videre utnyttelse av forekomstene av Ottaskifer innenfor planområdet. Skiferdriften har lange tradisjoner i området og representerer en viktig del av den lokale steinindustrien og næringsvirksomheten i Nord-Gudbrandsdalen. Produksjonen omfatter naturstein som bearbeides til bl.a. skifer, murstein og blokkstein for både nasjonale og internasjonale markeder.

Pillarguriskiferen består av fylittskifer som ble dannet fra marine leir-, sand- og siltavsetninger for om lag 460 millioner år siden. Under den kaledonske fjellkjededannelsen ble bergarten omdannet og foldet, noe som ga skiferen dens karakteristiske spaltbarhet og gode egenskaper som bygningsstein. Bergarten tilhører Selgruppen og representerer en viktig del av områdets geologiske arv. Ottaskifer er kjent for sitt særpregede utseende med mørk farge, glimmerglans samt innslag av amfibol- og granatkrystaller. Skiferen har unike estetiske kvaliteter og har gjennom lang tid vært etterspurt til både tak, fasader, gulv, vegger og andre arkitektoniske formål i offentlige og private bygg.

Nye Otta Skifer AS har driftskonsesjon etter mineralloven for uttaksområdene Pillarguri, Skardet og Lia. Det foreligger godkjent driftsplan som regulerer uttak, sikring og istandsetting av områdene. Gjeldende driftsplaner legger til grunn et samlet årlig uttak på om lag 28 000 m³ produksjonsstein fordelt på uttaksområdene. Samtidig viser tilgjengelige ressursvurderinger at forekomstene inneholder betydelige skiferressurser og gir grunnlag for videre langsiktig drift. Detaljert omfang og uttakstakt for framtidige uttaksområder vil bli avklart gjennom egne driftsplaner og nødvendige godkjenninger etter mineralloven. Figuren nedenfor viser forholdet mellom dagens konsesjonsområder og arealer regulert til SM i planforslaget. De regulerte områdene omfatter både eksisterende uttaksområder og arealer som er aktuelle for framtidig ressursutnyttelse. Eventuell oppstart av uttak i nye områder forutsetter nødvendige avklaringer og tillatelser etter mineralloven, herunder oppdaterte driftsplaner og eventuell ny eller utvidet driftskonsesjon. Nærmere detaljering av uttak og drift vil bli avklart gjennom driftsplaner godkjent av Direktoratet for mineralforvaltning.

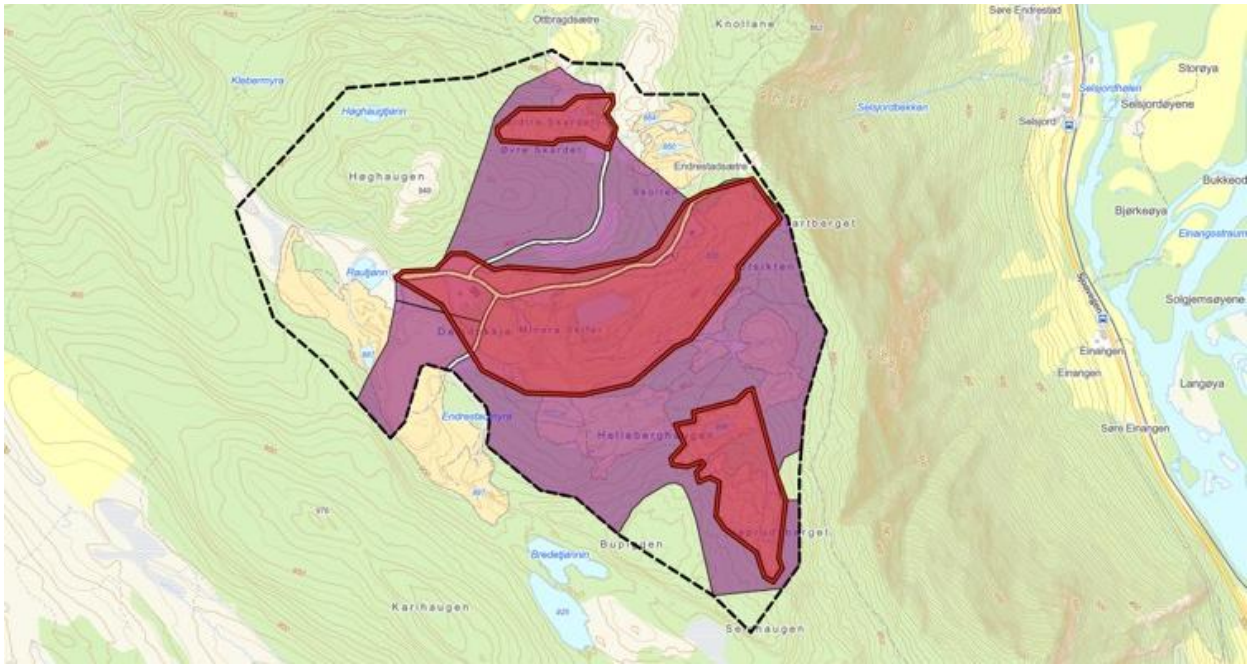

Figur 5-11. Dagens konsesjonsområder (røde arealer) sammenstilt med regulerte arealer (lilla + røde arealer) for steinbrudd og masseuttak.

Figur 5-12 viser hovedbruddet.

Det er gjennomført en egen støyfaglig utredning som grunnlag for planforslaget og utredningen følger planforslag som vedlegg. Beregningene er utført med utgangspunkt i eksisterende driftskonsesjoner, godkjente driftsplaner og de uttaksområdene som reguleringsplanen åpner for. Utredningen viser at støypåvirkningen fra framtidige uttaksområder i hovedsak er sammenlignbar med dagens situasjon. Gul støysone (Lden 55 dB) strekker seg maksimalt om lag 180 meter utenfor uttaksområdene ved normal drift. For intensiv drift kan støysona strekke seg opp til 500 meter utover planområdet. Områdene avsatt til fritids-

og turistformål ligger i hovedsak utenfor påvirket område og har tilfredsstillende støynivå. Enkelte setre nord for uttaksområdene kan imidlertid bli berørt av støy fra virksomheten.

Figur 5-14_16 viser beregnede støysoner (Lden) for henholdsvis dagens og framtidige uttaksområder, med normal og intensiv drift. Beregningene er basert på gjeldende driftsforutsetninger og viser områder som kan bli berørt av støynivå over anbefalt grenseverdi for gul støysone etter T-1442/2021. Støykartene illustrerer at det er begrensede forskjeller mellom dagens drift og den framtidige situasjonen som reguleringsplanen legger til rette for.

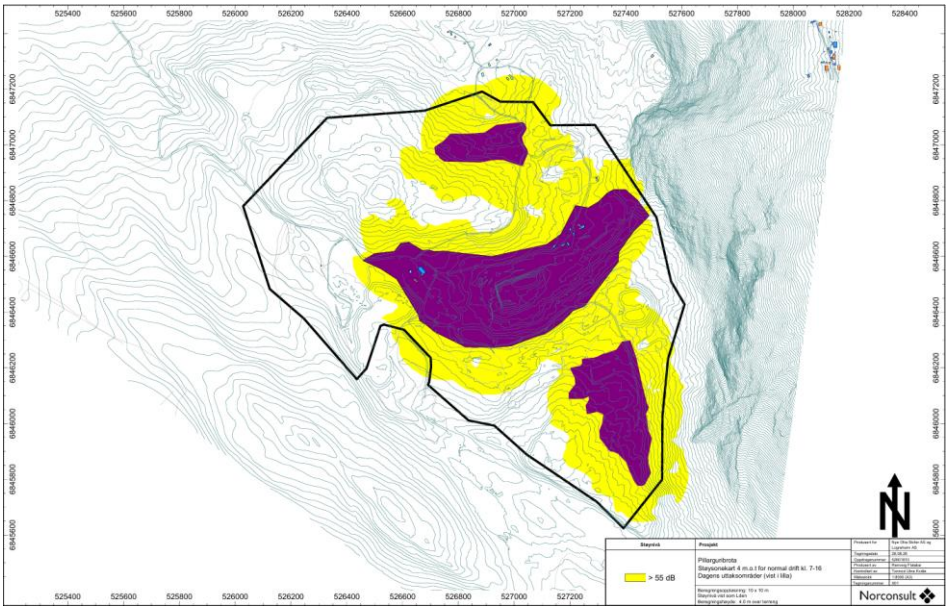

Figur 5-13 viser støysonekart 4 m.o.t. for normal drift kl. 7-16. Dagens uttaksområder vist i lilla. Kilde: Norconsult

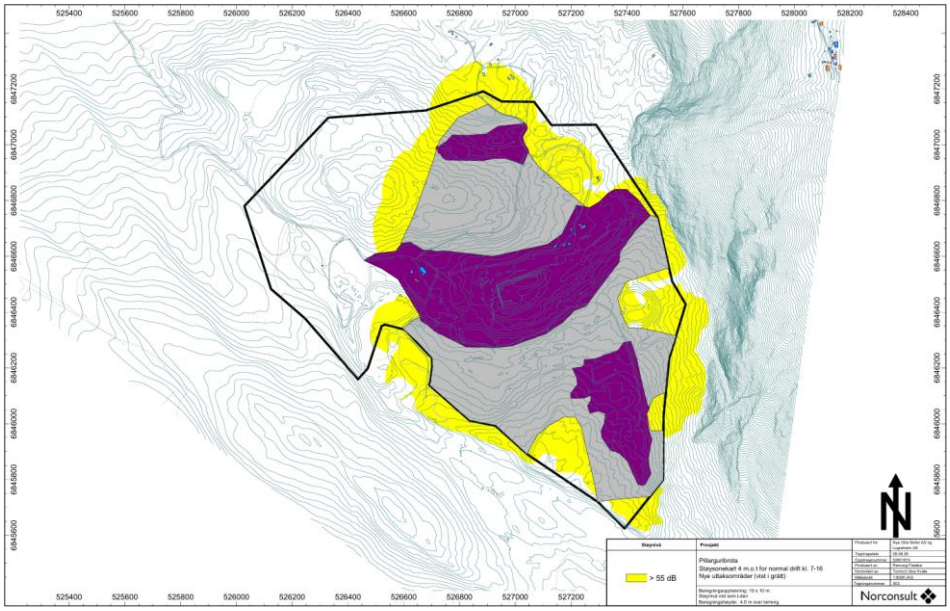

Figur 5-14 viser støysonekart 4 m.o.t. for normal drift kl. 7-16. Nye uttaksområder vist i grått og dagens uttaksområder i lilla. Kilde: Norconsult

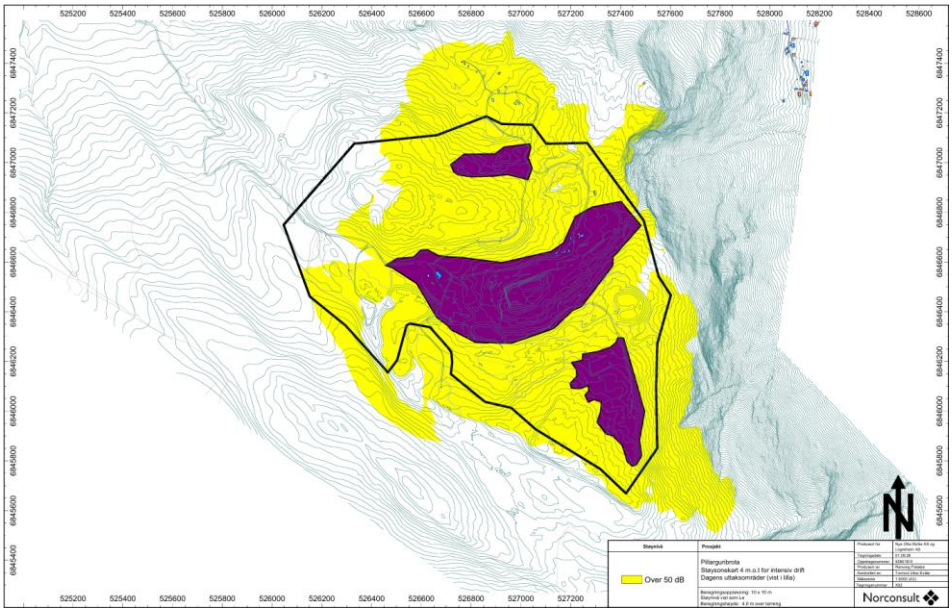

Figur 5-15 viser støysonekart 4 m.o.t. for intensiv drift. Dagens uttaksområder vist i lilla. Kilde: Norconsult

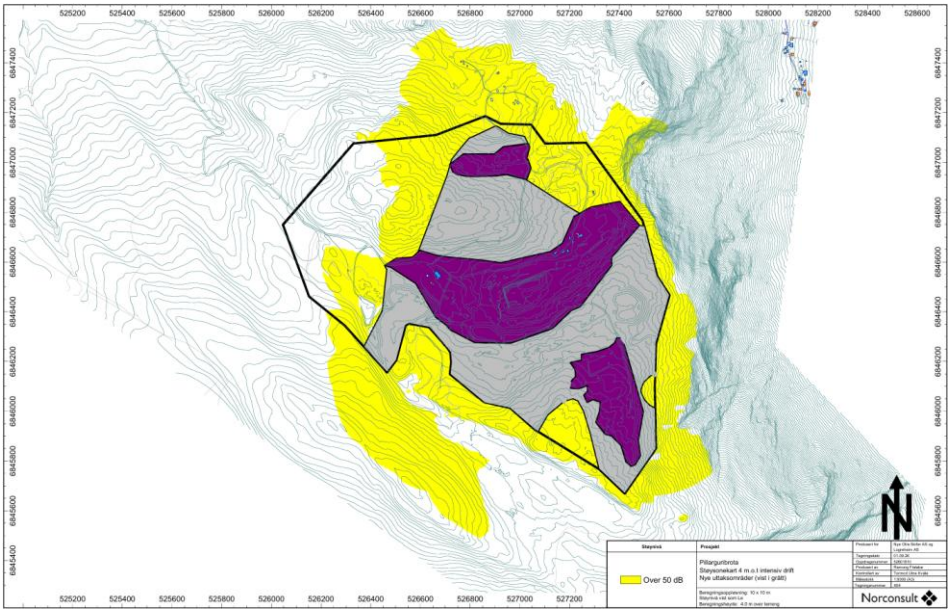

Figur 5-16 viser støysonekart 4 m.o.t. for intensiv drift. Nye uttaksområder vist i grått og dagens uttaksområder i lilla. Kilde: Norconsult

Det er ikke fastsatt en bindende etappeinndeling for uttaksområdene i reguleringsplanen. Dette skyldes at forekomstene består av skiferressurser med varierende kvalitet, mektighet, struktur og bruksområder, og at uttaksrekkefølgen derfor i stor grad må tilpasses geologiske forhold, ressurskvalitet og markedsmessige behov. Forekomstene drives som natursteinsuttak ved hjelp av pallebryting og blokkuttak, der uttaksmetode og uttaksrekkefølge tilpasses forekomstenes geologiske oppbygning, kvalitetsegenskaper og markedets etterspørsel. Ressursvurderinger viser samtidig at ressursgrunnlaget kan være større enn det som omfattes av dagens konsesjonsområde, og det kan derfor være aktuelt å gjennomføre nærmere undersøkelser og vurderinger av ulike deler av forekomsten over tid. For å sikre best mulig ressursutnyttelse er det nødvendig med fleksibilitet i valg av hvilke deler av forekomsten som til enhver tid tas ut. Dette innebærer at uttak kan

foregå i ulike deler av planområdet parallelt eller i varierende rekkefølge, avhengig av hvilke kvaliteter det er etterspørsel etter og hvilke ressursmessige og bergfaglige forhold som finnes i de ulike delene av forekomsten. Som følge av dette er det heller ikke hensiktsmessig å knytte krav om fortløpende avslutning og tilbakeføring til faste uttaksetapper i reguleringsplanen. Nærmere avgrensning av uttaksområder, uttaksrekkefølge, sikring, istandsetting og tilbakeføring vil bli avklart gjennom driftsplaner godkjent av Direktoratet for mineralforvaltning.

Uttaksvirksomheten skal gjennomføres på en måte som ivaretar omgivelsene og begrenser ulemper for naboer og miljø. Aktivitet som boring, sprengning, pigging, knusing, sortering og utkjøring av masser skal kun foregå på hverdager mellom kl. 06.00 og 19.00. I begrensa perioder ved større behov for råvarer kan arbeidet foregå fram til kl. 23.00. I tillegg tillates utkjøring av ferdigvare på lørdager mellom kl. 07.00 og 15.00. For å redusere støvulemper skal det ved behov gjennomføres støvbindende tiltak på internveger og i driftsområdene. Formålet er å begrense spredning av støv til nærliggende områder og sikre forsvarlige miljøforhold både innenfor og utenfor uttaksområdet. I driftsfasen skal uttaksområdet sikres med nødvendig sikringstiltak som eksempelvis gjerder, skilting o.l. for å hindre at personer eller husdyr kommer inn i aktive og potensielt farlige deler av bruddet. Ved innkomsten fra Pillargurivegen legges det til rette for omlegging av deler av eksisterende vegtrasé. Omleggingen skal bidra til en tydeligere avgrensning mellom driftsområder og ferdselsarealer, samtidig som sikkerheten knyttet til uttaksvirksomheten forbedres og ferdselen ledes utenom områder med aktiv drift. Det legges også til rette for stengsel og kanaliseringstiltak på Pillarguritoppen for å hindre ferdsel inn i virksomhetsområdet fra toppen og lede besøkende videre mot eksisterende sti- og vegsystem og parkeringsområdene nedenfor. Tiltakene skal bidra til å opprettholde viktige ferdselsforbindelser, samtidig som ferdsel gjennom aktive uttaksområder reduseres. Prinsippene for omlegging av veg, stengsel og kanalisering av ferdsel er illustrert i figur 5-17.

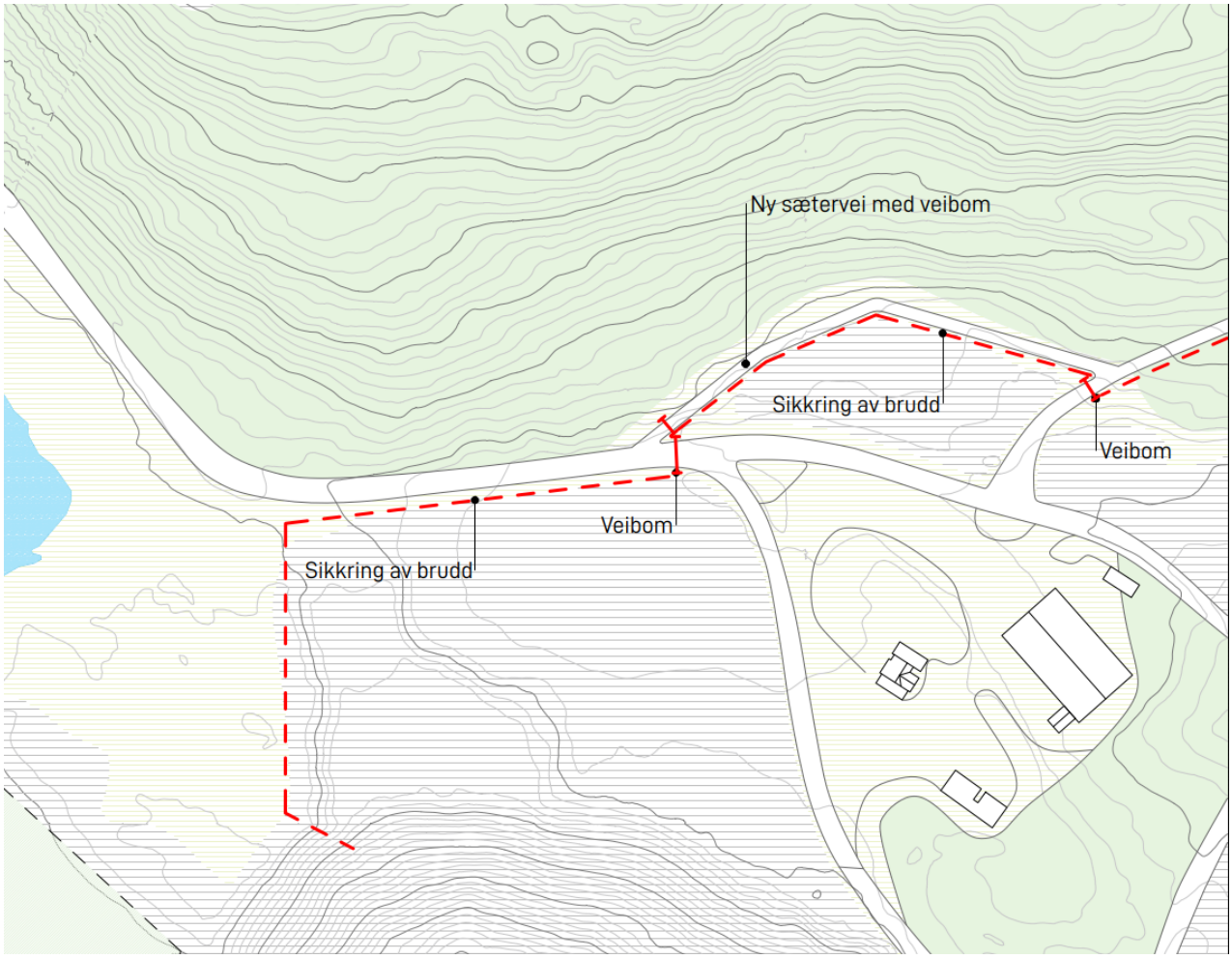

Figur 5-17 viser prinsipp for inngjerding av adkomstområdet til uttaksområdet. Kilde: Vardehaugen AS

Det er ulike brukere som benytter veger som går igjennom uttaksområdene. Det er gjennom bestemmelsene sikret at eksisterende og framtidige bygninger, tekniske anlegg og steinbruddsvirksomhet som er avhengige av adkomst gjennom planområdet, har nødvendig framkommelighet både i drifts- og anleggsfasen. For å opprettholde lovlig drift og bruk av områdene åpnes det for at adkomstveger kan etableres, benyttes, vedlikeholdes og utbedres etter behov. Bestemmelsen gir nødvendig fleksibilitet til å tilpasse adkomstløsningene over tid, samtidig som den sikrer fortsatt tilgjengelighet til virksomheter i området og brukere av planområdet.

Overvann fra uttaksområdet skal håndteres i samsvar med prinsippene i overvannsplanen for området som følger planforslaget. For å følge opp eventuelle påvirkninger på vannmiljøet skal det utarbeides et prøvetakingsprogram for Seljordsbekken. Det skal gjennomføres årlige prøver både oppstrøms og nedstrøms steinbruddet, med analyser av metaller og suspendert stoff (partikler). Overvåkingen skal gi grunnlag for å vurdere om virksomheten påvirker vannkvaliteten i bekken. Dersom prøvetakingen avdekker forhøyede verdier, skal behovet for avbøtende tiltak vurderes for å redusere eller hindre negativ påvirkning på vassdraget.

Området SM er regulert med en etterbruk som landbruksformål. Etter endt uttak skal områdene tilbakeføres på en måte som gjør at terrenget framstår mest mulig naturlig og godt tilpasset det omkringliggende

landskapet. Området skal formes med naturlige terrengoverganger, avrundede former og skjærings- og fyllingsutslag som harmonerer med eksisterende terreng. Overskuddsmasser fra uttaket skal i størst mulig grad benyttes til terrengforming og istandsetting av området. For å oppnå en god tilbakeføring skal vegetasjonsdekke og topplag fra nye uttaksområder tas vare på og lagres under driften. Ved avslutning av uttaket skal disse massene benyttes i istandsettingsarbeidet, slik at området kan revegeteres etter prinsippet om naturlig revegetering og gradvis tilbakeføres til et naturpreget landskap. Det tillates i utgangspunktet ikke deponering av masser utenfra i uttaksområdet. Dersom det er nødvendig å tilføre masser for å sikre tilfredsstillende vekstforhold ved istandsetting, skal disse være rene, stabile og ikke-forurensende. Som topplag og overdekning skal det primært benyttes stedlige masser.

Nye Otta Skifer AS har sine produksjons- og foredlingslokaler nede på Otta ved avkjøringen til Pillargurivegen, og dagens atkomstveg benyttes til transport mellom uttaksområdene og produksjonsanlegget. Som del av planforslaget er det lagt inn rekkefølgebestemmelser som krever etablering av ny atkomst før reiselivsanlegget kan tas i bruk. Formålet med ny atkomst er å føre trafikken til og fra planområdet utenom boligområdet på Hjellum og dermed redusere trafikkbelastningen og forbedre trafikksikkerheten i boligområdet. Ny atkomst forutsetter egen reguleringsplan og nødvendige offentlige godkjenninger før den kan etableres. Dersom reiselivsvirksomheten ikke realiseres, legges det til grunn at dagens atkomst via Pillargurivegen opprettholdes for skiferdriften og øvrig eksisterende bruk av området.

5.2.3 Bebyggelse kombinert med andre angitte hovedformål (BAA)

Området regulert til BAA skal ivareta etablering av bygninger, anlegg og installasjoner som er nødvendige for drift av råstoffutvinning- og reiselivsvirksomheten. Formålet skal dekke driftsrelaterte funksjoner som kontor- og servicebygg, verksted, lager, parkering, lagring av ferdigvare, maskiner og utstyr, samt annen nødvendig infrastruktur knyttet til uttaksvirksomheten. Området kan også benyttes til mellomlagring og håndtering av masser, produkter og annet driftsrelatert materiell. Bestemmelsene sikrer at virksomheten får nødvendige arealer for en hensiktsmessig og effektiv drift av råstoffuttaket, samtidig som tiltakene er midlertidige og knyttet til uttaksperioden. Når råstoffutvinningen er avsluttet, skal bygninger, anlegg og installasjoner knyttet virksomheten fjernes.

5.2.4 Kjøreveg (KV)

Arealformålet «Kjøreveg» omfatter Pillargurivegen og øvrige etablerte adkomstveger innenfor planområdet. Vegene er regulert med utgangspunkt i eksisterende trasé og dagens situasjon.

I bestemmelsene er det åpne for at kjørevegene langs arealformålet SM kan legges om ved behov som følge av hensiktsmessig drift og utvikling av skiferbruddet. Eventuelle omlegginger skal ivareta trafikksikkerhet og framkommelighet, og det skal til enhver tid sikres sammenhengende vegforbindelse og tilfredsstillende adkomst for eiendommer og andre brukere med rettigheter til vegen.

Ved avkjøringen mot Høghaugen er det foreslått en mindre justering av Pillargurivegen for å gi bedre plass rundt adkomsten til adkomsttunnelen og reiselivsanlegget. Dette innebærer at Pillargurivegen er skvyd inntil ca. 10 meter sørover på en ca. 200 meter lang strekning.

Opp til Høghaugen og reiselivsanlegget er det etablert en skogsbilveg som inngår i arealformålet FTU. Det er lagt til grunn at eksisterende veg vil danne utgangspunkt for nødvendig utbedring og tilpasning for å sikre tilfredsstillende framkommelighet, herunder for utrykningskjøretøy. Det kan være behov for justeringer av bl.a. kurvatur og stigningsforhold. Nærmere prosjektering av vegen vil bli gjennomført i senere fase som en del av søknad om tiltak. Dette skyldes blant annet at vegløsningen må ses i sammenheng med den videre

utviklingen og detaljeringen av tunnelkonseptet, herunder plassering av tunnelinnslag, tekniske løsninger og tilknytning til reiselivsanlegget. Det er derfor ikke vurdert som hensiktsmessig å fastsette endelig utforming i reguleringsplanen.

5.2.5 Annen veggrunn (AVG)

Arealformålet er regulert «Annen veggrunn» er regulert med en 3 meter bredde på hver side langs alle veger (KV). Formålet omfatter arealer som er nødvendige for veganleggets funksjon og drift, herunder grøfter, murer, skjæringer, fyllinger og annen vegteknisk infrastruktur. Arealene skal ryddes og vedlikeholdes i nødvendig omfang for å ivareta trafikksikkerhet og siktforhold, samt tilpasses eksisterende terreng og istandsettes med stedlige masser.

5.2.6 Gangareal, (GG)

Formålet legger til rette for etablering av en gangtunnel som skal fungere som hovedadkomst for gående til reiselivsanlegget. Tunnelen skal bidra til en trygg og skjermet forbindelse mellom ankomstområdet og hotellet. Det regulerte gangarealet er gitt en bredere avgrensning (25 meter til hver side av skissert tunnelltrasé) enn det som er nødvendig for selve tunnelen, slik at plassering og utforming kan tilpasses nærmere gjennom detaljprosjekteringen innenfor regulert formål.

5.2.7 LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag (LNFR)

Områdene regulert til LNFR er avsatt til landbruks-, natur- og friluftsformål. Det tillates kun bygge- og anleggstiltak som er nødvendige for landbruksdrift, natur- og friluftsformål eller gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag.

5.2.8 Landbruk (L)

Område L1 kan benyttes til midlertidig bygge- og anleggsområde, samt til terrengarrondering med overskuddsmasser fra utbyggingen av FTU. Etablering av tunnel og tilhørende reiselivsanlegg vil medføre en mengde overskuddsmasser. Det er derfor regulert et eget område for mottak og håndtering av disse massene. Området er tidligere benyttet i forbindelse med skifervirksomhet og framstår i dag i hovedsak som en åpen flate preget av steinmasser.

Plasseringen gir kort transportavstand fra utbyggingsområdet, noe som reduserer behovet for massetransport og tilhørende belastning på vegnettet. Samtidig gir tiltaket mulighet for å istandsette og forbedre et areal som i dag framstår som et grått areal. Etter avsluttet anleggsperiode skal området istandsettes og revegeteres med stedlige masser etter prinsippet om naturlig revegetering, eller opparbeides til jordbruksareal der forholdene ligger til rette for dette. Eventuell etablering av nytt jordbruksareal i form av nydyrking vil kreve egen søknad etter nydyrkingsforskriften. Terrenget skal utformes med et naturlig preg, med myke overganger og avrundede former som tilpasses omkringliggende landskap.

5.3 Hensynssoner

5.3.1 Andre sikringssoner, H190

Hensynssone H190_1 markerer områder hvor tiltak i grunnen kan påvirke tunnelanlegget som er planlagt. Formålet er å ivareta tunnelens sikkerhet og funksjon. Ved boring, pigging, sprenging eller andre inngrep i grunnen skal tunneleier varsles, og risiko for skade på tunnelen skal avklares før tiltak kan gjennomføres.

5.3.2 Ras- og skredfare, H310

Ras- og skredfaresonene er basert på relevante aktsomhetssoner fra NVE Atlas og omfatter områder knyttet til naturlig terreng. Sonene omfatter ikke terrengformer som oppstår som følge av skifervirksomheten, herunder uttaksområder og deponier. Formålet med hensynssonene er å sikre at aktivitet og tiltak innenfor områdene ikke medfører økt skredfare eller negative konsekvenser for nedstrøms arealer og tredjepart. Det legges samtidig til grunn at hensynet til arbeidssikkerhet knyttet til skredfare ivaretas ved planlegging og gjennomføring av tiltak innenfor hensynssonene.

5.3.3 Flomfare, H320

Faresone for flom omfatter områder som kan bli berørt av flom og som samtidig har en viktig funksjon for håndtering og forsinkelse av overvann. Hensikten med hensynssonen er å sikre at nye tiltak ikke etableres uten at tilstrekkelig flomsikkerhet er dokumentert. Tiltak innenfor sonen skal ikke medføre økt flomfare eller negative konsekvenser for omkringliggende arealer. Områdenes funksjon for håndtering av overvann skal opprettholdes og ivaretas ved framtidig bruk og utvikling av området.

I overvannsplanen er det vist faresoner for flom også innenfor arealformålet SM. Disse er imidlertid ikke inkludert i plankartet da det ikke er vurdert som hensiktsmessig. Bakgrunnen for dette er at innenfor SM legges det til grunn at steinbruddet vil endre seg sammen med videre uttak og avrenning/overvann vil endre seg. Håndtering av overvann for videre drift og utvikling innenfor SM skal derfor styres gjennom prinsippene som følger av overvannsplanen.

5.3.4 Høgspenningsanlegg, H370

Hensynssonen H370_1 omfatter eksisterende høyspenningsanlegg innenfor planområdet, plassert i nordøstlig del av planområdet. Formålet med hensynssonen er å ivareta sikkerheten rundt anlegget og sikre at drift, vedlikehold og framtidig forvaltning av anlegget ikke vanskeliggjøres. Innenfor hensynssonen tillates det ikke tiltak, anlegg eller innretninger som kan medføre fare for personer, eiendom eller anlegget, eller som kan hindre anleggseiers tilgang til og drift av anlegget. Alle tiltak innenfor sonen skal avklares med og godkjennes av linjeeier før gjennomføring. Bestemmelsen skal sikre at nødvendige sikkerhetsavstander og hensyn til energianlegget ivaretas ved framtidige tiltak innenfor området. Hensynssonen er regulert med 15 meter bredde, dvs. 7,5 meter til hver side av linjen.

5.3.5 Bevaring naturmiljø, H560

Innenfor H560_1-2 og H560_5 er det registrert naturtyper med verdi som skal bevares. Det er ikke tillatt med inngrep som forringer naturtypelokalitetene i området.

Hensynssonen H560_3 omfatter Høghaugtjønn. Formålet med hensynssonen er å ivareta tjernet som et viktig landskaps- og miljøelement, samtidig som det legges til rette for bruk og opplevelse av området tilknyttet reiselivsvirksomheten innenfor FTU. For å opprettholde tjernets funksjon og kvaliteter kan det gjennomføres nødvendig skjøtsel, herunder opprenskning av masser og vegetasjon. I tillegg åpnes det for enkel tilrettelegging som gangforbindelser, brygge, badstu og andre mindre tiltak, forutsatt at disse utformes med hensyn til landskap og naturmiljø.

H560_4 er inkludert i planforslaget for å kompensere for tap av boreal hei ved avkjøring til adkomstveg til Høghaugen. Hensynssonen skal sikre bevaring av naturtypen boreal hei. Området skal skjøttes slik at naturtypens utbredelse, kvalitet og økologiske funksjon opprettholdes, og det tillates ikke tiltak som forringer naturverdiene.

5.3.6 Bevaring kulturmiljø, H570

Hensynssonene H570_1 omfatter lokalt viktige kulturminner ved Skardet. Formålet er å sikre bevaring av kulturhistoriske verdier og spor etter tidligere virksomhet i området. Tiltak som kan forringe kulturminnene tillates ikke, men det tillates tiltak for formidling av kulturhistorien. Eksisterende adkomstveger med tilhørende grøftearealer innenfor hensynssonen kan driftes og vedlikeholdes.

5.4 Rekkefølgebestemmelser

Reiselivsvirksomheten vil medføre økt trafikk til og fra planområdet. Dagens adkomst går gjennom boligområdet på Hjellum, noe som kan gi økt belastning for nærmiljøet. For å redusere trafikk gjennom boligområdet er det stilt krav om etablering av en ny adkomstveg utenom Hjellum. Det kan ikke gis brukstillatelse til bebyggelse og anlegg innenfor FTU1–4 før slik adkomst er etablert. Endelig løsning for ny adkomst skal avklares gjennom egen planprosess og godkjennes av kommunen før tiltaket kan igangsettes.

Videre skal nødvendige parkerings- og adkomstarealer være opparbeidet før anlegget tas i bruk. Det er også stilt krav om at stengsel, skilting og andre ferdselsregulerende tiltak mot aktive uttaksområder skal være etablert før brukstillatelse gis. Rekkefølgekravene skal sikre forsvarlig trafikkavvikling, tilstrekkelig parkering og en tydelig avgrensning mellom reiselivsvirksomheten og områder med pågående uttaksvirksomhet.

Bestemmelsene presiserer at ferdigstilte uttaksområder skal istandsettes fortløpende og senest innen to år etter avsluttet uttak. Kravet gjelder det enkelte uttaksområdet, uavhengig av om uttaksvirksomheten fortsetter i andre deler av planområdet. Istandsettingen skal gjennomføres i tråd med reguleringsbestemmelsene og sikre en hensiktsmessig terrengutforming og etterbruk av områdene.

For å sikre allmenne parkeringsarealer for utøvelse friluftsliv i området skal det ivaretas offentlige parkeringsarealer innenfor FTU4. Det er fastsatt rekkefølgekrav som sikrer at det nye parkeringsarealet er ferdig opparbeidet og tatt i bruk før eksisterende parkeringsareal ved Rautjønn fjernes eller tilbakeføres til naturområde.

5.5 Naturfare

Flom/overvann

I henhold til NVE`s database «Aktsomhetskart for flom», ligger deler av planområdet innenfor aktsomhetsområde for flom. I forbindelse med planarbeidet er det sett nærmere på overvann og flom, der det er gjennomført befaringer og kartlegging av dagens situasjon.

Aktsomhetsområder for flom samsvarer bare delvis med dagens faktiske vannveger, som er endret som følge av terrenginngrep.

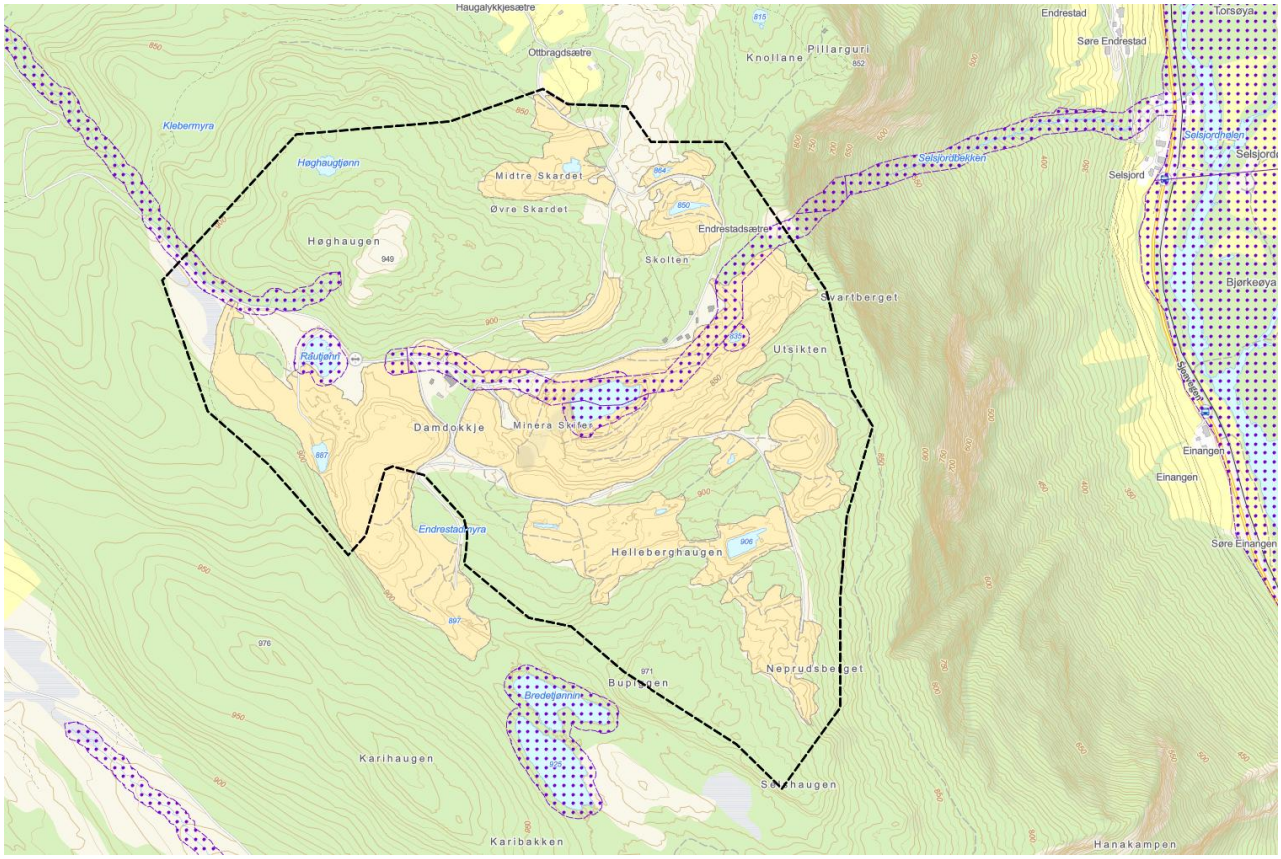

Figur 5-18. Kartutsnittet viser aktsomhetsområder for flom. Kilde: InnlandsGIS

Flom- og overvannsforholdene i planområdet er i stor grad påvirket av eksisterende inngrep knyttet til skiferuttak, steintipper og veger. De naturlige vannveiene er delvis endret eller lagt om, og avrenningen skjer i dag gjennom en kombinasjon av åpne grøfter, lukkede bekkeløp og infiltrasjon gjennom masser. Hovedvannvegen ledes i stor grad gjennom eller ned i hovedbruddet. Ved større nedbør- og flomhendelser kan det oppstå overflateavrenning langs dreneringslinjer som normalt er tørre, særlig i kryssinger av veg.

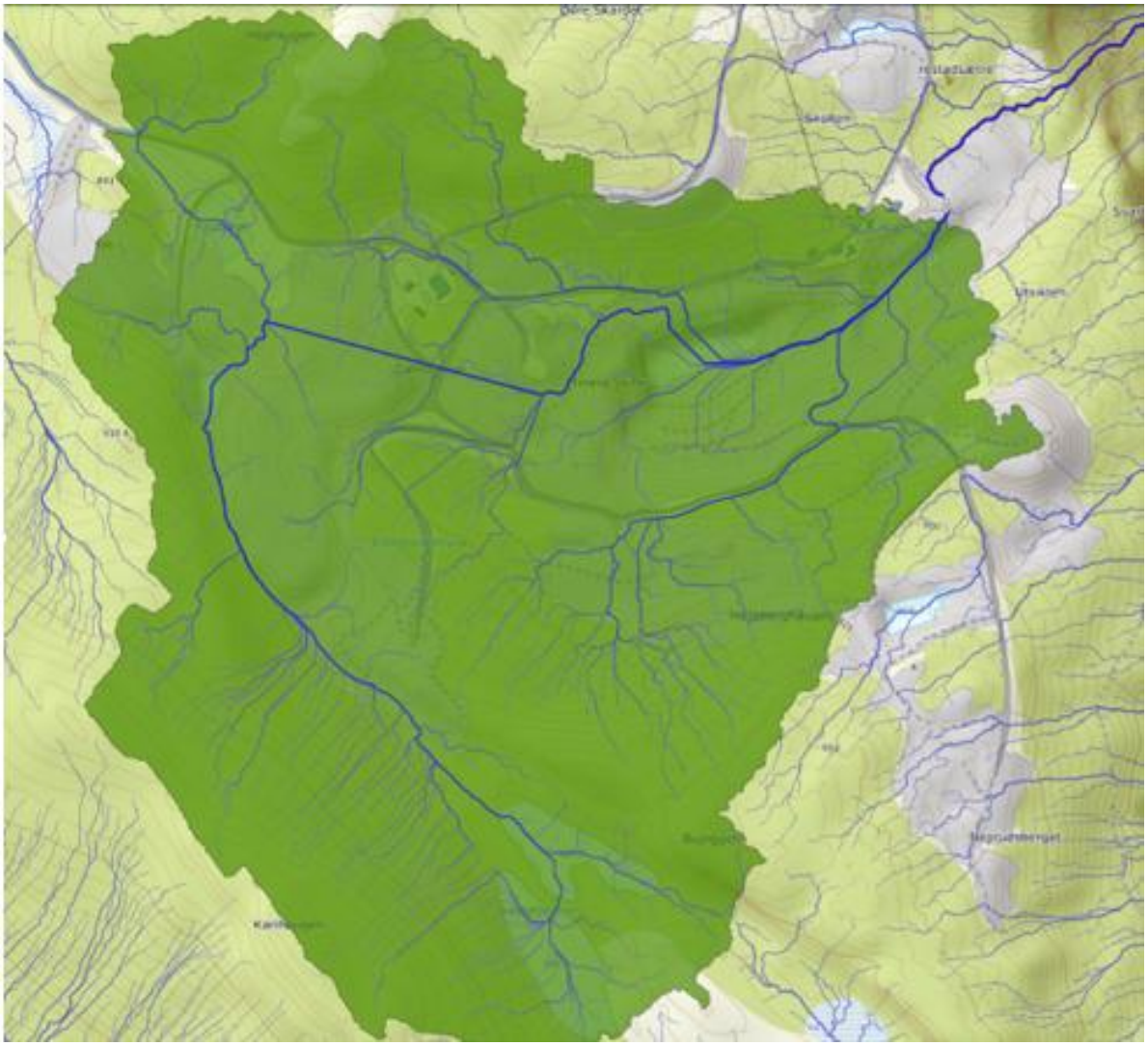

Figur 5-19. Dreneringslinjer generert i Scalgo: Enkelte linjene er korrigert i etterkant. Kilde: Scalgo.com/live

Hovedbruddet fungerer i dagens situasjon som et fordrøyningsmagasin, der store deler av flomvannet samles og forsinkes. Dette bidrar til å redusere flomtoppene nedstrøms mot Selsjordbekken.

Vann som samles i hovedbruddet pumpes ut via etablert pumperigg og ledes mot et utløpspunkt med tilhørende fordrøyningsmagasin før utslipp til Selsjordbekken. Pumpingen bidrar til å holde vannstanden i bruddet lav, da kapasiteten er begrenset og vesentlig mindre enn tilsiget ved større nedbør- og flomhendelser.

Nord for Høghaugen ligger det et tjern, Høghaugtjønnet. Tjønnet er opprinnelig etablert som et regulert vannspeil i tilknytning til et tidligere vanningsanlegg på gården Tho. I tilknytning til tjønnet er det etablert en mindre damkonstruksjon som bidrar til regulering av vannstanden.

Skred

Offentlige skredkart viser at deler av planområdet ligger i bratt og kupert terreng med registrerte aktsomhetsområder for skred, i hovedsak knyttet til bratte lisider. Innenfor planområdet sammenfaller aktsomhetsområdene i hovedsak med eksisterende og planlagte skiferuttaksområder, og ikke med arealer avsatt til bebyggelse eller varig opphold.

Skredforholdene vurderes derfor primært å være relevante for drift og sikring av uttaksområdene, og ikke som et avgjørende premiss for arealformål etter plan- og bygningsloven. Eventuell skred- og steinsprangrisiko håndteres gjennom tekniske løsninger, løpende sikring og HMS-tiltak som del av den ordinære skiferdriften.

Skiferuttak har vært drevet i området over lang tid, og stabilitet i skjæringer og bruddområder har vært ivaretatt gjennom driftsmessige og tekniske tiltak i tråd med regelverket for mineralvirksomhet. Innenfor rammen av reguleringsplanen forutsettes det at videre uttak gjennomføres med nødvendige sikringstiltak, slik at risiko knyttet til skred og steinsprang ivaretas som del av den løpende driften.

På bakgrunn av planformålet vurderes skredforholdene å ha begrenset betydning for arealbruken etter plan- og bygningsloven.

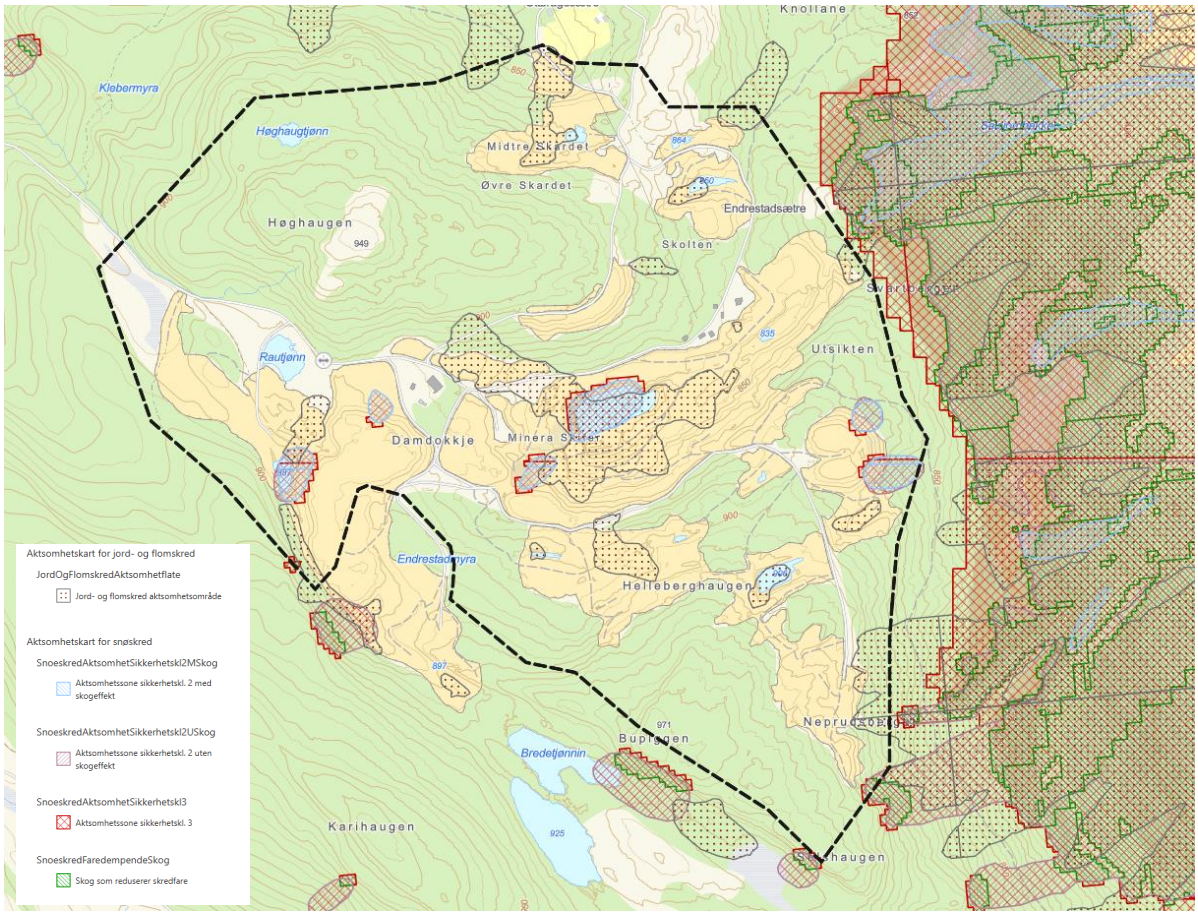

Figur 5-20. Utsnittet viser aktsomhetsområder for ulike typer skred. Kilde: InnlandsGIS

6 Virkninger av planen- konsekvensutredning

Vurderinger av virkninger og konsekvensvurderinger bygger på fastsatt planprogram, hvor det er avklart hvilke temaer som skal utredes og hvordan utredningsarbeidet skal gjennomføres. Konsekvensutredningen er i hovedsak gjennomført i henhold til Miljødirektoratets metode M-1941, slik dette er lagt til grunn i planprogrammet. For enkelte tema er det gjennomført konsekvensvurdering etter denne metodikken. For andre tema er vurderingene gjort mer kvalitativt, som en beskrivelse av planforslagets virkninger. Dette gjelder særlig der temaets karakter, tilgjengelig kunnskapsgrunnlag eller planens detaljeringsnivå gjør det lite hensiktsmessig å anvende full KU-metodikk. Metoden bygger på en systematisk vurdering av verdi, omfang og konsekvens for de enkelte utredningstemaene:

Verdi beskriver hvor viktig eller verdifullt et område eller tema er
Omfang/påvirkning beskriver hvilke endringer tiltaket antas å medføre
Konsekvens er en samlet vurdering basert på forholdet mellom verdi og omfang

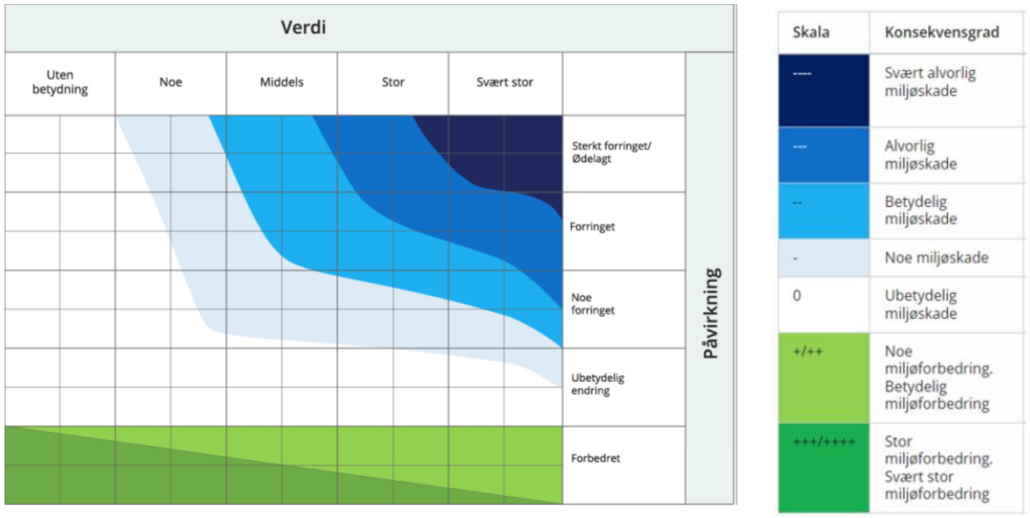

Figur 6-1. Konsekvens er en funksjon av verdi og påvirkning (figur hentet fra M-1941).

Konsekvensgrad
Kritisk negativ konsekvens
Svært stor negativ konsekvens (----)
Stor negativ konsekvens (---)
Middels negativ konsekvens (--)
Noe negativ konsekvens (-)
Ubetydelig konsekvens (0)
Noe/betydelig positiv konsekvens (+/++)
Stor/svært stor positiv konsekvens (+++/++++)

Figur 6-2. Skala for vurdering av samlet konsekvens for hvert fagtema etter M-1941.

Hovedalternativet er den mest sannsynlige utviklinga, dersom reguleringsplanen for Pillarguribrota blir vedtatt og planlagte tiltak blir gjennomført. Tiltakets virkninger/konsekvenser er vurdert opp mot et referansealternativ (0-alternativet), som beskriver forventet utvikling dersom planen ikke gjennomføres. Dette tar utgangspunkt i dagens arealbruk og gjeldende planer for området. Dette betyr fortsatt skiferdrift innenfor eksisterende konsesjons- og driftsplanområder, uten etablering av nye uttaksområder og reiselivsanlegg. Dagens trafikkforhold og eksisterende arealbruk videreføres. Konsekvensene av 0-alternativet er lagt til grunn som referansesituasjon for vurdering av planforslaget.

6.1 Overordnede planer

Planforslaget vurderes samlet sett å være i tråd med overordnede planer og føringer på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå. Planen legger til rette for videre utnyttelse av en regionalt og nasjonalt viktig mineralressurs, i samsvar med føringer om bærekraftig ressursforvaltning og verdiskaping. Samtidig er hoveddelen av planområdet allerede avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel, og planforslaget innebærer i stor grad en videreføring og presisering av gjeldende arealbruk. Etablering av turist- og reiselivsformål representerer en utvidelse av arealbruken, men vurderes å være i samsvar med regionale mål om økt verdiskaping basert på lokale ressurser. Samlet sett er planen godt forankret i overordnede planer, men innebærer enkelte avveininger mellom næringsutvikling og miljøhensyn.

6.2 Naturverdier og biologisk mangfold

Det er i forbindelse med reguleringsplanen gjennomført kartlegging og konsekvensutredning av naturmangfold innenfor planområdet, med tilhørende naturtype- og artskartlegging. Dette er dokumentert gjennom to fagrapporter. Det er utarbeidet egne konsekvensutredninger for tema naturmangfold. Dette kapittelet gir derfor en sammenfattet oppsummering av utredningene og følger ikke samme oppbygging som de øvrige fagtemaene. Vurderingene er gjennomført etter samme metodiske grunnlag og i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941.

Nærmere beskrivelser av registrerte naturverdier, metodegrunnlag og vurderinger av konsekvenser for naturmangfoldet framgår av de tilhørende fagrapportene *MU2027-47 Pillarguribrota i Sel – KU naturmangfold* og *MU2025-104 Pillarguribrota i Sel - KU naturmangfold utvidet planområde*, som følger planforslaget som vedlegg.

Planforslaget innebærer arealinngrep som vil berøre enkelte av de registrerte naturtypene og føre til tap av leveområder. Konsekvensene er i hovedsak knyttet til arealbeslag og varig omdisponering av naturarealer, mens indirekte virkninger vurderes som begrensede.

I naturmangfold-rapportene er 0-alternativet definert som videreføring av dagens situasjon, med ordinær skogsdrift i tråd med gjeldende lovverk og videre drift av skiferbruddet innenfor eksisterende tillatelser. Forutsetningene i 0-alternativet innebærer ingen nye inngrep i naturen sammenlignet med dagens situasjon. Påvirkningen på naturmangfoldet i 0-alternativet er derfor vurdert som ubetydelig, og samlet konsekvensgrad settes til ubetydelig konsekvens (0).

Kartlegging i opprinnelig planområde

I henhold til rapport som omhandler opprinnelig planområde (MU2024-47) er det innenfor det opprinnelige planområdet registrert flere naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets instruks, blant annet gammel granskog, kalkberg, fjellhei og naturbeitemark, hvor flere lokaliteter er vurdert å ha moderat til høy verdi. Det er i tillegg påvist forekomster av nær truete arter (NT), som labbmose og granseterlav. Øvrige deler av planområdet består hovedsakelig av barskog og myrområder med noe verdi som leveområde for vanlige og utbredte arter.

Sammenliknet med 0-alternativet medfører utbyggingsalternativet noe forringelse av kartlagte delområder, men fordi de har lav verdi, vurderes konsekvensene kun som noe negative.

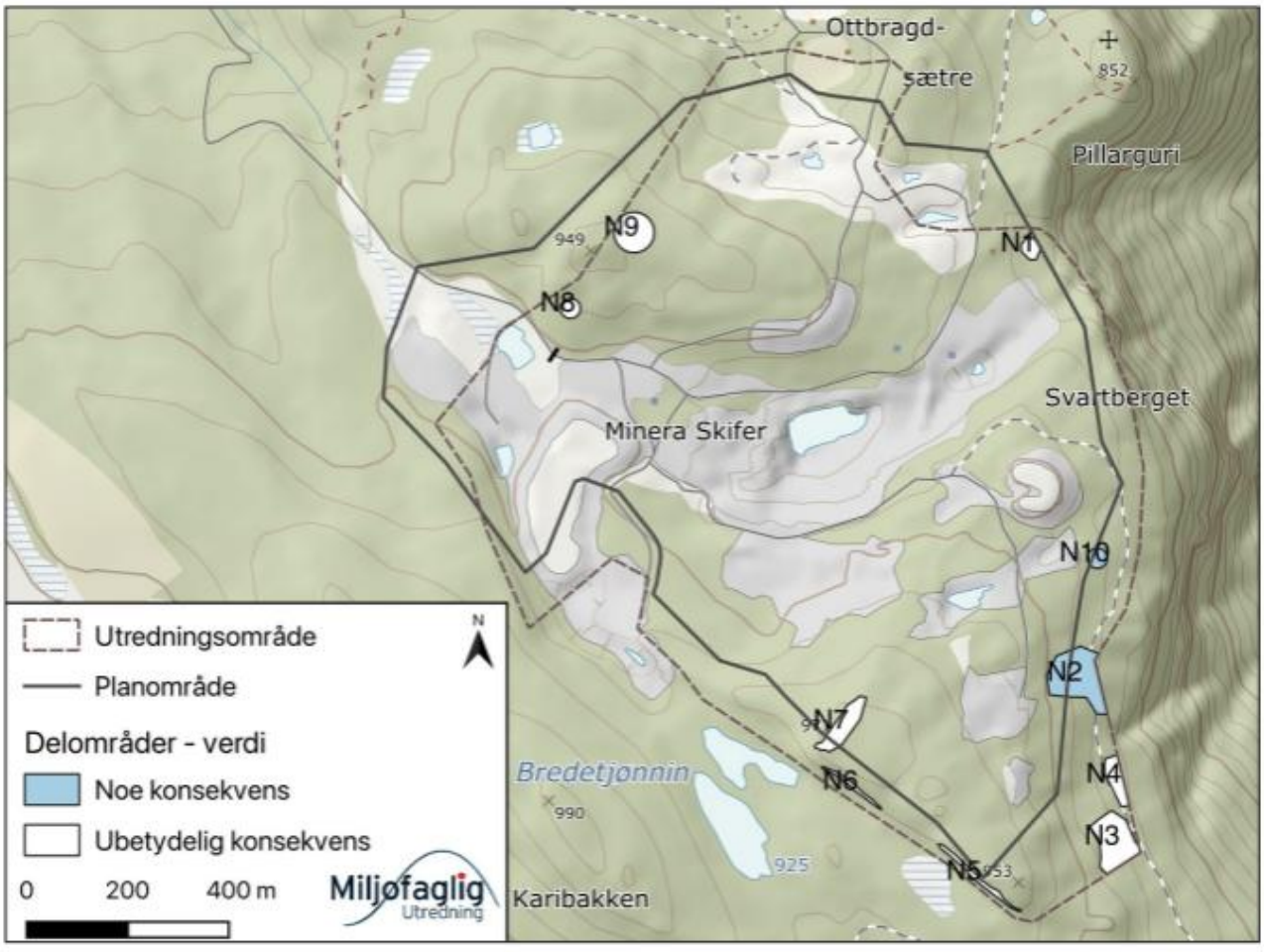

Figur 6-3 Konsekvenser for delområdene, etter Miljødirektoratets veileder M-1941. Konsekvensene for delområdene er illustrert i kartet og nummerert i samsvar med ID i tabell 3. Merk at arealet med øvrig natur (N11) ikke er illustrert som et eget delområde, men omfatter de øvrige skogsområdene i planområdet.

Tabell 3 Samlet vurdering av alternativenes konsekvens for naturmangfold.

Delområder	0-alternativet	Utbyggingsalternativet
N1 Endrestadsætre	0	0
N2 Neprudsberget NØ	0	Noe konsekvens (-)
N3 Neprudsberget SØ 1	0	0
N4 Neprudsberget SØ 2	0	0
N5 Bupiggen SØ	0	0
N6 Bupiggen SV	0	0
N7 Bupiggen	0	0
N8 Høghaugen sør	0	0
N9 Høghaugen øst	0	0
N10 Hellehaugen øst	0	Noe konsekvens (-)
N11 Øvrig natur	0	Noe konsekvens (-)
Avveining	Ingen endring i miljøforholdene utover de som allerede er gitt i 0-alternativet (ordinær skogsdrift, drift av steinbruddet etter gjeldende regelverk og planer.	Tiltaket medfører noe konsekvens for delområdene med gammel granskog med gamle trær, øvrige skogområder i planområdet og ett delområde med forekomst av granseterlav (NT).
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Noe negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad	Ingen endring i miljøforholdene utover de som allerede er gitt i 0-alternativet (ordinær skogsdrift, uttak av stein etter gjeldende regelverk og plan).	Delområdene har enten noe eller ubetydelig konsekvens (flest), og i henhold til kriteriene i M-1941 tilsier det noe negativ konsekvens av tiltaket.
Rangering	1	2
Begrunnelser for rangering	Alternativet får pr. definisjon ingen betydning for naturmangfoldet i planområdet, og vurderes derfor som det beste alternativet.	Alternativet gir noe negativ konsekvens for naturmangfoldet i planområdet, og det vurderes derfor som det dårligste alternativet.

Kartlegging i utvidelsesområdet

I henhold til rapport som omfatter utvidelsesområdet (MU2025-104), som omfatter et utvidet planområde, er det registrert færre naturtypelokaliteter, hovedsakelig boreal hei og sterkt endret fastmark, begge vurdert å ha moderat kvalitet. Det er også her påvist forekomster av nær truete lavarter, bl.a. sprikeskjegg og gubbeskjegg. Øvrige arealer innenfor det utvidede planområdet består i hovedsak av skog med lav til noe verdi for naturmangfold.

Sammenlignet med 0-alternativet gir utbyggingsalternativet samlet stor negativ konsekvens for naturmangfoldet i planområdet. Dette skyldes at to delområder med registrerte naturtypelokaliteter får stor

negativ konsekvens, mens tre delområder med forekomst av nær truete arter får middels negativ konsekvens. Øvrige skogsområder blir også forringet, men lav verdi gjør at konsekvensene her vurderes som små.

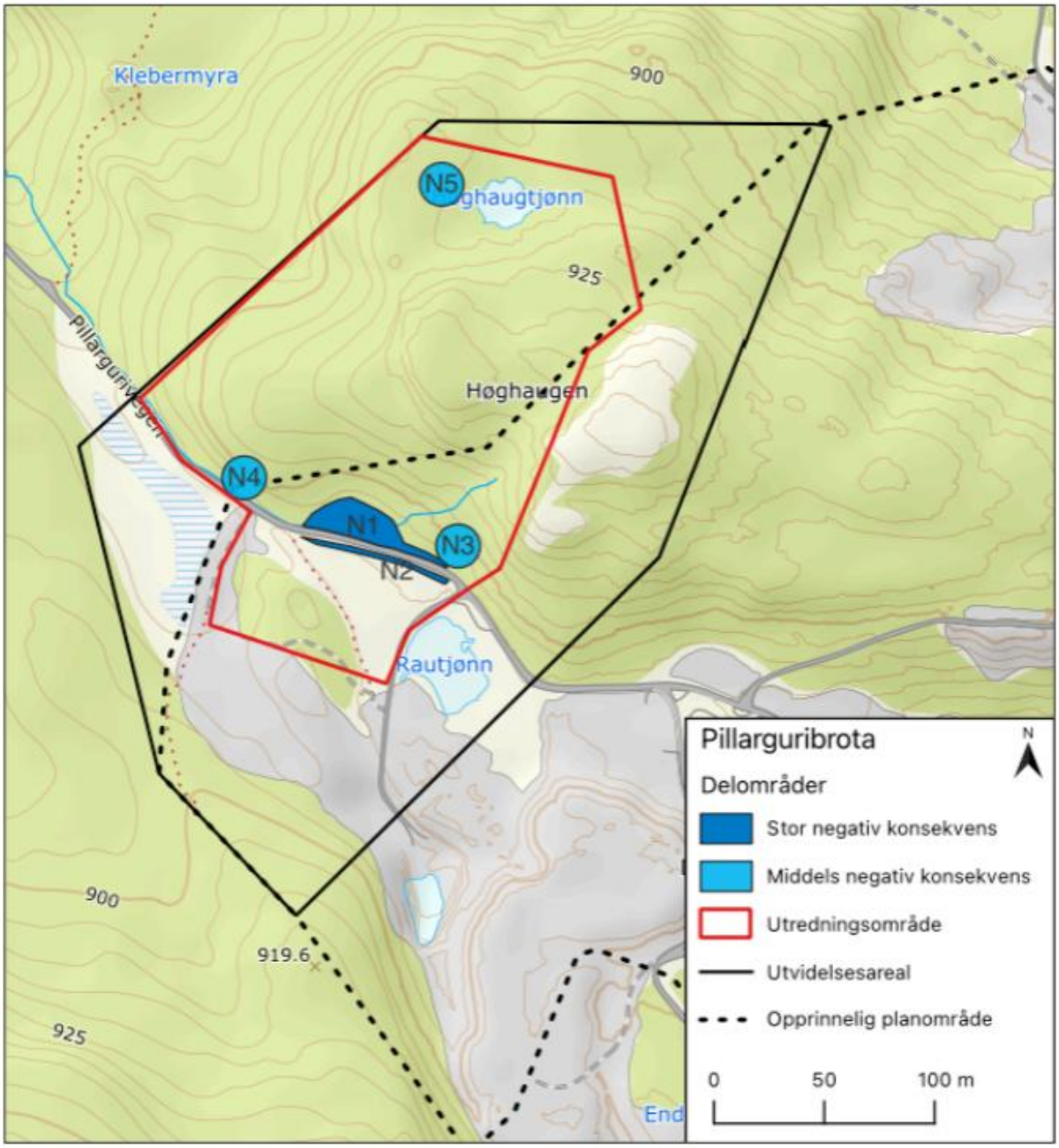

Figur 6-4 Konsekvenser for delområdene, etter Miljødirektoratets veileder M-1941. Konsekvensene for delområdene er illustrert i kartet og nummerert i samsvar med ID i tabell 2. Merk at arealet med øvrig natur (N6) ikke er illustrert som et eget delområde, men omfatter de øvrige skogsområdene i planområdet.

Tabell 2. Påvirkning og konsekvens for hvert delområde innenfor utredningsområdet.

Delområder	**0-alternativet**	**Utbyggingsalternativet**
N1 Høghaugen SV	0	Stor negativ konsekvens (3 minus)
N2 Rautjønn NV	0	Stor negativ konsekvens (3 minus)
N3 Høghaugen sør	0	Middels negativ konsekvens (2 minus)
H4 Høghaugen vest	0	Middels negativ konsekvens (2 minus)
N5 Høghaugtjønn vest	0	Middels negativ konsekvens (2 minus)
N6 Øvrig natur	0	Noe negativ konsekvens (1 minus)
Avveining	Ingen endring i miljøforholdene utover de som allerede er gitt i 0-alternativet (ordinær skogsdrift etter gjeldende lovverk).	Tiltaket medfører stor negativ konsekvens for de to delområdene med naturtyper etter Miljødirektoratets instruks, mens delområdene med nær truete arter får middels negativ konsekvens.
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Stor negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad	Ingen endring i miljøforholdene utover de som allerede er gitt i 0-alternativet (ordinær skogsdrift etter gjeldende lovverk).	Delområdene har enten stor eller middels negativ konsekvens (flest). Kriteriene for stor negativ konsekvens er at flest delområder får middels negativ konsekvens, og at det er flere delområder som får stor negativ konsekvens.
Rangering	1	2
Begrunnelser for rangering	Alternativet får pr. definisjon ingen betydning for naturmangfoldet i planområdet, og vurderes derfor som det beste alternativet.	Alternativet gir stor negativ konsekvens for naturmangfoldet i planområdet, og det vurderes derfor som det dårligste alternativet.

Etter at naturmangfoldutredningen ble gjennomført er planforslaget justert ved at det er avsatt et areal med boreal hei (avskoget hei) til hensynssone H560_4- Bevaring naturmiljø. Hensynssonen følges opp med bestemmelser som skal sikre bevaring og skjøtsel av naturtypen. Arealet er avsatt som et kompenserende tiltak for tap av boreal hei som følge av planforslaget og er i tråd med anbefalingene i naturmangfoldutredningen om vern av tilsvarende naturtype som økologisk kompensasjon.

Naturmangfoldutredningen legger til grunn at lokaliteten med boreal hei blir sterkt forringet og vurderer derfor tiltaket til å gi stor negativ konsekvens for naturmangfold. Etablering av hensynssone H560 med bestemmelser om bevaring og skjøtsel av boreal hei vil redusere de negative virkningene av tiltaket sammenlignet med forutsetningene som lå til grunn for konsekvensutredningen.

6.2.1 Vurdering etter naturmangfoldloven §§8-10

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

"Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet".

På forhånd var kunnskapsgrunnlaget i utredningsområdet dårlig for både naturtyper og arter. Det ble derfor gjennomført ny kartlegging av området etter Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging med tilhørende artskartlegging. Etter dette anses kunnskapsgrunnlaget å være godt for naturtyper og for karplanter og lav, og middels for sopp – dels også moser. Kunnskapen er basert på gjeldende metodikk og nasjonale rødlister.

Føre-var-prinsippet (§9)

"Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak".

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som såpass godt at risikoen for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet på grunn av manglende kunnskap vurderes som lav. Føre-var-prinsippet er brukt for å vurdere påvirkning på ett av delområdene med gammel granskog med gamle trær og én av forekomstene av granseterlav (NT). For begge delområdene er påvirkningen satt som noe forringet med begrunnelse at kanteffekter kan gi noe negativ påvirkning på delområdene. Dette er en relativt streng vurdering, der føre-var-prinsippet har vært førende. For tilleggsarealet hvor det planlegges turistformål er føre-var-prinsippet brukt for å vurdere påvirkning på alle delområdene pga. at utbyggingen ikke er detaljert ennå.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10)

"En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for".

Vurderingen av samlet belastning er gjort for hele området ved Pillarguribrota, og omfatter både arealer som allerede er utnyttet til skiferuttak og tilhørende driftsformål, arealer som inngikk i tidligere planarbeid for utvidelse av steinbruddet, samt tilleggsarealet som nå foreslås innlemmet i planen. I tillegg til planlagte arealinngrep er andre relevante påvirkningsfaktorer for naturmangfoldet lagt til grunn, herunder pågående skogsdrift, forventede effekter av klimaendringer og en langsiktig nedgang i utmarksbeiting.

Naturtypen boreal hei blir direkte negativt påvirket av foreslått utbygging, og er samtidig utsatt for påvirkning fra klimaendringer og redusert utmarksbeiting over tid. Begge de sistnevnte faktorene bidrar til raskere gjengroing, og gir samlet sett økt belastning på naturtypen i et lokalt og regionalt perspektiv. Naturtypelokaliteten innenfor utredningsområdet er imidlertid liten og vurderes som en rest etter tidligere større arealer med avskoget hei i området rundt Ottabragdsætre. Boreal hei forekommer vanligvis i større sammenhengende lokaliteter, og tap av et så begrenset areal vurderes derfor å gi et relativt lite bidrag til samlet belastning for naturtypen. For rødlistearter i høyereliggende barskog er gubbeskjegg og sprikeskjegg

(begge nær truet, NT) blant de mest utbredte artene i regionen. Et mulig tap av to forekomster av sprikeskjegg og én forekomst av gubbeskjegg vurderes ikke å være vesentlig for den samlede belastningen på artene, gitt artenes utbredelse og forekomstgrunnlag regionalt.

6.3 Friluftsliv

Beskrivelse

Friluftsliv er et viktig tema fordi planområdet inngår i et større sammenhengende turområde ved Pillarguritoppen/Selsjordkampen og Thokampen/Sameti. Området brukes til fotturer, skigåing, naturopplevelse og annen uorganisert ferdsel.

Eksisterende kunnskap bygger på kartlagte og verdsatte friluftslivsområder i Naturbase, gjennomført av Sel kommune etter nasjonal metodikk. Planområdet berører blant annet friluftslivsområder registrert som del av større sammenhengende turområder. Dette er supplert med informasjon om eksisterende stier og ferdselsårer fra bl.a. UT.no. Strava Global Heatmap er også brukt som supplerende kunnskapsgrunnlag for å få indikasjoner på faktisk ferdsel og aktivitetsmønstre i og rundt planområdet.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og tilstrekkelig. Naturbase gir et formelt og metodisk grunnlag for verdsetting av friluftslivsområdene, mens stidata og aktivitetsdata gir supplerende informasjon om faktisk bruk. Strava-data gir ikke et fullstendig bilde av all ferdsel, ettersom dataene bare viser aktivitet fra brukere av tjenesten, men de er egnet som støtte for å identifisere hovedferdselslinjer. Samlet gir kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig grunnlag for å vurdere konsekvenser for friluftsliv.

Friluftsliv i utredningsområdet

Verdi	**Påvirkning**	Verdi:
Middels til stor	Noe forringet	Ved verdisettingen er det lagt vekt på at Naturbase viser kartlagte friluftslivsområder som omfatter planområdet. Hoveddelen av planområdet er registrert som svært viktig friluftsområde med stor brukerfrekvens, mens en mindre del er registrert som viktig friluftslivsområde. Stier og ferdselslinjer gjennom og i randsonen av planområdet viser at området har funksjon som atkomst- og gjennomgangsområde til større turmål. Strava Global Heatmap viser at aktiviteten i hovedsak er konsentrert langs etablerte traseer. Dette tilsier at bruksverdien er størst langs bestemte forbindelseslinjer, mens arealene mellom disse har mer begrenset friluftslivsverdi. 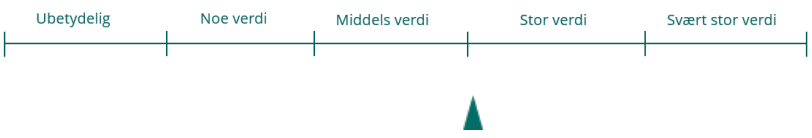

		Friluftslivet vurderes samlet å ha **middels til stor verdi**. Områdets funksjon som del av et større turområde og som atkomst til etablerte turmål trekker verdien opp. Eksisterende inngrep og industripreg i deler av området gjør at verdien trekkes noe ned. Påvirkning: Planforslaget medfører påvirkning gjennom arealbeslag og økt aktivitet og endringer i opplevelseskvaliteten innenfor deler av friluftsområdet. Det er særlig lagt vekt på at tiltaket berører et sammenhengende friluftsområde og at påvirkningen knytter seg til opplevelseskvalitet, tilgjengelighet og bruk. Påvirkningen er størst i og nær områder med aktiv skiferdrift, der støy, trafikk og tekniske inngrep kan redusere opplevelsen av ro og naturpreg. Påvirkningen vurderes som mindre i randsonene og langs de viktigste ferdselslinjene. Påvirkningen vurderes samlet som **noe forringet**. Midlertidige virkninger I anleggsfasen kan friluftsbruken bli påvirket av støy, støv, anleggstrafikk, midlertidige stenginger og redusert tilgjengelighet. Dette kan gi midlertidig redusert bruk og opplevelsesverdi. Slike virkninger vurderes som midlertidige dersom ferdselsmuligheter og opplevelseskvalitet reetableres etter anleggsperioden. Avbøtende tiltak Sentrale stier og ferdselsforbindelser opprettholdes gjennom området. Ferdselen kanaliseres i hovedsak via eksisterende adkomst fra Pillargurivegen og den øvre vegen mot Pillarguritoppen, slik at friluftslivsaktiviteten i større grad ledes utenom aktive driftsområder. Det kan bli aktuelt med en mindre omlegging av den øvre vegen ved krysset med Pillargurivegen. En slik omlegging vil kunne bidra til bedre sikring av skiferdriftsområdet samtidig som ferdselen i større grad styres utenom de aktive delene av skiferbruddet. Tilsvarende legges det til rette for kanalisering av ferdsel fra Pillarguritoppen mot Pillargurivegen. Herfra kan ferdselen videreføres mot parkeringsområdet og tilhørende stiforbindelser lenger ned i Pillargurivegen eller langs den øvre vegen. Dette reduserer konfliktpotensialet mellom friluftsliv og skiferdrift, samtidig som viktige ferdselsforbindelser opprettholdes.
Konsekvensgrad for friluftsliv i utredningsområdet iht. konsekvensvifte		
Middels til stor verdi og noe forringet til forringet påvirkning gir **middels negativ konsekvens (– –)** for friluftsliv.		**Middels negativ konsekvens --**

Samlet vurdering av friluftsliv	
Konsekvensene vurderes samlet som middels negative. Planområdet inngår i et større sammenhengende turområde med relativt høy bruk, men påvirkningen er i hovedsak knyttet til lokale endringer i opplevelseskvalitet og økt aktivitet. Det er lagt vekt på at hovedferdselslinjer i stor grad kan opprettholdes, og at området allerede er påvirket av eksisterende skiferdrift. Samtidig vil etablering av reiselivsvirksomhet og økt trafikk redusere opplevelsen av ro og uberørthet. Usikkerheten er knyttet til hvordan ferdselsmønsteret utvikler seg over tid, samt hvor godt tiltak for å opprettholde stier og tilgjengelighet fungerer i praksis.	**Middels negativ konsekvens--**

6.4 Kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap

Beskrivelse

Planområdet ligger i et område med lang historie knyttet til skifer- og klebersteinsdrift. Kulturminner og kulturmiljøer knyttet til bergverk og steinindustri er viktige for lokal identitet og historisk forståelse av området. Det foreligger registreringer av kulturminner innenfor og i tilknytning til planområdet. Registreringen ved Rautjønn har gått tapt som følge av tidligere virksomhet i området.

Eksisterende kunnskap bygger på Sel kommunes kulturminneplan, kommuneplanens hensynssoner og offentlige kulturminnedata.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt for kjente og registrerte kulturminner og kulturmiljøer. Sel kommunes kulturminneplan gir et relevant og lokalt tilpasset grunnlag for vurderingene. Det kan alltid være noe usikkerhet knyttet til ikke-registrerte automatisk fredete kulturminner, men dette håndteres gjennom kulturminnelovens bestemmelser og eventuelle krav fra kulturminnemyndighetene. For de kjente kulturminneverdiene vurderes kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å vurdere planforslagets virkninger og behov for hensynssoner eller bestemmelser.

Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap i utredningsområdet

Verdi	**Påvirkning**	Verdi:
Middels verdi	Ubetydelig endring	Kulturmiljøverdiene i og omkring planområdet er særlig knyttet til langvarig skifer- og klebersteinsdrift. Området har kulturhistorisk betydning som del av bergverks- og steinindustrihistorien i Sel kommune. Verdisettingen bygger på registrerte kulturminner, kommuneplanens hensynssoner og Sel kommunes kulturminneplan. Skardet er omtalt som en skiferforekomst med flere bruddområder og er gitt stor verdi i kommunens kulturminneplan. Dette trekker verdien opp, særlig fordi området representerer eldre driftsspor og en viktig del av kommunens nærings- og kulturhistorie. Klebermyra ligger nordvest for planområdet, men viser at området ligger i et kulturmiljø. Rautjønn er registrert som klebersteinsbrudd, men er ikke fredet.

		Det er lagt særlig vekt på at enkelte kulturminner og kulturspor allerede er påvirket eller fjernet som følge av tidligere drift. Kulturminnet ved Rautjønn er eksempelvis ikke lenger bevart, noe som innebærer at deler av den opprinnelige kulturhistoriske dokumentasjonen i området allerede er gått tapt. Dette påvirker verdivurderingen ved at kulturmiljøet ikke fremstår som intakt, og verdien settes derfor ikke høyere enn middels. Kulturmiljøet i utredningsområdet vurderes samlet å ha **middels verdi**. Verdien er særlig knyttet til eldre skifer- og klebersteinsdrift og områdets betydning for lokal bergverks- og steinindustrihistorie. <u>Påvirkning:</u> Påvirkningen er i hovedsak knyttet til visuelle og landskapsmessige endringer, og ikke til fysisk skade på kulturminner. Kjente kulturminner og kulturmiljøer er dessuten sikres gjennom hensynssoner og bestemmelser. På bakgrunn av dette vurderes påvirkningen som **ubetydelig**, <u>Midlertidige virkninger</u> Midlertidige virkninger kan være knyttet til anleggstrafikk, masselagring, riggområder og terrenginngrep nær kulturminner. <u>Avbøtende tiltak</u> Det er i plankartet innarbeidet hensynssoner og bestemmelser som skal sikre verdiene. Et tiltak kan være fysisk avgrensning i anleggsfasen dersom tiltak planlegges i nærområdet. Det er i planbestemmelsene innarbeidet krav om varsling ved funn av automatisk fredete kulturminner.
Konsekvensgrad for kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap i utredningsområdet iht. konsekvensvifte		
Middels verdi og ubetydelig påvirkning gir **ubetydelig til liten negativ konsekvens (0 / –)** for kulturmiljø innenfor planområdet med influensområdet.		**Ubetydelig til noe konsekvens 0/-**
Samlet vurdering av kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap		
Konsekvensene vurderes samlet som små til middels negative. Dette er basert på at kjente kulturminner i hovedsak kan unngås gjennom hensynssoner og tilpasning av planforslaget.		**Ubetydelig til noe negativ konsekvens 0/-**

Der kulturmiljøene bevares fysisk, vil påvirkningen i hovedsak være visuell og knyttet til endret landskapsmessig sammenheng. Dersom tiltaket ikke berører registrerte objekter direkte, vil konsekvensen være begrenset. Usikkerheten er knyttet til eventuelle ikke-registrerte kulturminner og til hvordan tiltaket påvirker lesbarheten av kulturmiljø i landskapet.	

6.5 Landskap

Beskrivelse

Planforslaget berører et kupert fjell- og skoglandskap med både naturpreg, friluftslivsverdi og markerte inngrep fra eksisterende skiferdrift. Eksisterende skiferuttak gir deler av området et tydelig industripreg, mens omkringliggende arealer framstår som mer sammenhengende natur- og friluftsområder.

Eksisterende kunnskap bygger på kartgrunnlag, ortofoto, terrengdata, befaringer og beskrivelser av landskapskarakteren.

Det foreligger tilstrekkelig kunnskap om landskapets hovedkarakter, terrengform, eksisterende inngrep og overordnede landskapsrom.

Landskap i utredningsområdet

Verdi	**Påvirkning**	Verdi:
Middels verdi	Noe forringet til forringet	Landskapsverdien er knyttet til planområdets plassering i et kupert fjell- og skoglandskap i overgangen mellom Ottadalen og høyereliggende ås- og fjellområder. Landskapet har variasjon i terrengformer, skog, åpne myr- og heiområder, seter- og utmarksbruk og skiferuttak. Ved verdisettingen er det lagt vekt på landskapets karakter, variasjon, lesbarhet og opplevelseskvalitet. De omkringliggende skog- og fjellområdene har kvaliteter som gir landskapet natur- og friluftspreg, mens de aktive og tidligere uttaksområdene gir et tydelig industrielt preg. Eksisterende inngrep er et sentralt forhold som påvirker verdisettingen. Skiferbruddene har redusert landskapets naturlige preg i deler av området, men inngrepene er samtidig en del av områdets historiske og næringsmessige karakter. Samlet vurderes landskapet å ha **middels verdi**. De naturpregede delene av landskapet og sammenhengen med større skog- og fjellområder trekker verdien opp, mens eksisterende inngrep og industrielt preg trekker verdien ned.

		Påvirkning: Planforslaget vil påvirke landskapsbildet gjennom etablering av ny bebyggelse, aktivitet, videre uttaksvirksomhet og terrenginngrep knyttet til utvidelse av eksisterende skiferuttak. Planområdet ligger i et kupert fjell- og skoglandskap, men deler av området har allerede et tydelig preg av eksisterende skiferdrift. Utvidelsen av uttaksområdet vil videreføre og forsterke dette preget lokalt gjennom nye uttaksflater og endringer i terrengformene. Reiselivsanlegget er planlagt med tett tilpasning til terrenget og lokaliseres i randsonen av eksisterende uttaksområder. Bruk av naturmaterialer, utvendig belysning som ikke medfører spredning og bevaring av vegetasjon bidrar til å redusere synlighet og visuelle virkninger. Tiltaket vil likevel tilføre nye tiltak og bidra til en endret landskapskarakter lokalt. Påvirkningen er størst i og nær uttaksområdene, mens virkningen på omkringliggende landskap vurderes som mer begrenset. Påvirkningen vurderes samlet som **noe forringet til forringet**. Midlertidige virkninger Anleggsfasen vil gi midlertidige visuelle virkninger i form av riggområder, masselagring, anleggsmaskiner, inngrep i vegetasjon og åpne terrengflater. Slike virkninger kan være tydelige i anleggsperioden, men vurderes som midlertidige dersom arealene istandsettes. Avbøtende tiltak Avbøtende tiltak er terrengtilpasning, begrensning av byggehøyder, bruk av materialer og farger tilpasset landskapet, styring av belysning og krav til istandsetting av terreng. Dette er forhold som er fulgt opp i bestemmelsene.
Konsekvensgrad for landskap i utredningsområdet iht. konsekvensvifte		
Middels verdi og noe forringet til forringet påvirkning gir **middels negativ konsekvens (– –)** for landskap innenfor planområdet med influensområde.		**Middels konsekvens --**
Samlet vurdering av landskap		
Samlet vurderes konsekvensene for trafikk, støy og støv som **middels negative --**. Planforslaget medfører en endring i landskapskarakteren lokalt som følge av både utvidelse av eksisterende skiferuttak og etablering av ny besøksrettet bebyggelse. Utvidelsen av uttaksvirksomheten vil videreføre og delvis forsterke det inngrepspregede landskapet som allerede finnes innenfor		**Middels negativ konsekvens --**

deler av planområdet. Samtidig vil reiselivsanlegget tilføre nye bygninger og aktivitet i området. Det er lagt vekt på at tiltakene i stor grad lokaliseres i tilknytning til eksisterende inngrep, og at bebyggelsen er utformet med vekt på terrengtilpasning, naturmaterialer, vegetasjonsskjerming og begrenset belysning. Dette bidrar til å redusere synlighet og visuelle virkninger i det omkringliggende landskapet. Påvirkningen er størst i nærområdet til tiltaket, mens de overordnede landskapstrekkene og opplevelsen av de omkringliggende skog- og fjellområdene i hovedsak opprettholdes. Usikkerheten knytter seg særlig til endelig utforming, volum og synlighet av bebyggelse og terrenginngrep.	

6.6 Trafikk

Beskrivelse Planforslaget legger til rette for turist- og reiselivsvirksomhet som vil generere økt trafikk sammenlignet med dagens situasjon. Trafikken vil i hovedsak være knyttet til besøkende med personbil, i tillegg til noe kollektivtransport og vareleveranser. Besøksaktiviteten forventes å være relativt jevnt fordelt gjennom året og gjennom dagen, slik at trafikkbelastningen i hovedsak fordeles over tid. Trafikk knyttet til skiferdriften forventes i hovedsak å videreføres på et nivå tilsvarende dagens situasjon og utgjør dermed en begrenset del av den samlede trafikkøkningen. Planforslaget innebærer likevel at området får en mer sammensatt trafikk- og bruksstruktur, med både tungtransport, personbiltrafikk, ansatte, besøkende og friluftsbrukere. Trafikk, støy og støv vurderes samlet som en del av ett fagtema, da disse forholdene i stor grad henger sammen og påvirker de samme brukergruppene og arealene. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig for konsekvensvurderinger i reguleringsplanen. Trafikk, støy og støv er ikke tema som omfattes av standardisert verdisetting etter M-1941. Vurderingen er derfor gjennomført som en faglig og skjønnsmessig vurdering av påvirkning og konsekvenser basert på tilgjengelig kunnskap om trafikkforhold, støy og støv.
Trafikk, støv og støy i utredningsområdet
Dagens situasjon er preget av relativt begrenset trafikk knyttet til skiferdrift, med hovedsakelig tungtransport og noe persontransport til og fra uttaksområdet. Trafikken går delvis gjennom boligområdet på Hjellum, der det ikke er separat tilrettelegging for myke trafikanter. Dette innebærer at kjøretøy og myke trafikanter deler vegareal, og gir en sårbar trafikksituasjon med hensyn til trafikksikkerhet. Samtidig benyttes området av flere brukergrupper, herunder beboere, ansatte, grunneiere og friluftsutøvere. Planforslaget legger til rette for etablering av turist- og reiselivsvirksomhet med et forventet besøkstall på om lag 55 000 besøkende det første driftsåret og opptil rundt 120 000 besøkende på lengre sikt.

Dette vil gi en vesentlig økning i trafikken sammenlignet med dagens situasjon. Trafikken vil i hovedsak bestå av personbiltrafikk, supplert med noe kollektivtransport og vareleveranser. Trafikk knyttet til skiferdriften forventes i hovedsak å videreføres på et nivå tilsvarende dagens situasjon og vil fortsatt utgjøre en del av trafikkbildet i området. Området vil dermed få en mer sammensatt trafikk- og bruksstruktur enn i dag, med tungtransport knyttet til skiferdrift, personbiltrafikk, vareleveranser, ansatte, besøkende og friluftsbrukere.

Støv og støy er tett knyttet til trafikk og drift i området. Trafikk og økt ferdsel kunne medføre økt støy- og støvbelastning i tilknytning til vegnettet og i randsonene av planområdet. Støy og støv er knyttet både til trafikk og til drift i skiferuttakene, herunder transport, intern massetransport og håndtering av steinmasser.

Det er gjennomført en egen støyfaglig utredning som grunnlag for planforslaget. Beregningene er utført med utgangspunkt i eksisterende driftskonsesjoner, godkjente driftsplaner og de uttaksområdene som reguleringsplanen åpner for. Utredningen viser at støypåvirkningen fra framtidige uttaksområder i hovedsak er sammenlignbar med dagens situasjon. Gul støysone (Lden 55 dB) strekker seg maksimalt om lag 200–220 meter utenfor uttaksområdene. Områdene avsatt til fritids- og turistformål ligger i hovedsak utenfor påvirket område og har tilfredsstillende støynivå. Enkelte setre nord for uttaksområdene kan imidlertid bli berørt av støy fra virksomheten.

Planforslaget omfatter etablering av ny atkomstveg til området ved realisering av hotellvirksomhet. Den nye atkomsten vil føre trafikk til og fra planområdet utenom boligområdet på Hjellum. Etablering av ny atkomst er sikret gjennom rekkefølgekrav i planen.

Påvirkning Noe forringet	<u>Påvirkning:</u> Planforslaget vil medføre økt trafikk og aktivitet i området som følge av etablering av turist- og reiselivsvirksomhet. Trafikken vil i større grad bestå av personbiltrafikk, vareleveranser og besøkstrafikk, samtidig som tungtransport knyttet til skiferdriften videreføres. Dette gir en mer sammensatt trafikk- og bruksstruktur enn i dag, med flere trafikantgrupper og økt aktivitet innenfor planområdet. Økt trafikk og aktivitet kan medføre økt støy- og støvbelastning lokalt. Støyrapporten viser imidlertid at endringene i støysituasjonen er begrensede, og at påvirkningen i hovedsak er konsentrert til områdene nær skiferuttakene. Transport knyttet til skiferdriften er vurdert å ha liten støypåvirkning, og planlagt hotellområde har tilfredsstillende støynivå. Enkelte setre innenfor influensområdet kan bli berørt av støy fra virksomheten. Samtidig innebærer planforslaget etablering av ny atkomstveg til området. Den nye atkomsten vil føre trafikken utenom boligområdet på Hjellum og redusere konflikter mellom kjøretøy og myke trafikanter. Dette vurderes å gi bedre trafikksikkerhet og redusert støy- og støvbelastning i boligområdet sammenlignet med en situasjon der økt trafikk fortsatt går gjennom eksisterende vegnett. I planområdet vurderes påvirkningen som **noe forringet** på grunn av mer sammensatt trafikkbilde og økt aktivitet. Samtidig vil etablering av ny atkomst gi redusert trafikk, støy og støv gjennom boligområdet på Hjellum og en forbedret trafikksikkerhet sammenlignet med dagens situasjon. <u>Midlertidige virkninger:</u> Anleggsfasen vil gi økt tungtransport, støy, støv og mulig redusert framkommelighet. Slike virkninger kan være merkbare for beboere, friluftsbrukere og eksisterende drift.

	Avbøtende tiltak: Det viktigste avbøtende tiltaket er etablering av ny atkomst som leder trafikk utenom boligområdet på Hjellum. Dette ligger som et rekkefølgekrav ved etablering av turistvirksomhet. Det kreves et eget reguleringsplanarbeid for etablering av ny atkomstveg. Effekten av ny atkomst vurderes som høy for Hjellum. Andre viktige tiltak vil være trafikksikre løsninger internt i planområdet med et tydelig skille mellom drifts- og besøksfunksjoner, støvreduserende tiltak på grusveger og eventuelle støyreduserende tiltak der det er behov. Det er innarbeidet planbestemmelser for dette.
Konsekvensgrad for trafikk, støv og støy i utredningsområdet	
Ingen fastsatt verdi og med noe forringet påvirkning er dette vurdert å gi **noe negativ konsekvens (–)** for trafikk, støy og støv innenfor planområdet med influensområdet.	**Noe negativ konsekvens -**
Samlet vurdering av trafikk støv og støy	
Samlet vurderes konsekvensene for trafikk, støy og støv som **noe negativ (-).** Området er allerede påvirket av trafikk, støy og støv som følge av eksisterende skiferdrift og tilhørende transport. Planforslaget innebærer økt aktivitet gjennom etablering av turist- og reiselivsvirksomhet, noe som vil føre til økt trafikk og flere brukergrupper i området. Dette medfører en samlet økning i belastningen sammenlignet med dagens situasjon. Samtidig vil etablering av ny atkomstveg føre trafikken utenom boligområdet på Hjellum, noe som reduserer trafikkbelastning, støy og støv for beboerne sammenlignet med dagens situasjon. Den økte belastningen vil derfor i hovedsak være knyttet til selve planområdet og områdene nær skiferuttaket og den nye virksomheten. Samlet vurderes planforslaget å gi en økt belastning lokalt, men belastningen vurderes ikke å bli vesentlig som følge av avbøtende tiltak, særlig etablering av ny atkomst og krav til trafikksikre løsninger og støvreduserende tiltak. Den samlede belastningen vurderes som moderat økt sammenlignet med dagens situasjon.	**Noe negativ konsekvens -**

6.7 Landbruk

Beskrivelse

Planområdet består i hovedsak av skog- og utmarksarealer med innslag av myr, åpen fastmark og arealer påvirket av tidligere og pågående råstoffutvinning. Det er ikke registrert dyrka eller dyrkbar mark innenfor planområdet. Området benyttes imidlertid som beite for sau og storfe, og omfatter også skogressurser og andre utmarksressurser.

Eksisterende kunnskap bygger på arealressurskart, kartdata fra Kilden/NIBIO og beskrivelser av dagens bruk.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og tilstrekkelig. Offentlige arealressursdata gir god oversikt over markslag, skogressurser, beiteverdi og fravær av dyrka og dyrkbar mark.

Landbruk er ikke et eget tema i M-1941, og vurderes derfor som en faglig og skjønnsmessig vurdering basert på bl.a. jordbruk, skog og beite.

Landbruk i utredningsområdet

Verdi	Påvirkning	
Noe til middels verdi	Noe forringet	Verdi: Ved verdisettingen er fravær av dyrka og dyrkbar mark tillagt stor vekt. Dette trekker jordbruksverdien ned. Samtidig har området verdi som utmarksbeite og skogressurs, og deler av planområdet er registrert som vernskog. Deler av planområdet er registrert som vernskog. Dette gir arealene en tilleggsverdi som skogressurs og bidrar til å trekke verdien noe opp. Tilstanden på landbruksverdiene vurderes som typisk for skog- og utmarksarealer i området. Verdiene er ikke knyttet til intensiv jordbruksproduksjon, men til ekstensiv bruk, beite, skog og tradisjonell utmarksressurs. Eksisterende skiferdrift og veger har allerede redusert sammenheng og brukskvalitet i deler av arealet, men store deler av omkringliggende arealer har fortsatt funksjon som utmarks- og beiteområde. 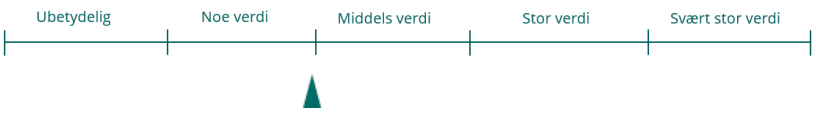 Samlet vurderes landbruksverdien som **noe til middels verdi**. Fravær av dyrka og dyrkbar mark gjør at verdien ikke vurderes som stor. Beitebruk, skogressurser og vernskog gjør likevel at verdien ikke er ubetydelig. Verdien vurderes å ligge i øvre del av noe verdi / nedre del av middels verdi. Påvirkning: Siden det ikke berøres dyrka eller dyrkbar mark, vurderes påvirkningen på jordbruksressurser som begrenset. Påvirkningen er primært knyttet til utmarksbruk, tilgjengelighet og praktiske ulemper for beite og

		landbruksdrift. Samtidig tilbakeføres enkelte arealer til landbruksformål, noe som delvis kompenserer for nye arealbeslag innenfor planområdet. 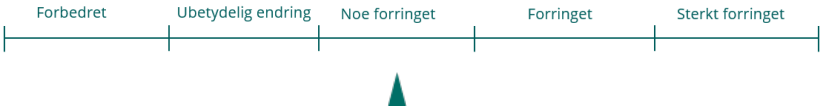 Påvirkningen vurderes samlet som **noe forringet**. Påvirkningen settes ikke høyere fordi viktige jordbruksarealer ikke berøres, og fordi planforslaget i stor grad videreutvikler virksomhet innenfor områder som allerede er påvirket av eksisterende skiferdrift. Det tilbakeføres også areal til landbruksformål, noe som delvis kompenserer for arealbeslag innenfor planområdet. Arealbeslag, økt aktivitet og endret tilgjengelighet kan likevel gi lokale ulemper for beite og utmarksbruk. <u>Midlertidige virkninger</u> Anleggsfasen kan gi midlertidig redusert tilgang til landbruksveger, økt trafikk, støy og forstyrrelser for beitedyr. <u>Avbøtende tiltak</u> Aktuelle tiltak omfatter sikring av adkomst til landbruksarealer, opprettholdelse av landbruksveger og nødvendige gjerder eller stengsler for å ivareta beitebruk.
Konsekvensgrad for landbruk i utredningsområdet iht. konsekvensvifte		
Noe til middels verdi og noe forringet påvirkning gir **liten negativ konsekvens (–).**		**Noe negativ konsekvens -**
Samlet vurdering av landbruk		
Planforslaget berører ikke dyrka eller dyrkbar mark. Påvirkningen er i hovedsak knyttet til utmarksbeite, tilgjengelighet og annen utmarksbruk. Store deler av planområdet er allerede påvirket av eksisterende skiferdrift, og planforslaget innebærer i stor grad videreutvikling av virksomhet innenfor disse områdene. Samtidig tilbakeføres areal til landbruksformål. Arealbeslag, økt aktivitet og endret tilgjengelighet kan gi lokale ulemper for beite og utmarksbruk, men omfanget vurderes som begrenset. Usikkerheten er lav, da ressursgrunnlaget er relativt godt kjent og konsekvensene små.		**Noe negativ konsekvens -**

6.8 Flom og overvann

Beskrivelse

Planområdet omfatter skiferuttak, terrenginngrep, veger, dreneringslinjer, bekker og områder der naturlige vannveger er endret gjennom tidligere drift.

Innenfor planområdet håndteres overvann i dag i tilknytning til skiferdriften, bl.a. gjennom oppsamling og kontrollert bortledning av vann fra uttaksområdene. Dagens dreneringssystemer og vannhåndtering inngår som en del av kunnskapsgrunnlaget for vurdering av planforslaget.

Eksisterende kunnskap bygger på kartdata, NVE sine aktsomhetskart, befaringer, beskrivelser av dagens dreneringsforhold, genererte dreneringslinjer i Scalgo og kjennskap til dagens håndtering av overflate- og grunnvann i skiferdriften.

Med bakgrunn i befaringer og egen utarbeidet fagrapport foreligger det tilstrekkelig kunnskap til å beskrive hovedtrekkene i dagens situasjon og identifisere sentrale problemstillinger knyttet til avrenning, overvann og vannmiljø. Vannmiljø inngår som del av en samlet vurdering av forhold knyttet til flom, overvann og avrenning.

Flom, overvann og avrenningsforhold er ikke tema som omfattes av standardisert verdisetting etter Miljødirektoratets veileder M-1941. Vurderingen er derfor gjennomført som en faglig og skjønnsmessig vurdering av dagens situasjon, planforslagets påvirkning og behov for avbøtende tiltak knyttet til avrenning, overvannshåndtering og vannmiljø.

Flom og overvann i utredningsområdet

Påvirkning Noe forringet	Påvirkning: Planforslaget innebærer etablering av ny bebyggelse, veger og annen infrastruktur, noe som vil øke andelen tette flater og endre avrenningsforholdene sammenlignet med dagens situasjon. Dette kan gi økt overflateavrenning, særlig ved kraftig nedbør og snøsmelting, og medfører økt behov for kontrollert overvannshåndtering. Planforslaget innebærer etablering av ny bebyggelse, veger og annen infrastruktur, noe som vil øke andelen tette flater og endre avrenningsforholdene sammenlignet med dagens situasjon. Dette kan gi økt overflateavrenning, særlig ved kraftig nedbør og snøsmelting, og medfører økt behov for kontrollert overvannshåndtering. Med de løsningene som er lagt til grunn i planen vurderes påvirkningen samlet som **noe forringet**. Dersom løsningene ikke dimensjoneres eller gjennomføres tilfredsstillende, kan påvirkningen bli større. Midlertidige virkninger: Anleggsfasen kan gi økt partikkeltransport, avrenning fra masser, støv og risiko for forurensning. Avbøtende tiltak: Aktuelle tiltak er kontrollert bortledning av vann og krav til overvannshåndtering i videre prosjektering samt oppfølgning av prøver når det gjelder vannmiljø. Effekten av tiltakene vurderes som god dersom dette følges opp.

Konsekvensgrad for flom og overvann i utredningsområdet iht. konsekvensvifte	
Ingen fastsatt verdi og Noe forringet påvirkning vurderes å gi **liten negativ konsekvens (–)** for vann og overvann innenfor planområdet.	**Noe konsekvens -**
Samlet vurdering av flom og overvann	
Planforslaget medfører endringer i avrenning og økt behov for kontrollert overvannshåndtering. Påvirkningen er knyttet til risiko for økt avrenning og påvirkning på resipient. Samtidig er det lagt til grunn at tekniske løsninger (fordrøyning, rensing, infiltrasjon) kan håndtere dette. Samlet vurderes planforslaget å gi liten negativ konsekvens for flom, overvann og avrenningsforhold, forutsatt at planlagte løsninger for overvannshåndtering, fordrøyning, rensing og kontrollert bortledning av vann etableres og følges opp i videre prosjektering. Usikkerheten er moderat, da endelig effekt av tiltakene ikke er dokumentert før detaljprosjektering.	**Noe negativ konsekvens -**

6.9 Naturressurser/mineralressurser

Beskrivelse

Det fremgår ikke av fastsatt planprogram at naturressurser eller mineralressurser skal utredes som et eget tema i konsekvensutredningen. Samtidig fremgår det av planprogrammet at hensynet til kartlagte råstoffressurser skal tillegges særlig vekt i området. Planområdet ligger innenfor et område der råstoff-forekomster er definert som et sentralt hensyn i overordnet plan, og dette forutsettes lagt til grunn i det videre planarbeidet. Det fremgår også av innspill til planprogrammet og saksbehandlingen at eventuell påvirkning på registrerte mineralforekomster og pågående uttaksvirksomhet skal vurderes i planarbeidet.

Eksisterende kunnskap bygger blant annet på NGUs mineralressursdatabase, eksisterende driftskonsesjon, godkjent driftsplan og dokumentasjon av skiferdriften i området.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og tilstrekkelig. Mineralressursen er godt dokumentert gjennom NGUs databaser og langvarig drift i området.

Naturressurser/mineralressurser er ikke et eget tema med standardisert metodikk i M-1941. For å synliggjøre planforslagets betydning for mineralressursen er det likevel gjennomført en faglig vurdering av ressursens betydning, planforslagets påvirkning og samlet konsekvens.

Naturressurser/mineralressurser i utredningsområdet	
Naturressurser i denne planen omfatter primært mineralressurser. Skiferforekomsten ved Pillarguri er den klart dominerende naturressursen innenfor planområdet og utgjør grunnlaget for eksisterende og planlagt virksomhet. Planområdet omfatter en betydelig skiferforekomst, som inngår i den regionale skiferforekomsten i Ottadalen. NGUs kartdatabase viser at forekomsten ved Pillarguri er en registrert natursteinsressurs, og at den har høy råstoffmessig betydning. Skiferdrift har foregått i området over lang tid, og dagens virksomhet er basert på etablerte uttaksområder, godkjent driftsplan og gjeldende konsesjon. Forekomsten er godt dokumentert, både gjennom historisk drift og gjennom geologiske kartlegginger, og representerer en viktig lokal og regional ressurs. Planforslaget legger til rette for videreføring og utviding av eksisterende skifervirksomhet. Dette innebærer at den geologiske ressursen fortsatt kan utnyttes, og at planforslaget bidrar til å sikre langsiktig tilgang til råstoffgrunnlaget.	
Påvirkning Forbedret	Påvirkning: Tiltaket vurderes som positivt med hensyn til ressursutnyttelse, ved at det viderefører og utvikler en etablert næringsaktivitet basert på stedegne mineralressurser. Påvirkningen vurderes samlet som **positiv/forbedret** ved at planen legger til rette for videre drift, utvidelse av uttaksområdet og langsiktig utnyttelse av skiferforekomsten. Planforslaget omfatter også turist- og reiselivsvirksomhet. Det er imidlertid ikke identifisert forhold som vesentlig begrenser tilgangen til eller framtidig utnyttelse av mineralressursen. Planen er utformet slik at nye formål kan etableres uten å komme i vesentlig konflikt med eksisterende eller framtidige uttaksområder. Midlertidige virkninger: Det vurderes ikke å være særskilte midlertidige virkninger for mineralressursen utover ordinær drifts- og anleggsaktivitet. Midlertidige praktiske forhold knyttet til anleggsgjennomføring vurderes ikke å påvirke selve ressursgrunnlaget. Det er ikke registrert noen forekomst på de arealer hvor turistvirksomheten planlegges. Avbøtende tiltak: Det viktigste avbøtende tiltaket er tydelig arealavklaring i plankart og bestemmelser, slik at nye formål ikke kommer i konflikt med eksisterende eller framtidig skiferdrift. Dette er ivaretatt gjennom plankart og planbestemmelser.
Konsekvensgrad for naturressurser/mineralressurser i utredningsområdet	
Skiferforekomsten har svært høy verdi som mineralressurs. Planforslaget legger til rette for videreføring og utvidelse av uttaksvirksomheten, og påvirkningen vurderes derfor som positiv. Dette gir **stor positiv konsekvens (+++).**	**Stor positiv konsekvens +++**

Samlet vurdering av naturressurser/mineralressurser	
Planforslaget legger til rette for videreføring og utvidelse av skiferdriften, og sikrer dermed fortsatt utnyttelse av en mineralressurs med høy råstoffmessig betydning. Forekomsten ved Pillarguri er en viktig regional ressurs og danner grunnlag for eksisterende næringsvirksomhet i området. Det er lagt vekt på at planen sikrer langsiktig drift og ikke medfører vesentlige begrensninger for framtidig ressursutnyttelse. Samtidig er de ulike arealformålene avklart gjennom plankart og bestemmelser slik at konflikter mellom skiferdrift og andre formål i hovedsak unngås. Planforslaget innebærer ikke vesentlige begrensninger for framtidig uttak av skiferressursen.	**Stor positiv konsekvens +++**

6.10 Sammenstilling av konsekvenser

Vurdering av konsekvens	**Null-alternativet**	**Alternativ 1/Hovedalternativet**
Naturverdier og biologisk mangfold	**0**	**Stor negativ konsekvens**
Friluftsliv	**0**	**Middels negativ konsekvens**
Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap	**0**	**Noe konsekvens/ubetydelig**
Landskap	**0**	**Middels negativ konsekvens**
Trafikk	**0**	**Noe negativ konsekvens**
Landbruk	**0**	**Noe negativ konsekvens**
Flom og overvann	**0**	**Noe negativ konsekvens**
Naturressurser/mineralressurser	**0**	**Stor positiv konsekvens**
Samlet konsekvens	**0**	**Middels negativ konsekvens**

Planforslaget gir klart positive virkninger knyttet til videre utnyttelse av en viktig mineralressurs og videreføring av eksisterende næringsvirksomhet. Samtidig medfører planen store negative konsekvenser for naturverdier og biologisk mangfold, samt middels negative konsekvenser for landskap og friluftsliv. Selv om den positive virkningen for mineralressursene vurderes som stor, vurderes de samlede negative konsekvensene for miljøtemaene å veie noe tyngre. Samlet vurderes derfor planforslaget å ha **middels negativ konsekvens.**

6.11 Klima og energi

Planforslaget berører flere av temaene i Statlige planretningslinjer for klima og energi pkt. 4.3, herunder arealbruk, klimagassutslipp, energibruk, fornybar energi og sirkulær økonomi. Den største påvirkningen på klimagassutslipp er knyttet til utbyggingsaktivitetene og arealbeslaget som følge av etablering av turistanlegget og videreføring av skiferdriften, da gjennom omdisponering av skogarealer og tilhørende tap av karbonlagring og framtidig karbonopptak. I tillegg vil turistvirksomheten medføre økte utslipp knyttet til transport i driftsfasen som følge av økt besøksaktivitet, samt energiforbruk.

Samtidig legger planforslaget opp til flere løsninger som kan redusere klima- og miljøbelastningen sammenlignet med mer tradisjonelle utbyggingsmetoder og driftsformer. Dette omfatter lokal massehåndtering, bruk av lokale materialressurser som Otta-skifer og kleberstein, gjenbruk av overskuddsmasser, samt revegetering og tilbakeføring av arealer etter avsluttet uttak. Videre legger

GeoNest-konseptet til rette for energieffektiv drift gjennom energilagring, varmegjenvinning og utnyttelse av geotermiske ressurser, samtidig som planforslaget åpner for lokal fornybar energiproduksjon. Samlet viser vurderingene at planforslaget både medfører klimabelastninger og inneholder tiltak som kan bidra til å redusere klimagassutslipp, ressursforbruk og energibruk.

6.12 Samfunnssikkerhet: risiko- og sårbarhetsanalyse

Det er gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) i tråd med kravene i plan- og bygningsloven og relevante forskrifter. Denne har som formål å identifisere og vurdere farer, sårbarheter og risikoforhold som kan påvirke planområdet.

Prosessen omfatter en innledende farekartlegging etterfulgt av sårbarhetsvurdering for de aktuelle temaene.

Samlet vurdering er at planområdet fremstår som lite til moderat sårbart, forutsatt at foreslåtte tiltak gjennomføres og følges opp i videre planlegging og prosjektering.

Følgende farer var vurdert som relevante for planområdet og er blitt utredet:

- Skredfare bratt terreng
- Flom i vassdrag
- Ekstremnedbør (overvann)
- Skog- / lyngbrann
- Kjemikalieutslipp og annen akutt forurensning
- Støy
- VA-anlegg/-ledningsnett
- Trafikkforhold

Av disse fremsto planområdet som moderat sårbart for skogbrann, og det ble derfor utført en risikoanalyse for dette temaet.

Det er identifisert tiltak som det ut fra samfunnssikkerhetshensyn er nødvendig å gjennomføre for å sikre at risikoen holdes på et akseptabelt nivå. Anbefalte avbøtende tiltak som er planrelatert er fulgt opp i planbestemmelsene. Ytterligere anbefalte tiltak følges opp videre i detaljprosjektering, byggesak og driftsfase.

7 Innkomne innspill

I forbindelse med varsel om oppstart i 2022, er det kommet inn 11 merknader. Disse er i det følgende oppsummert.

Nr.	Avsender	Dato
1	NVE- Norges vassdrags- og energidirektorat	31.10.22
2	Mattilsynet	01.11.22
3	Direktoratet for mineralforvaltning	16.11.22
4	Statens vegvesen	06.12.22
5	Innlandet fylkeskommune	08.12.22
6	Statsforvalter i Innlandet	13.12.22
7	Sel historielag	16.11.22
8	Naturvernforbundet i Ottadalen og Sel	06.12.22
9	Elisabeth Endrestad	08.12.22
10	Linda Endrestad	08.12.22
11	Grunneiere ved Pillarguritoppen	08.12.22

Oppsummering av merknader	Forslagstillers kommentar
1. NVE NVE sender sine generelle innspill til varsel om oppstart av planarbeid. NVE vil gi konkrete innspill og uttalelser dersom det bes om faglig bistand til konkrete problemstillinger. Kommunen må vurdere om planen ivaretar nasjonale og regionale interesser, jf. NVEs veileder 2/2017.	Innspillet tas til orientering.
2. Mattilsynet Mattilsynet påpeker at de har gitt uttalelser til tidligere søknad om driftskonsesjon for Pillarguri, Skardet og Lia. Mattilsynet påpeker videre at eventuelle drikkevannskilder må kartlegges og tas hensyn til, for å hindre forurensing. Mattilsynet påpeker videre at fiskehelse/fiskevelferd i Selsjordbekken må sikres, evt med tiltak for å hindre direkte avrenning til bekken. Det må også settes inn tiltak som sikrer velferden til vilt og evt beitedyr, med hensyn til risiko for å kunne bli påført skade ved f.eks. fall ved bruddkanten. Videre vises det til lov om plantehelse, som stiller krav om hensyn til plantehelse og spredning av planteskadegjørere. Dette særlig i forbindelse med flytting av masser. Mattilsynet ber om å bli orientert i det videre planarbeidet.	Det er gjennomført søk i Granada, og det er ikke registrert drikkevannskilder innenfor planområdet som påvirkes av tiltaket. Hensynet til vannmiljøet i Seljordsbekken er fulgt opp gjennom planforslaget. Planbestemmelsene stiller krav om prøvetaking oppstrøms og nedstrøms steinbruddet for metaller og suspendert stoff, og ved forhøyede verdier skal det vurderes nødvendige tiltak. Planbestemmelsene stiller krav om sikring av uttaksområdet i driftsfasen og ved avsluttet drift. Forholdet til plantehelse er fulgt opp i bestemmelsene.

3. Direktoratet for mineralforvaltning DMF påpeker at det er tre registreringer av skifer innenfor foreslått planområde. En av disse er av internasjonal betydning. I tillegg er det en klebersteinforekomst som ligger utenfor planområdet. DMF viser til at forekomstområdene er større enn foreslått planområde. Videre påpekes det at drift i uttakene bør skje på en slik måte at framtidig utvidelse ikke påvirkes eller begrenses. Disse vurderingene bør fremgå av konsekvensutredningen.	Planavgrensningen er fastsatt med utgangspunkt i det arealet som er aktuelt for uttak i denne omgang, samtidig som det er tatt hensyn til underliggende ressursforekomster. Drift og utforming av uttaket vil skje på en måte som ikke er til hinder for en eventuell framtidig utvidelse. Planen legger ikke opp til tiltak som vil vanskeliggjøre fremtidig utvidelse. Dette må videre følges opp i driftsplanen.
DMF savner begrunnelse for hvorfor ikke klebersteinsbruddet er en del av reguleringsplanen.	Klebersteinsbruddet er ikke aktuelt å ta med i dette planarbeidet da området er regulert og driftes av andre aktører enn drivere i Pillarguribrota.
DMF gir videre føringer om at planbeskrivelsen må inneholde beskrivelse av mineralressursene og vurdering av ressursens egnethet til det formålet de planlegges brukt til. Dette omfatter: geologisk struktur, estimert totalt volum innenfor reguleringsplanen, kvalitet og kvalitetsvariasjoner, samt bruksområde og marked på kort og lang sikt.	Det legges til grunn at forekomsten består av skifer som utnyttes til blant annet skifer, murestein og blokkstein, og at ressursen har etablert marked både nasjonalt og internasjonalt. Planbeskrivelsen er supplert med informasjon om forekomsten basert på tilgjengelige ressursvurderinger, driftsplaner og eksisterende driftskonsesjon.
DMF påpeker at samlet uttak på mer enn 10 000 m3 masse krever konsesjon før drift kan starte, jf. mineralloven § 43. Drift, sikring og avslutning av massetak reguleres av mineralloven. Reguleringsplanen gir arealavklaringer for uttak, setter en ytre grense for uttaket, samt tidsbegrensning og etterbruk. Reguleringsplanen skal ikke sette føringer for hvordan driften skal skje. Den som driver massetak, er ansvarlig for å sikre uttaksområdet. I reguleringsplanen må det settes av tilstrekkelig areal for sikringstiltak, for tilsyn og for vedlikehold av disse. Etterbruk av området, og krav til utforming av arealet etter avsluttet uttak, bør fastsettes i reguleringsplanen, i planbestemmelsene.	Når det gjelder krav til konsesjon etter mineralloven, vises det til at det allerede er gitt driftskonsesjon etter mineralloven § 43 for tre områder, og at drift skal skje i samsvar med godkjent driftsplan. Det presiseres at eventuell utvidelse av uttaket krever ny behandling, herunder både reguleringsplan og ny eller utvidet driftskonsesjon. Dette er bakgrunnen for reguleringsarbeidet. Merknaden tas til orientering. Reguleringsplanen avklarer arealbruk, avgrenser uttaksområdet og fastsetter rammer for driftstid og etterbruk. Det legges ikke opp til å regulere selve driften, som ivaretas gjennom mineralloven og tilhørende regelverk. Reguleringsplanen legger til rette for nødvendige arealer til sikringstiltak, tilsyn og vedlikehold i tilknytning til massetaket. Det stilles videre krav til etterbruk og istandsetting av området etter avsluttet uttak gjennom planbestemmelsene. Ansvar for sikring av uttaksområdet ivaretas av driftsansvarlig i tråd med gjeldende regelverk.
4. Statens vegvesen Statens vegvesen har ikke merknader til selve uttaket. Vegvesenet påpeker at utforming og dimensjonering av avkjørsler og kryss må	Forhold knyttet til utforming og dimensjonering av avkjørsler og kryss tas til etterretning. Støy fra transport langs

avklares med vegeier, samt at støy langs tilkomstvegen må avklares etter T-1442/2021.	tilkomstvegen er vurdert som en del av planarbeidet. Støyrapport følger planforslaget som vedlegg.
5. Innlandet fylkeskommune Fylkeskommunen har innspill til kulturarv, samferdsel og ulike planfaglige tema; herunder SBATP, vannmiljø, friluftsliv, vilt, villrein, ferskvannsfisk, barn og unge, universell utforming og stedsutvikling. Innenfor planområdet finnes blålyng, art med nasjonal forvaltningsinteresse. Det bør utredes hvordan skogsområdene innenfor planavgrensningen vil bli påvirket av planen, da arealendringer er en viktig påvirkningsfaktor. Det er positivt at kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap skal utredes. Kulturminneplanen for Sel er et viktig plangrunnlag. Det bør vurderes skjermingssoner rundt kulturminnene. Fylkeskommunen påpeker at trafikk, støy og støv fra tiltaket skal vurderes og utredes, herunder også trafikksikkerhet og skoleveg. Det må vurderes om adkomstveg til Pillarguri er tilstrekkelig dimensjonert, eller om det må gjøres utbedringer. Adkomst fra fylkesveg skal utformes i hht håndbok N100. Eventuelle tiltak må tas inn som rekkefølgekrav i planbestemmelsene.	I forbindelse med planarbeidet er det gjennomført kartlegging av biologisk mangfold. Forekomst av arter med forvaltningsinteresse er kartlagt og vurdert. Det er gjort vurderinger av hvordan disse forekomstene påvirkes av tiltaket. Påvirkning på skogsområdene er særskilt utredet i konsekvensutredningen. Skog er dominerende naturtype i planområdet, og det er gjort vurderinger av arealbeslag, fragmentering og kanteffekter. Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap vil bli utredet som del av planarbeidet, med kulturminneplanen for Sel som et sentralt kunnskapsgrunnlag. Det er lagt inn hensynssone på områder med verdi. Dersom turistvirksomheten ikke etableres, vil trafikkmengde og trafikkbilde i hovedsak være tilsvarende dagens situasjon. Det legges derfor ikke opp til krav om utbedring av eksisterende kryssløsning. Ved etablering av turistvirksomhet er det lagt til grunn at ny adkomstveg etableres, slik at trafikken ledes utenom eksisterende boligområde på Hjellum. Dette er sikret gjennom rekkefølgekrav om at ny adkomst skal være opparbeidet før turistvirksomheten tas i bruk. Ny adkomst fra fylkesveg/Veggumsvegen forutsettes prosjektert og opparbeidet i tråd med gjeldende krav, herunder Statens vegvesens håndbok N100. Løsningen vil bidra til å forbedre trafikksikkerheten. Støyforhold er vurdert gjennom egen støyfaglig utredning.
6. Statsforvalteren i Innlandet Stasforvalteren viser til nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, og forutsetter at relevante føringer legges til grunn for planarbeidet. Statsforvalteren foreslår at landbruk utredes som eget tema, og at kulturlandskap innarbeides i tema om kulturminner. Videre at landskap, restaurering og evt. etterbruk utredes i eget kapittel. Statsforvalteren mener det bør vurderes en ny kartlegging av naturverdier og biologisk	Relevante føringer er lagt til grunn for planarbeidet. Landbruk er omtalt og vurdert som eget tema i planbeskrivelsen. Kulturlandskap inngår som del av temaet kulturminner. Landskap, restaurering og etterbruk er omtalt i planbeskrivelsen. Naturverdier og biologisk mangfold er kartlagt som en del av planarbeidet.

mangfold, for å sikre at utredningen ikke bare er basert på eldre, eksisterende kunnskap. Statsforvalteren støtter DMF, om å ta inn område for klebersteinsbrudd inn i reguleringsplanen. Statsforvalteren på peker at vannkvalitet må utredes sammen med overvann og flomsikring. Behov for rensing må utredes og tiltak må vurderes og beskrives. Statsforvalteren mener det bør avklares prinsipp for istandsetting av skiferbruddet, etter avslutta uttak. Som en del av dette må landskapshensyn, tilpasset istandsetting og revegetering legges til grunn. Statsforvalteren oppfordrer kommunen til å ta stilling til etterbruken av uttaksområdene, samt å ta dette inn i reguleringsbestemmelsene. Statsforvalteren forutsetter at støypåvirkning både i planområdet og langs tilkomstveger vurderes etter gjeldene støyretningslinje T-1442/2021. Det oppfordres videre til å vurdere klimavennlige løsninger i kommende anleggsdrift. Stasforvalteren forutsetter at konsekvenser for beitedyr synliggjøres, og at behovet for inngjerding og sikring utredes mot uttaksområdet. Statsforvalteren forutsetter at kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-5/18 legges til grunn i planen.	Klebersteinsbruddet vil ikke være aktuelt å ta med i dette planarbeidet da området er regulert og driftes av andre aktører enn drivere av Pillarguribrota. Flom/overvann og vannmiljø er utredet som en del av planarbeidet. Prinsipp for istandsetting og etterbruk er avklart i planprosessen. Etterbruk av uttaksområdet er vurdert og fastsatt gjennom planbestemmelsene. Støypåvirkning fra tiltaket er vurdert som en del av planarbeidet og følger planforslaget som vedlegg. Planen legger også til rette for klimavennlig og ressurseffektiv drift gjennom lokal massehåndtering, bruk av overskuddsmasser til istandsetting og terrengforming, naturlig revegetering og krav om å begrense energibruk og klimagassutslipp fra anleggsvirksomheten. Konsekvenser for beitedyr er vurdert og synliggjort i planbeskrivelsen. Rundskriv H-5/18 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet er lagt til grunn i planarbeidet.
7. Sel historielag Historielaget er opptatt av at stinettet til Tokampen og Pillarguritoppen bevares. Historielaget er videre opptatt av å sikre både den fysiske og immaterielle historien knyttet til skiferressursene. Uttaksområdet på Pillarguri er det viktigste området for å bevare dokumentasjonene av den industrielle utviklingen og verdiskapningen. Dette må tas hensyn til i planarbeidet. Gamle brudd er viktige for ettertida. Kulturhistorisk minne om den tidligere industri- og skifervirksomheten i området.	Stinettet i området, herunder forbindelser til Tokampen og Pillarguritoppen, skal opprettholdes. Kulturhistoriske verdier knyttet til skiferdriften er sikret gjennom hensynssoner. Eksisterende hensynssoner for eldre skiferbrudd i kommuneplanen videreføres i reguleringsplanen. Uttaksområdet på Pillarguri, som har stor betydning for å dokumentere tidligere industriell virksomhet og verdiskaping, vil bli særskilt hensyntatt. Det er registrert et kulturminne i form av et tidligere kleberbrudd, som i dag er tapt som følge av aktivitet i området.
8. Naturvernforbundet i Ottadalen og Sel Naturvernforbundet i Ottadalen og Sel er positiv til utarbeidelse av reguleringsplan. Planprogram er gjennomtenkt. Anleggsområdet må sikres med gjerder og porter for mennesker og dyr som ferdes i	Det er stilt krav til sikring av anleggsområdet, herunder bruk av gjerder og porter i de mest kritiske områdene for å hindre tilgang for både mennesker og dyr. Vannmiljø er vurdert som en del av planarbeidet. Med bakgrunn i at nærområdene

området. Det påpekes at det kan være miljøskadelige stoff i mineralavfall og vann som pumpes ut til Seljordsåa. Nærområdet til bruddene benyttes som turområde. Det bør vurderes om stier/turveger bør skiltes bedre.	benyttes til friluftsliv, vil det være aktuelt å vurdere behovet for bedre skilting av stier og turveger.
9. Elisabeth Endrestad Området nord for hovedvegen mellom bommen og Endrestadsetrene er i dag ikke omfattet av skiferuttak. Området fremstår med delvis uberørt skog og benyttes i friluftsammenheng, samt som beiteområde. Ønsker at uttaksområdet begrenses til området sør for hovedvegen gjennom feltet. Tiltak for tilbakeføring av uttaksområder til LNF bør også beskrives i planen.	Hoveddelen av området nord for hovedvegen er avsatt til steinbrudd/masseuttak. Den nordlige delen, som omfatter det tidligere bruddet i Skardet, har kulturhistorisk verdi og er derfor regulert til LNFR med hensynssone bevaring kulturmiljø. Reguleringsplanen fastsetter overordnede prinsipper for tilbakeføring (istandsetting/etterbruk), som detaljert følges opp i driftsplanen.
10. Linda Endrestad Området nord i planområdet er i dag ikke i bruk for uttak av skifer. Store deler av dette området er i dag brukt til jakt, beite og friluftsliv. Nye uttak i dette området vil påvirke både beitemuligheter og friluftsliv. Vi ber derfor om planen mot nord avgrenses til områder som det i dag utvinnes skifer. Området er i dag hyppig brukt av turgåere og henger naturlig sammen med tilgrensende kulturminner og Pillarguritoppen.	Se svar i punkt nr. 9. Kulturminner og friluftsliv er utredet og beskrevet i planarbeidet.
11. Grunneiere ved Pillarguritoppen; Rune Solhjelm, Line Bergum og Olav Jostein Bergum, Kjell Hølmo og Per Hølmo. Grunneierne mener planområdet må utvides til å omfatte området rundt Rautjønn og Endrestadsetre. Området ved Øvre Skardet og området ved Bupiggen ønsker grunneierne ikke benyttet til uttak av skifer. Områdene er viktige turmål og friluftsområder. Grunneierne viser til at definisjonen av 0-alternativet er noe utydelig. Dvs. at 0-alternativet vil fortsette å være et område for massetak. Grunneierne mener det er reguleringsplanen som skal ligge til grunn for videre utvikling og omfang av masseuttaket og ikke råstoffområdet som er angitt i kommuneplanens arealdel. Knyttet til kulturlandskap og landbruk er det viktig at den gamle setervegen er kjørbar for personbil hele året. I tillegg ønskes det vegetasjonssone mot seterlandskapet.	Grense for planområdet er satt ut fra tiltakshavers behov for areal og i samsvar med privatrettslige avtaler med grunneiere, samt etter avklaring med kommunen. Det er ikke lagt opp til skiferuttak ved Bupiggen i planforslaget. Øvre Skardet er derimot tatt med som en del av uttaksområdet. Bakgrunnen er at området henger sammen med den samlede ressursen og gir en naturlig avgrensning av uttaksområdet. Dette gir også større fleksibilitet i driften og bedre mulighet for å tilpasse uttaket til terreng, sikkerhet og god ressursutnyttelse. 0-alternativet legger til grunn fortsatt drift innenfor eksisterende konsesjons- og driftsplanområder, mens nye uttaksområder og øvrige tiltak som følger av reguleringsplanen ikke realiseres. Kulturlandskap og landbruk er utredet og beskrevet i planarbeidet. Det er lagt til grunn at den gamle setervegen skal opprettholdes som kjørbar for personbil hele året. Det er lagt inn bestemmelser som sikrer at det til enhver tid skal

Knyttet til vann og overvann bør vurdering av påvirkningen av grunnvann og flomfare, samt fare for forurensing av vann vurderes. Knyttet til forurensning av grunn, grunnvann og til luft bør dette være tema i konsekvensutredning og ROS analyse.	opprettholdes nødvendig og sammenhengende vegforbindelse for vegens brukere. . Arealene mot setrene er lagt som LNFR og delvis også Hensynssone-kulturmiljø. Flom/overvann amt vannmiljø er utredet som en del av planarbeidet. Fare for forurensing er omtalt i planbeskrivelsen og en del av ROS.

I forbindelse med varsel om oppstart i 2025, er det kommet inn 7 merknader. Disse er i det følgende oppsummert.

Nr.	Avsender	Dato
1	NVE- Norges vassdrags- og energidirektorat	24.02.25
2	Mattilsynet	07.03.25
3	Direktoratet for mineralforvaltning	10.03.25
4	Innlandet fylkeskommune	27.03.25
5	Statsforvalter i Innlandet	27.03.25
6	Eldbjørg Haugaløkken og Kjell Hølmo	27.03.25
8	Knut Romsås Brenden	27.03.25

Oppsummering av merknader	Forslagstillers kommentar
1. NVE NVE sender sine generelle innspill til varsel om oppstart av planarbeid. NVE anbefaler å bruke deres internettsider for arealplanlegging, for informasjon og veiledning. NVE vil gi konkrete innspill og uttalelser dersom det bes om faglig bistand til konkrete problemstillinger. Kommunen må vurdere om planen ivaretar nasjonale og regionale interesser, jf. NVEs veileder 2/2017.	Innspillet tas til orientering.
2. Mattilsynet Mattilsynet påpeker at eventuelle drikkevannskilder må kartlegges og tas hensyn til, for å hindre forurensing. Det må iverksettes tiltak som sikrer at overvann fra uttaksområdet ikke får direkte avrenning til vassdrag, som forringer vannmiljøet og dermed dyrevelferden. Det må settes inn tiltak som sikrer velferden til vilt og evt. beitedyr, for å unngå skader ved f.eks. fall ved bruddkanten. Mattilsynet viser til forskrift om plantehelse, og forbud mot planteskadegjørere. Mattilsynet krever at det i planbestemmelsene stilles krav som hindrer spredning og smitte av plantesykdommer og	Det er ikke registrert drikkevannskilder innenfor planområdet gjennom tilgjengelige databaser, herunder GRANADA. Flom/overvann og vannmiljø er vurdert som en del av planarbeidet. Naturmangfold og landbruk er vurdert og beskrevet i planbeskrivelsen. Når det gjelder plantehelse, legges det til grunn at tiltaket skal gjennomføres i tråd med gjeldende regelverk, herunder forskrift om plantehelse. Det er tatt inn bestemmelser som skal hindre spredning av planteskadegjørere.

planteskadegjørere. Dette kan være krav til rengjøring av maskiner og utstyr mm.	
3. Direktoratet for mineralforvaltning DirMin viser til sin uttalelse fra 05.12.22. Direktoratet viser videre til at utvidelsesområdet berører natursteinforekomsten Pillaguri, som har lokal betydning. En tilrettelegging for turist- og fritidsformål må ikke komme i konflikt med eksisterende virksomhet (steinindustri). En vurdering av eventuell påvirkning på registrert forekomst og uttak må komme frem i konsekvensutredningen, eller omtales i planbeskrivelsen. Planområdet ligger innenfor område med undersøkelsesrettigheter til statens mineraler. Rettighetshaver må informeres om planprosessen og få muligheter til å gi uttalelser til planen.	Planforslaget legger til rette for videre drift og langsiktig utnyttelse av skiferressursene i Pillarguribrota som et hovedformål, samtidig som det åpnes for utvikling av et avgrenset område for turist- og fritidsformål. Det er lagt vekt på at disse funksjonene ikke skal komme i konflikt med eksisterende og framtidig steinindustri. Hensynet til natursteinforekomsten Pillarguri er ivaretatt ved at planavgrensningen og arealdisponeringen tar utgangspunkt i kjente forekomster og eksisterende uttaksområder. Relevante aktører varsles i såfall gjennom ordinær varsling ved høring av planforslaget i tråd med plan- og bygningsloven.
4. Innlandet fylkeskommune Fylkeskommunen har et veilederansvar og en rolle som samfunnsutvikler, med ansvar for en helhetlig og ønsket utvikling, gjennom planlegging i Innlandet fylke. Fylkeskommunens fagområder omfatter kulturarv, samferdsel, trafikksikkerhet, kollektiv, gåing og sykling, samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SBATP), stedsutvikling, friluftsliv, barn og unges interesser, vilt, villrein, vannmiljø, ferskvannsfisk og universell utforming. Fylkeskommunen har et særskilt ansvar som vegeier og forvalter av fylkesvegene.	Planprosessen gjennomføres i tråd med gjeldende lov- og planverk, herunder plan- og bygningsloven, samt relevante nasjonale, regionale og kommunale føringer.
Planprosessen skal gjennomføres ihht. overordnet lov- og planverk. Regionale planer og strategier skal legges til grunn for arbeidet, og kommuneplanens bestemmelser skal videreføres der dette er relevant.	Regionale planer og kommuneplanens bestemmelser er lagt til grunn for planarbeidet der dette er relevant.
Hensynet til landskapspåvirkning, infrastruktur, støy, folkehelse, friluftsliv, uteoppholdsareal, universell utforming, og barn og unges interesser skal ivaretas i planarbeidet.	Relevante temaer inngår som en del av planbeskrivelsen og konsekvensutredningen.
Det er positivt at kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap skal utredes. Temaplan for kulturminner, fra 2021 er viktig i dette arbeidet. Det er ikke behov for ytterligere kulturminneregistreringer, men det vises til varslingsplikt etter kulturminnelovens §8, andre ledd.	Kulturminner, kulturmiljø og kulturarv er et vesentlig tema i planarbeidet, og er vurdert og beskrevet i planbeskrivelsen. Temaplan for kulturminner (2021) har vært et viktig kunnskapsgrunnlag. Gjeldene hensynssoner er ivaretatt i planen.

Ved Skardet, Klebermyra og Veslebekkranden finnes det moderne spor etter bergverksdrift. Disse områdene er viktige kulturminner i Sel kommune. Evt opprusting av veger innenfor planområdet må foregå utenfor hensynsonene for kulturmiljø, og de historiske bruddene bør skjermes for påvirkning fra vegtrafikk. Eventuelle flere historiske brudd må kartlegges, vurderes og utredes, og evt reguleres med hensynssone. Gudbrandsdalsmusea har kunnskap og informasjon om de historiske og nyere bruddene i området. Når det gjelder samferdsel viser fylkeskommunen til høringsuttalelse fra 08.12.22. Planområdet har adkomst fra FV 2600, Sjoavegen, via kommunal veg og privat veg (Pillargurivegen). FV 2600 har funksjonsklasse D, trafikkmengde ÅDT 400 og fartsgrense 40 km/t. Trafikk til og fra planområdet, samt støy og støv knyttet til vegen skal vurderes og utredes. Adkomstveger fra fylkesveg skal være utformet ihht. håndbok N100. Det må gjøres vurdering om dagens adkomst er tilstrekkelig dimensjonert for den trafikkmengden planforslaget vil medføre, eller om det må gjøres utbedringer. Eventuelle nødvendige tiltak må tas inn i reguleringsplanen, som rekkefølgekrav. Eventuelle tiltak knyttet til fylkesvegen skal avklares med samferdselsavdelingen I Innlandet fylkeskommune før igangsetting. Det forventes at trafikksikkerhet og skoleveg utredes, og at evt. tiltak tas inn som rekkefølgekrav. Reguleringsplanen må beskrive hvor vidt utvidelsen av steinuttaket kan resultere i økt avrenning fra området, og om verdiene fortsatt ikke er for store med tanke på forurensning og evt. skadelige stoffer. Det er viktig å begrense avrenning til tjernene innenfor planområdet. Fylkeskommunen foreslår regulering av vegetasjonsskjermer/-soner rundt tjernene, som beskyttelse for både avrenning og støy.	Det legges til grunn at tiltak, herunder eventuell oppgradering av veger, ikke skal komme i konflikt med hensynssoner eller kulturhistoriske verdier. Kulturminnelovens varslingsplikt er innarbeidet i planbestemmelsene. Kulturminneplanen for Sel kommune fra 2021 dokumenterer en rekke historiske brudd og driftsspor knyttet til bergverk og steinindustri i kommunen. Registrerte kulturminner innenfor planområdet er lagt til grunn og innarbeidet i planarbeidet. Trafikkforhold samt støy og støv fra transport til og fra planområdet, er vurdert som en del av planarbeidet. Når det gjelder vannmiljø og avrenning er dette også vurdert i planarbeidet. Det er lagt til grunn at ny adkomstveg fra fylkesveg etableres ved eventuell turistvirksomhet, og at denne reguleres, prosjekteres og opparbeides i henhold til Statens vegvesens håndbok N100. For dagens situasjon uten turistvirksomhet vurderes trafikkmengde og belastning på eksisterende krysssløsning å være på nivå med dagens, og det er derfor ikke funnet grunnlag for utbedringstiltak. Trafikkforhold er vurdert som den del av planarbeidet. Etablering av ny adkomst vil føre trafikk utenom boligområdet på Hjellum og redusere konflikter mellom myke trafikanter og kjøretøy. Dette vurderes som et trafikksikkerhetstiltak i seg selv. Det er stilt rekkefølgekrav om at ny adkomst skal være etablert før turistvirksomheten tas i bruk. Flom/overvann og vannmiljø er vurdert som en del av planforslaget. Rautjønn er regulert til naturområde- grønnstruktur og Høghaugentjønn er angitt med hensynssone bevaring naturmiljø med visse føringer.
5. Statsforvalteren i Innlandet Statsforvalteren viser til sitt innspill ved ordinære oppstart av 27.11.22, som fortsatt er gyldig.	

Statsforvalteren påpeker at utvidelsesarealet både omfatter områder mot nordvest og nordøst, og at dette er områder som i all hovedsak er LNF-formål i kommuneplanen. Område R04, råstoffutvinning framtidig er i liten grad omfattet av planområdet.	
Statsforvalteren viser til nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027, og forutsetter at relevante føringer legges til grunn for planarbeidet. Utvidelsen mot nordøst omfatter et område med tidligere eller muligens pågående uttak, som virker fornuftig.	Planprosessen er gjennomført i tråd med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2023–2027), samt gjeldende lover og retningslinjer.
Statsforvalteren stiller seg undrende til kombinasjonen av et attraktivt reiselivsanlegg og et stort skiferuttak, men reflekterer ikke nærmere rundt dette. Reiselivsanlegg bør i utgangspunktet etablerers for å bygge opp under eksisterende destinasjoner. For Sel kommune er dette forbundet med utfordringer, siden etablerte destinasjoner i all hovedsak ligger på østsiden av Gudbrandsdalen, i utkanten av Rondane og nær sårbare villreinområder. Generelt vil flere av Statsforvalterens innspill fra 2022 være aktuelle.	Når det gjelder kombinasjonen av skiferuttak og reiselivsutvikling, er dette vurdert i planarbeidet. Det er lagt til rette for en helhetlig utvikling av området. De etablerte reiselivsdestinasjonene på østsiden av Gudbrandsdalen ligger nær viktige villreinområder. Økt utbygging og ferdsel her kan føre til større belastning og oppsplitting av leveområdene for villrein. Det vurderes derfor som positivt å utvikle reiselivstilbud utenfor disse områdene. Planområdet ved Pillarguribrota ligger vest for dalen og utenfor kjente villreinområder, og vil i mindre grad bidra til press på sårbar natur. I tillegg er planområdet allerede påvirket av eksisterende skiferdrift og inngrep, noe som gjør det mer egnet for videre utvikling enn nye, urørte områder.
Framdriftsplanen i planprogrammet virker optimistisk og tar ikke høyde for evt. innsigelser.	Planprogrammet er vedtatt og framdriftsplanen i planprogrammet er å betrakte som veiledende.
Økt aktivitet innenfor planområdet vil kunne ha vesentlig påvirkning på artsmangfold utenfor planområdet, f.eks. hekkelokaliteter for rovfugl. Både støy fra anleggsområdet og økt ferdsel som følge av utbygging av turistanlegg kan gi slike negative effekter utenfor planområdet. Det bør utføres naturtypekartlegging i utvidelsesområdet, tilsvarende kartlegging som ble gjennomført i 2023.	Det er gjennomført naturmangfoldkartlegging i planområdet, og konsekvensvurdering for temaet.
Statsforvalteren forutsetter at landskapskonsekvenser av et turistanlegg, med tilhørende infrastruktur, visualiseres på egnet måte gjennom en landskapsanalyse og fotomontasje i 3D. Det vises til veileder «H-2528N Rettleiar om planlegging av fritidsbustader», som kan benyttes til en viss	Landskapsvirkninger av tiltaket er vurdert og visualisert som en del av planarbeidet.

grad. Det vises også til kap. 3.3 i forslag til planprogram.	
Statsforvalteren forutsetter at evt. naturlige oppkommende tjern og bekker innenfor utvidelsesområdet blir sikra med kantsoner og egnede bestemmelser, jf. vannressurslovens bestemmelser. Det vises også til kap. 3.3 i forslag til planprogram.	Vannmiljø er utredet som en del av planarbeidet. Konsekvenser for landbruk og beitedyr er vurdert og synliggjort. Tjern innenfor planområdet er ivaretatt gjennom bruk av hensynssone H560 i plankartet. Hensynssonen sikrer eksisterende vannforekomster med tilhørende kantsoner og legger føringer for videre bruk og tiltak i disse områdene.
Det vises til Statlige planretningslinjer for klima og energi, og føringer for arealplanlegging i kap. 4.3 pkt. h. «…. Når det planlegges større utbyggingsområder skal det vurderes om det kan produseres fornybar energi på området. For å begrense den totale nedbyggingen av landbruks- og naturområder må energitiltaket løses på allerede nedbygde arealer eller i kombinasjon med andre utbyggingsformål. …» (Statsforvalterens understreking).	Som en del av prosjektets miljø- og energikonsept arbeides det med en lokal og fornybar energiløsning (GeoNest) basert på blant annet geotermisk energi, energilagring, varmepumpeteknologi og varmegjenvinning. Løsningen inngår i den videre utviklingen av prosjektet og er i tråd med statlige planretningslinjer for klima og energi.
Statsforvalteren forutsetter at konsekvenser av eksisterende og planlagt virksomhet for evt. beitedyr synliggjøres. Behovet for inngjerding og evt. annen sikring av beitedyr mot uttaksområder og aktivitet i drifta, som representerer fare for beitedyr, må utredes.	
Samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige forhold skal ivaretas i reguleringsplanen på grunnlag av risiko- og sårbarhetsanalyse, som utarbeides i tråd med veileder fra DSB 2017, jf. pbl §§3-1 pkt. h og 4-3 og rundskriv H-5/18- Samfunnsikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling.	Samfunnssikkerhet og beredskap er ivaretas gjennom utarbeidelse av ROS-analyse i tråd med gjeldende veiledere og krav i plan- og bygningsloven, herunder rundskriv H-5/18 og DSBs veileder.
Statsforvalteren forutsetter at plankart utformes i samsvar med gjeldene produktspesifikasjoner, samt gjeldene utvekslingsformat for SOSI plan.	Plankart og plandokumenter er utformet i samsvar med gjeldende krav til produktspesifikasjon og SOSI-standard.
6. Eldbjørg Haugaløkken og Kjell Hølmo Adkomst til setrene Haugalykkjesetra, Hjellsetra og Ottbragdsetra skjer i dag etter anleggsvegen over platået (gjennom uttaksområdet). Dette er problematisk store deler av året, da vegen er brukt som anleggsveg. Vegen må være kjørbar med personbil hele året.	Det er lagt til grunn at det skal sikres tilfredsstillende adkomst til berørte eiendommer. Planforslaget inneholder bestemmelser som sikrer adkomst til setrene.
Gamle vannkilder ved setrene er ødelagt. Det er fare for at vannet er forurenset. Det bør	Vannmiljø og overvann har vært en del av utredningsarbeidet. Temaet friluftsliv er også vurdert og

vurderes etablering av nye vannkilder til setrene. Det er viktig å få etablert godt merkede turstier i området. Vi har erfaring med at folk som ikke er kjent «går seg bort». Haugaløkken og Hølmo ønsker å få mer informasjon angående turistvirksomheten i området.	beskrevet. Nye Otta Skifer AS går i dialog med grunneier for å avklare forholdet. Når det gjelder informasjon om turistvirksomheten, vil det legges opp til videre dialog med berørte grunneiere og naboer.
7. Knut Romsås Brenden Området ved Bupiggen er viktig turmål og friluftsområde. Brenden ønsker derfor at området rundt Bupiggen ikke blir ødelagt som tur-/friluftsområde. Det ligger to tjern på sørsiden av Bupiggen som heter Bræetjern. Disse tjerna og områdene rundt har stor verdi som rekreasjonsområde, og vi setter som krav at omsøkte tiltak ikke fører til senket vannivå i de to tjernene.	Bupiggen med tilhørende nærområder er vurdert som et viktig friluftsområde, og hensynet til tur- og rekreasjonsverdier er hensyntatt i planarbeidet. Det legges vekt på å begrense negative virkninger for eksisterende friluftsbruk. Vannmiljø er et eget tema i planarbeidet. Det legges til grunn at planlagt virksomhet ikke skal medføre uønsket påvirkning på vannnivå eller vannmiljø. Planarbeidet aktivitet i skiferbruddet skal ikke føre til endret vannstand i nevnte tjern.

8 Avsluttende drøfting og anbefaling

Planforslaget legger til rette for videreføring og utvikling av eksisterende skiferdrift samtidig som det åpnes for ny turist- og reiselivsvirksomhet. Planområdet er i stor grad allerede påvirket av eksisterende uttaksvirksomhet, og planforslaget bygger videre på etablerte inngrep og infrastruktur. Dette bidrar til å begrense behovet for nye inngrep i urørte naturområder og reduserer konflikter med andre arealinteresser sammenlignet med en mer spredt utbygging.

Konsekvensutredningen viser at planforslaget medfører enkelte negative virkninger knyttet til blant annet naturmangfold, landskap, trafikk, støv, støy og utmarksbruk. Samtidig vurderes de fleste virkningene som begrensede eller moderate, og det er ikke identifisert forhold som gir store negative konsekvenser for miljø eller samfunn. Gjennom avbøtende tiltak som ny atkomstveg, overvannshåndtering, terrengtilpasning, landskapsmessig utforming og øvrige krav i reguleringsbestemmelsene vurderes de negative virkningene å kunne begrenses ytterligere.

Lokaliseringen av turistvirksomheten vurderes som særlig gunstig i et regionalt perspektiv. Området ligger utenfor de mest sårbare villreinområdene og trekkrutene knyttet til Rondane. Tilrettelegging for ny besøksvirksomhet i områder med lavere konfliktgrad overfor villrein og andre sårbare naturinteresser er i tråd med nasjonale og regionale mål om å styre vekst i besøksnæringen til områder med større tåleevne. Samtidig gir området nærhet til storslåtte natur- og landskapsopplevelser, med vid utsikt mot Rondane og omkringliggende fjellområder. Dette gjør det mulig å utvikle attraktive reiselivsopplevelser uten å legge ytterligere press på de mest sårbare fjellområdene.

Planområdet har også en strategisk plassering nær Otta sentrum og E6, med gode adkomstforhold og nærhet til eksisterende service- og handelsfunksjoner. Utviklingen av området kan bidra til å styrke Otta som regionalt knutepunkt og reisemål i Gudbrandsdalen. Et nytt reiselivsprodukt vil kunne gi økt aktivitet gjennom hele året, bidra til flere arbeidsplasser og skape grunnlag for økt verdiskaping i lokalt næringsliv. Dette gjelder både direkte gjennom virksomheten i planområdet og indirekte gjennom økt etterspørsel etter handel, servering, overnatting, transporttjenester og andre opplevelsesbaserte tilbud i regionen.

Videreføring og utvikling av skiferdriften bidrar samtidig til fortsatt utnyttelse av en viktig lokal og regional mineralressurs, og opprettholder et etablert næringsgrunnlag i området. Planforslaget legger dermed til rette for en kombinasjon av tradisjonell ressursbasert næring og ny besøksnæring, noe som kan bidra til et mer robust og variert næringsliv.

Samlet vurderes planforslaget å gi betydelige samfunnsmessige gevinster gjennom økt verdiskaping, næringsutvikling og attraktivitet for Otta og regionen. De identifiserte negative konsekvensene vurderes i hovedsak som begrensede eller moderate og kan håndteres gjennom avbøtende tiltak og oppfølging i videre prosjektering. På denne bakgrunn vurderes fordelene ved planforslaget å være større enn de identifiserte ulempene, og planforslaget anbefales videreført.

9 Vedlegg

1. Plankart, datert 2026-10-27
2. Reguleringsbestemmelser, datert 2026-11-05
3. Risiko- og sårbarhetsanalyse, ROS-100, datert 2026-10-30
4. Flom- og overvannsvurdering Pillarguribruddene, Otta, HYD01, datert 2026-08-27
5. Vurdering av vannforurensning, RIM-01, datert 2026-06-30
6. Støyrapport, AKU01, datert 2026-09-01
7. MU2024-47 Pillarguribrota i Sel - KU naturmangfold, datert 2x.3.2024
8. MU2025-104 Pillarguribrota i Sel - KU naturmangfold utvidet planområde, datert 11.12.2025
9. Notat: Kompensasjonsareal for tap av avskoget hei i tilknytning til planlagt reiselivsutbygging ved Pillarguri skiferbrudd, datert 6.7.2026
10. VA-plan – Pillarguribrota, datert 30.10.2026
11. Statlige planretningslinjer for klima og energi Reguleringsplan Pillarguribrota, datert 2026-11-05